

KONSERNIHALLINTO

1. SOPIMUSOSAPUOLET

Tämän sopimuksen osapuolia ovat Turun kaupunginhallitus ja Turun konsernihallinto. Lisäksi tämän strategisen sopimuksen piiriin kuuluvat konsernihallinnon ulkopuolelta palvelukeskukset. Vesiliikelaitoksen johtokunta ja aluepelastuslautakunta laativat omat strategiset sopimuksensa ja ne ovat asiakirjan liitteinä. Palvelukeskusten, vesiliikelaitoksen ja aluepelastuksen sopimusten liittäminen konsernihallinnon sopimukseen perustuu konsernihallinnolle kuuluvaan ohjaus- ja valvontavastuuseen.

2. SOPIMUKSEN TARKOITUS

Tällä sopimuksella kaupunginhallitus ja konsernihallinto sopivat johtosäännöissä määriteltyä konsernihallintoa, vesiliikelaitosta ja aluepelastuslaitosta koskevista toiminnan lähtökohdista, kehittämistavoitteista ja resursseista.

3. LYHYT KUVAUS TOIMINNASTA

Kaupunginhallitus vastaa kaupungin hallinnosta ja taloudenhoidosta sekä kaupunginvaltuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Kaupunginhallituksessa on konsernijaosto. Konsernijaoston tehtävänä on huolehtia keskitetyistä palveluista, joita ei ole annettu kaupunginhallituksen, lauta- tai johtokuntien tehtäväksi sekä konserniohjauksen kehittämisestä ja niiden yhtiöiden, osuuskuntien ja yhdistysten sekä säätiöiden omistajajohduksesta sekä valvonnasta, joiden osakkaana tai jäsenenä kaupunki on tai joissa kaupungilla on määräysvalta tai yhtiöjärjestykseen tai sääntöihin perustuva oikeus nimittää hallituksen tai muiden toimielimien jäseniä.

Kaupunginjohtaja johtaa ja valvoo kaupunginhallituksen alaisena kaupungin hallintoa ja taloutta sekä toimielinten ja laitosten toimintaa ja muuta kaupungin toimintaa. Kaupunginjohtaja johtaa konsernihallintoa, kaupungin edunvalvontaa ja kansainvälisiä suhteita. Kaupunginjohtaja vastaa kaupungin yleisestä elinkeinopolitiikasta, tiedottamisesta sekä tarpeellisen vieraanvaraisuuden ja huomaavaisuuden osoittamisesta. Kaupunginjohtaja edustaa kaupunkia koti- ja ulkomaisissa sidosryhmätilaisuuksissa ja neuvotteluissa.

Kaupunginjohtajan alaisuudessa toimii konsernihallinto, jonka tehtävänä on huolehtia kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen ja sen konsernijaoston päätöksenteon valmistelusta ja päätösten täytäntöönpanemisesta sekä avustaa kaupunginhallituksen puheenjohtajaa tälle johtosäännössä annettujen tehtävien osalta, avustaa kaupunginjohtajaa ja apulaiskaupunginjohtajaa kaupungin hallinnon ja taloudenhoidon johtamisessa sekä toiminnan ja talouden johtamisessa.

Kaupunginjohtajan välittömässä alaisuudessa toimivat kolme konsernihallinnon ryhmää: hallintoryhmä, talous- ja strategiaryhmä sekä kaupunkikehitysryhmä. Kullakin ryhmällä on kaupunginjohtajan välittömässä alaisuudessa toimiva johtaja.

Varsinaiseen kaupunginhallituksen alaiseen organisaatioon kuuluvat konsernihallinto sekä seitsemän palvelukeskusta, joiden tehtävistä ja raportointivastuista kaupunginjohtaja päättää. Konsernihallinnon organisaatio on jaettu kolmeen ryhmään ja kahdeksaan palvelukeskukseen. Palvelukeskuksen tehtävänä on tuottaa kaupunginhallituksen päättämiä palveluja kaupunkikonsernille ja ulkoisille asiakkaille. Palvelukeskuksen johtaja johtaa ja valvoo kaupunginhallituksen konsernijaoston ja kaupunginjohtajan alaisena palvelukeskusta ja vastaa sen kehittämisestä, taloudesta ja toiminnasta sekä asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta.

Kaupungissa toimivat johdon tukena talouden, henkilöstön, viestinnän, strategian ja kehittämisen sekä lakipalveluiden matriisitoiminnot, joiden tehtävänä on ohjata tehtäväalueensa toimintojen ja resurssien käyttöä kaupungissa.

4. TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOSTEKIJÄT

Talouden näkymät

Tilastokeskuksen syyskuun alussa 2014 julkistamien ennakkotietojen mukaan Suomen bruttokansantuote (BKT) kasvoi 0,2 prosenttia huhti-kesäkuussa 2014 verrattuna edelliseen vuosineljännekseen, mikä merkitsee Tilastokeskuksen mukaan sitä, että teknisesti ottaen Suomi ei enää ollut taantumassa. Suomen koko vuotta 2014 koskevia talousennusteita on kuitenkin yleisesti tarkistettu alaspäin muun muassa Ukrainan kriisin takia. Tärkeimpien ennustelaitosten syksyllä 2014 julkistamien talousennusteiden optimistisin näkemys on valtiovarainministeriöllä (0,0 %) ja pessimistisin Aktialla ja Nordealla (-0,5 %). Vuoden 2015 BKT:n kasvua koskevat ennusteet vaihtelevat vastaavasti välillä 0,3 – 1,2 %.

Syyskuussa 2014 julkaistussa Työ- ja elinkeinoministeriön ja ELY-keskusten *Alueelliset kehitysnäkymät 2/2014* –katsauksessa ennakoidaan Turun seutukunnan elinkeinoelämän ja yritystoiminnan tilanteen sekä työttömyyden pysyvän ennallaan seuraavien kuuden kuukauden aikana. Kun tarkastelujaksoa pidennetään 12 kuukauden mittaiseksi, elinkeinoelämän ja yritystoiminnan tilanteen nähdään paranevan työttömyyden pysyessä ennallaan.

Kuntatalous

Kunnat ja kuntayhtymät käyttävät noin 42 mrd. euroa vuodessa palvelujen järjestämiseen ja kuntalaisten hyvinvoinnin edistämiseen. Menoista noin puolet katetaan veroilla, neljännes maksuilla ja myyntituloilla ja vajaa viidennes valtionosuuksilla. Kuntien toimintamenot kasvavat tänä vuonna noin 1 % ja ensivuodelle ennustetaan 0,5 % kasvua. Menojen ja palvelutarpeen kasvun odotetaan jatkuvan väestön ikääntymiskehityksen myötä. Kuntien valtionosuuksien leikkaukset, tehtävien lisääminen ja maailmantalouden yleisesti heikko

kehitys syventävät kuntien talousahdinkoa.

Toimintaa joudutaan yhä useammin rahoittamaan ottamalla lisää velkaa. Tilastokeskuksen keräämien tilinpäätöstietojen mukaan kuntien lainakanta jatkoi kasvuaan vuonna 2013 yhteensä 1,6 miljardilla eurolla. Kuntaliitto ennustaa kuntien lainakannan olevan vuoden 2014 lopussa 17,21 mrd. euroa.

Valtion toimet kuntatuottavuuden lisäämiseksi

Nopean velkaantumiskehityksen pysäyttämiseksi kuntien toimintaa on tulevana vuosina voimakkaasti sopeutettava. Valtio on käynnistänyt useita kuntatalouden tasapainottamiseen tähtääviä toimenpiteitä, joista merkittävimmät ovat kuntarakenneuudistus, kuntalain kokonaisuudistus, sote-uudistus, sekä kuntien valtionosuusjärjestelmän uudistaminen. Koska muutokset ovat vielä kesken, niiden yhteisvaikutusten arviointi on vaikeaa. Selvää kuitenkin on, että talouden sopeuttamistoimet leimaavat sekä valtion että kuntien toiminnan ja talouden suunnittelua tulevana vuosina. Turun kaupunki pyrkii uudistamisohjelmillaan pysyvään talouden tasapainoon toimintaansa ja toimintatapojaan uudistamalla.

Valtion kuntatuottavuusohjelman osana kuntien taloudentilan raportointivelvollisuuksia lisätään. Samalla kuntien talous- ja toimintatietoja sekä näiden tiedonsiirtotapoja yhtenäistetään avoimen tiedon periaatteiden mukaisesti. Tiedonhallinnan kehittäminen palvelee paitsi raportointia, myös parempaa päätöksentekoa ja siksi siihen on kiinnitetty erityistä huomiota myös Turun kaupungin uudessa strategiasa.

Väestönkehitys ja työllisyys

Kaupungin väestönkasvu on vuosina 2010-2013 ollut aiempiin vuosiin verrattuna suhteellisen nopeaa ja on ylittänyt Tilastokeskuksen viimeisimmän väestöennusteen luvut selvästi. Varsinkin 15-64 –vuotiaiden määrän kasvu on ollut ennustettua suurempi. Nettosiirtolaisuus on ollut Turulle voitollista koko 2000-luvun. Kuntien välinen nettomuutto oli tappiollista välillä 2004-2009, mutta vuodesta 2010 alkaen tulomuutto on ylittänyt lähtömuuton. Kasvu on, kuten koko maan tasollakin, paljolti maahanmuuton ansiota. Vuoden 2014 ennakkotiedot näyttäisivät Turun väestönkasvun jatkuvan vuosien 2012 ja 2013 tasolla.

Turun työttömyysaste on kymmenen suurimman kaupungin vertailussa viidenneksi korkein. Turku korkeampi työttömyysaste on Tampereella, Oulussa, Jyväskylässä ja Lahdessa. Pitkäaikaistyöttömien osuus kaikista työttömistä on Turussa toiseksi ja nuorisotyöttömien osuus kolmanneksi matalin. Jatkossa Turun työllisyysnäkymät kohentunevat voimistuvan laivanrakennustoiminnan ansiosta.

5. TOIMINNAN KEHITTÄMISSUUNNITELMA JA STRATEGISET PAINOPISTEET kv

Hyvinvointi ja aktiivisuus –ohjelman mukainen kehittäminen

- Työllistämistoimintojen uuden toimintatavan käynnistäminen
- Vetovoimatoimintojen määrittely ja vahvistaminen
- Asiakaspalvelukokonaisuuden kehittäminen painottaen sähköisen palvelukokonaisuuden uudistamista driveTurku-hankkeen osana
- Sote-uudistuksen eteenpäin vieminen tulevan lainsäädännön mukaisesti

Kilpailukyky ja kestävä kasvu –ohjelman mukainen kehittäminen

- Strategisen johtamisen toimeenpano
 - Strategian seuranta- ja arviointiprosessin määrittely ja käyttöönotto
 - Yhtenäisen toiminnan kehittämisen suunnittelu-, toteutus- ja seurantamallin (kehittämismalli) käyttöönotto
 - Strategisten kärkihankkeiden tunnistaminen, suunnittelu ja käynnistäminen
 - Vuosijohtamisen prosessien ja työtapojen määrittely, käyttöönotto ja kytkeminen strategian toimeenpanoon
- Tiedolla johtamisen kehittäminen
 - talousinformaation laadun parantaminen, kustannuslaskennan kehittäminen, palvelujen tuotteistaminen ja asiakkaiden segmentointi

Oma kehittäminen

- Toimintamalliuudistuksen jatkokehityksenä kaupunkitason ohjausmallin ja sitä tukevan johtamisjärjestelmän vahvistaminen ja toimivuuden vakiinnuttaminen koko kaupungissa:
 - 2014 vahvistetun sopimusohjausmallin jalkauttaminen ja vuosijohtamisen kehittäminen
 - Matriisien toimintatavan vakiinnuttaminen ja seuranta
- Konserniohjauksen mallin toimeenpano: Pyritään siirtymään konserniohjauksessa kohti toimialakohtaista eli segmenttikoh- taista lähestymistapaa. Hyödynnetään jo tehtyä työtä segmenttien muodostamisessa sekä vastuutuksissa. Tehostetaan konsernimaista toimintatapaa hankinnoissa, rahoituksessa ja yhteisissä toimintatavoissa.
- Hankintastrategian uudistaminen
- Toimitilahallinnan kehittäminen sisältäen välillisen omistamisen sekä tilojen hallintaan liittyvän johtamismallin uudistamisen. Hyödynnetään laadittuja selvitystöitä toimitilahallinnon kehittämiseksi sekä suunnitellaan jatkotoimenpiteet.
- Viestintätoimintojen konserniohjauksen vahvistaminen
- Hankinta- ja logistiikkatoimintojen uudelleenorganisointi sekä innovatiivisten hankintamenettelyjen käyttöönotto toteutetaan
- Kiinteistötoimialan liikelaitosmallin hyötyjen ja taserakenteen arviointi
- 6Aika-hankkeen hyödyntäminen mahdollisimman hyvin kaupungin kehittämistoiminnassa
- Toimintanalyysin syventämisestä saatavien hyötyjen varmistaminen

6. TAVOITTEET

Strategiset tavoitteet (ml. toimitilimet ylittävät strategiset poikkihallinnolliset tavoitteet) kv

Hyvinvointiin ja aktiivisuuteen liittyvät tavoitteet	Lähtötaso /vuosi	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	TA 2015	TS 2016	TS2017	TS2018
Elinkeino- ja innovaatiopalvelut kootaan yhdeksi palvelukokonaisuudeksi ja yhdistetään yhteen toimitilaan (ICT-talo) Mittari: palvelusuoritteiden kehitys (vertailuvuosi 2014) Strategisen linjauksen tunnus: 2.3.5								
Digitaalisen palveluohjauksen, sähköisen asioinnin ja sähköisen työpöydän rakentaminen (=DriveTurku)								

Kilpailukykyyn ja kestäväan kasvuun liittyvät tavoitteet

Kilpailukykyyn ja kestäväan kasvuun liittyvät tavoitteet	Lähtötaso /vuosi	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	TA 2015	TS 2016	TS2017	TS2018
Toimintoanalyysin syventäminen, toimintoanalyysin suoritettu vuoden 2015 aikana Strategisen linjauksen tunnus: 3.2.2				Valmis	Valmis			
Elinkeinoelämän kilpailuetua kasvatetaan vahvistamalla Turun logistista asemaa ja logistiikkapalveluja Strategisen linjauksen tunnus: 3.1.3.								
Tiedolla johtamisen pilotointi sivistystoimialalla				100 %	100 %			

Kj-kirjaukset

Perustetaan kv-asioiden operointiyhtiö.
Arvioidaan UBC:n toiminnan jatko ja organisointi.
Aktiivinen osallistuminen Gaika ja Inka hankkeisiin.
Arvioidaan hostel-sopimusten jatko
Lentokentän investointeja tuetaan ja lentoterminalin ympäristöä Suomen kakkoskenttänä kehitetään matkustaja- ja rahtiliikenteen kasvattamiseksi
Valmistellaan Koneteknologiakeskuksen siirtyminen AMK tytäryhtiöksi.

Kiinteistötoimialan investointien priorisointi;
kohteiden listaukset vahvistetaan erikseen
kaupunginhallituksessa (investoinnit)

Tarkistetaan sisäisten vuokrien määräytymisperusteet

Kaupunginhallituksen määrärahat ja käyttötalousinvestoinnit (1 000 € kv)

	TOT 2013	TA 2014 yhteensä	TA 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Käyttötalousosa						
Kaupunginhallitus						
Toimintatuotot	53 855	59 297	60 357	50 037	50 037	50 037
Valmistus omaan käyttöön	58	5 031	5 462	5 000	5 000	5 000
Toimintameno	128 032	143 679	156 777	143 466	141 985	142 577
Toimintakate	-74 119	-79 351	-90 958	-88 429	-86 948	-87 540
Muutos-%		7,1 %	14,6 %	-2,8 %	-1,7 %	0,7 %
Investointikulut	29 602	13 959	7 062	6 500	5 000	5 000
Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet						
Pysyvien vastaavien luovutustuotot		18 428				
NETTO	29 602	-4 469	7 062	6 500	5 000	5 000
Muutos-%		-115,1 %	-258,0 %	-8,0 %	-23,1 %	0,0 %

Toimielimen investoinnit kh (1.000 € kh)

	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	TA 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
It-investoinnit yhteensä				5 462			
100783 SAP käytön laajennus	700	1 000		1 400			
100784 SAP HR	650	760		400			
101210 ICT-infran yhtenäistäminen ja tehostaminen	250	400		1 412	450	400	400
101211 Kaupunkitaso sähköt palvelut	440	820		1 100	800	800	800
101212 Tiedolla johtamisen kehittäminen	172	150		200	250	300	
101712 Tietoliikenneohjelma	350	740		950			
DriveTurku				1 400			
Osakkeet ja osuudet				200			

Määrärahojen jakautuminen tulosalueittain kh

	TUOTOT	KULUT	KATE
Kaupunginhallitus	65 819	-156 777	-90 958
Yhteiset	6 391	-24 785	-18 394
I Ryhmät	7 070	-26 125	-19 056
II Hankkeet ja käyttötalousinvestoinnit	5 720	-9 196	-3 476
III Edelleen kohdistettavat määrärahat	270	-14 665	-14 395
Keskusvaalilautakunta	290	-558	-268
Hankinta- ja logistiikkakeskus	8 480	-6 171	2 308
Matkailun palvelukeskus	1 355	-5 268	-3 913
Velkaneuvontatoimisto	550	-563	-13
Turun Seudun Kehittämiskeskus	3 357	-3 389	-33
Henkilöstöasiain palvelukeskus	830	-943	-112
Työllisyyspalvelukeskus	4 160	-35 273	-31 114
Työterveyshuollon palvelut	6 781	-6 633	148
IT-palvelut	17 874	-20 604	-2 730
UBC - Union of the Baltic Cities	571	-571	0
Valonia	1 022	-1 022	0
Ruokapalvelut - toiminta	1 100	-1 011	89

Työvoiman käyttö kv

Henkilötyövuosien kehitys							
Htv	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	TA 2015	TS 2016	TS2017	TS2018
Kh yhteensä		555,7		534,9	521,7		
Konsernihallinto		212,1		206,5	200,8		
Velkaneuvonta		10,3	10	9	9		
Henkilöstöasiainpalvelukeskus		18,2	17	17,0	17,0		
Hankinta- ja logistiikkakeskus		87,9	80	85,4	82,9		
IT-palvelut		74,6	78	72,0	70,0		
Matkailun palvelukeskus		45,5		40,0	38,0		
Turun Seudun Kehittämiskeskus		25,8		23,0	22,0		
Työterveystalo		81,3	84,0	82,0	82,0		

Täydentävät strategiset tavoitteet kh

Konsernihallinto

Hallintoryhmä

Teeman mukainen mittari ja toimenpiteet	Lähtötaso /vuosi	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	TA 2015	TS 2016	TS2017	TS2018
DoTkun käyttöönottoprojekti Mittari: DoTkua käytävien toimialojen ja niiden alaisten organisaatioyksiköiden osuus (%) Strategisen linjauksen tunnus: 3.2.2, 3.2.4, 3.2.5, 3.2.6, 3.2.7	0	25	60	100	100			
Pietari-keskuksen toiminnan siirtäminen perustettavaan yhtiöön								
Infotoritoiminnon käynnistäminen osana koko kaupungin asiakaspalvelua								
Avustustoiminnan kehittäminen ja kaupunkitason prosessin määrittely								
Digitaalisen palveluohjauksen, sähköisen asioinnin ja sähköisen työpöydän rakentaminen (=DriveTurku)								

Asiakkuudet ja osallisuus

Teeman mukainen mittari ja toimenpiteet	Lähtötaso /vuosi	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	TA 2015	TS 2016	TS2017	TS2018
Mun Turku –kuntalaistili mahdollistaa yhdenmukaisen kanssakäymisen asiakkaan ja palveluntarjoajan välillä palvelusta riippumatta. Mittari: Kuntalaistiliin liitettyjen palvelujen määrä. Strategisen linjauksen tunnus: 2.1.2, 3.2.3				2 kpl	2 kpl			
Palvelutiedon tuotteistaminen ja sen esille tuominen (kuntalaiset, 3. sektori löytävät tiedot, toimialojen toimintaa ylittävät palvelupolut, Palvelutorihanke) Strategisen linjauksen tunnus: 2.3.1, 2.3.2, 2.3.5				Pilotti	Pilotti			

Kaupunki on mukana kehittämässä aluetyötä ja – kumppanuutta osana osallisuustoimintaansa ja tukee aluetyössä mukana olevia yhdistyksiä. Mittari: kaupungin edustajat eri aluetapah-tumissa Strategisen linjauksen tunnus: 2.3.1, 2.3.2, 2.3.4	10 tapah-tumaa	10 tapah-tumaa
Vaikuttajaryhmien yhdenmukainen toiminta-tapa, joka on sidottu kaupungin strategiaan tavoitteisiin) Yhteiset tapaamiset, kpl /v Yhteiset käsiteltävät asiat kpl/v Strategisen linjauksen tunnus: 2.3.5	2 2-4	2 2-4

Omistajaohjaus

Strateginen tavoite

Teeman mukainen mittari ja toimenpiteet	Lähtö-taso /vuosi	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	TA 2015	TS 2016	TS2017	TS2018
Omistajaohjauksen vaikuttavuutta paranna-taan vahvistamalla konsernimaista toiminta-tapaa.								
Mittari: Keskitettyjen konsernipalveluiden piirissä olevien yhtiöiden määrä, % kaikista konserniyhtiöistä Strategisen linjauksen tunnus: 3.2.5			13	14	14	15	16	17
Toimenpide: <i>Yhtiöiden tavoitteiden asetanta selkeä, riittävän haastava ja kunnianhimoinen. Otetaan toimintamalli käyttöön. Mahdollistetaan ja edellytetään konserniyhteisöjen välistä yhteistyötä, jolla voidaan saavuttaa tuottavuus- ja synergiaetuja. Segmentit päätetty/perustettu ja niiden työjärjestys laadittu ja toimeenpantu. Keskitetyt hankintamenettelyt ja tukipalvelut käytössä halutussa laajuudessa koko konsernin piirissä.</i>								

Talous- ja strategiaryhmä

Strateginen tavoite – toimintanalyysin loppuun saattaminen loppuun

Teeman mukainen mittari ja toimenpiteet	Lähtö-taso /vuosi	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	TA 2015	TS 2016	TS2017	TS2018
Toimintanalyysin syventäminen, toiminto-analyysin suoritettu vuoden 2015 aikana Strategisen linjauksen tunnus: 3.2.2				valmi	valmis			
Tiedolla johtamisen pilotointi Toimenpide: <i>Millä toimenpiteillä tavoitteeseen on tarkoitus päästä</i>				100 %	100 %			
Tietotyön tuottavuuden parantaminen Toimenpide: <i>Millä toimenpiteillä tavoitteeseen on tarkoitus päästä</i>								
Strategisen hankesalkun käyttöönotto	ei	-	-	kyllä	kyllä	kyllä	kyllä	kyllä

Toimenpide:
Millä toimenpiteillä tavoitteeseen on tarkoitus päästä

Kaupunkikehitysryhmä

Strateginen tavoite

	Lähtö- taso /vuosi	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	TA 2015	TS 2016	TS2017	TS2018
<p>Teeman mukainen mittari ja toimenpiteet</p> <p>Elinkeino- ja innovaatiopalvelut kootaan yhdeksi palvelukokonaisuudeksi ja yhdistetään yhteen toimitilaan (ICT-talo) Mittari: palvelusuoritteiden kehitys (vertailuvuosi 2014)</p> <p>Uudistetaan seudulliset yrityspalvelut Mittari: uudistuneen toiminnan käynnistyminen</p> <p>Kehitetään sähköisiä elinkeino- ja innovaatiopalveluja (businesssturku.fi) Mittari: palvelujen käyttöaste ja asiakastyytyväisyys</p> <p>Blue Industry Park- meriteollisuuden yrityspuiston perustaminen ja markkinointi Mittari: sijoittuneet yritykset</p> <p>Uudistetaan elinkeinoelämän tarpeiden mukaisesti kaupungin yhteistyö teknillisten yliopistojen kanssa; painopisteenä meriteollisuuden t&k&i -toiminta Mittari: uusi toimintamalli valmis 2015, toiminta käynnistetään 2016 alusta</p> <p>Uudistetaan työllisyydenhoidon toimintamalli, perustetaan työllisyyspalvelukeskus Mittari: toiminta käynnistyy 2015</p>								
<p>Luodaan pohjaa kasvulle kehittämällä kaupunkia suurina aluekokonaisuuksina.</p> <p>Strategisen linjauksen tunnus: 3.3.1</p> <p>Toimenpide: <i>Strategisen linjauksen alatavoitteita toimeenpannaan: Linjauksen alatavoitteissa mainittujen yksilöityjen aluekokonaisuuskohteiden organisointumisen on valmisteilla. Organisointumisen tehdään yhteistyössä toimialojen kanssa. Kokonaisuuksiin liittyviä olemassa olevia ja tehtyjä selvityksiä ja visioita yhteen sovitetaan. Osassa kohteita on toteutusprojektit käynnissä joiden kautta hankkeet etenevät. Mm. Gaika ja eri Tekes hankkeita on yhdistetty kehittämisalueisiin. Alueiden kytkemistä osaksi kaupunkikonsernin viestintää ja kaupungin kokonaisbrändiä suunnitellaan. Ollaan käynnistämässä kohdebrändien tarkastelua ja laatimista koskeva työ. Strategisien sopimusten kohteiden keskikokoa kasvatetaan lähivuosina..</i></p>								
<p>Vanhan rakennuskannan innovatiivista uusiokäyttöä lisätään yhdistämällä luovasti vanhaa ja uutta rakentamista.</p> <p>Strategisen linjauksen tunnus: 3.3.8.</p> <p><i>Strategisen linjauksen alatavoitteita toimeenpannaan: Vanhan ja uuden yhteensovittamista edistetään asemakaavatasolla toteutusprojektien yhteydessä. Raklin toteutamassa ja Tekesin rahoittamassa hankkeessa tutkitaan käytännön kautta korjausrakentamisen mahdollisuuksia sekä siihen kytkeytyvän allianssimallin kehittämistä (case koy Jyrkkälänpolku). TVT oy:n kanssa on laadittu kehittämissuunnitelmia jotka mahdollistavat vanhan ja kalliin investointitarpeen omaavan rakennuskannan luovuttamisen (suojelukohteet).</i></p>								

Elinkeinoelämän kilpailuetua kasvatetaan vahvistamalla Turun logistista asemaa ja logistiikkapalveluja

Strategisen linjauksen tunnus: 3.1.3.

Toimenpide:

Toimeenpannaan strategisen linjauksen alatavoitteita:

- Turun ja Helsingin välisen oikoradan suunnittelusta ja toteuttamisesta tehdään kansallinen päätös.
- Käynnistetään nykyaikaisen matkakeskusten rakentaminen.
- Multimodaalilogistiikkajärjestelmää, joka kattaa kaikki liikennemuodot, kehitetään erikseen laadittavan kehittämis- ja kasvusuunnitelman mukaisesti.
- Lentoliikennettä ja lentoaseman ympäristöä Suomen kakkoskenttänä kehitetään matkustaja- ja rahti liikenteen kasvattamiseksi.

Satamaa ja sen kehittymistä tuetaan ja toimintaedellytyksiä parannetaan kumppanuuksiin perustuvalla yhteistyöllä logistiikka-alan johtavien toimijoiden kanssa.

Sujuvaa ja turvallista arkea tuetaan hyvällä kaupunkiympäristön ja palvelukanavien suunnittelulla.

Strategisen linjauksen tunnus: 3.3.10

Strategisen linjauksen alatavoitteita toimeenpannaan. TVT Oy:n kanssa on priorisoitu vuokra-asumisen kehittämisen mahdollistavia kohteita ja sisällytetty suunnitteluohjelmiin. Föli -hanke, jossa kehitetään joukkoliikenteen palvelumalleja, etenee.

Palvelukeskukset

Velkaneuvonta

Jonotusajan lyhentäminen vuorokausissa

	Lähtötaso /2010	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	TA 2015	TS 2016	TS2017	TS2018
Sähköisen asioinnin käyttöönotto	0	0	0	25% asiakkaista	25%	40	50	50
Jonotusaika ensimmäiselle tapaamiselle	63,17 vrk	36,30	48,79	39,50	45,00	44,50	44,00	43,50

Toimenpide:

Velkaneuvonnan asiakkuusprosessia tehostetaan keskittämällä asiakas yhdelle neuvojalle ja minimoimalla päällekkäinen työ. Palvelua annetaan puhelimitse, jolloin tapaamista ei tarvita ja palvelu on nopeampaa. Asiakas pyritään saamaan ensimmäiselle tapaamiselle nopeammin. Tavoitteeseen on päästy vuonna 2013. Vuonna 2014 ei tulla pääsemään tavoitteeseen sairaslomien ja määräaikaisten työntekijöiden tiheän vaihtuvuuden vuoksi. Arviota on korjattu edellisvuodesta.

Maksimikäsittelyajan lyhentäminen/ käsittelyaikojen tasoittaminen

	Lähtötaso /2011	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	TA 2015	TS 2016	TS2017	TS2018
Maksimikäsittelyaika lyhenee	308 vrk			230	230		200	

Toimenpide:

Velkaneuvonnan maksimikäsittelyaikaa pyritään lyhentämään. Tämä tarkoittaa sitä, että asiakkaat saavat entistä tasapuolisempaa ja yhtenäisempää palvelua velkaneuvojasta riippumatta. Työtappaa ja –prosessia on muutettu monilta osin tavoitteen toteuttamiseksi (mm. asiakkaalla yksi henkilökohtainen velkaneuvoja/ uusien asiakkaiden jakoperusteiden muuttaminen). Vuoden 2013 tiedot saadaan vasta vuonna 2015, koska asiakasprosessi voi kestää useamman vuoden. Käsittelyaikojen pituutta seurataan kahden vuoden välein. Vuoden 2015 tiedot ovat saatavilla vuonna 2017.

Turun Seudun Kehittämiskeskus

Kilpailukykyyn ja kestäväan kasvuun liittyvät tavoitteet

Kilpailukykyyn ja kestäväan kasvuun liittyvät tavoitteet	Lähtötaso /vuosi	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	TA 2015	TS 2016	TS2017	TS2018
Alueen innovaatiopalvelut kootaan yhteen ja tuotetaan yhdessä korkeakoulujen ja muiden kumppaneiden kanssa. Uusien monikanavaisten palvelukonseptien kautta kehitetään nykyistä parempaa toimintaympäristöä ja -kulttuuria olemassa oleville ja uusille yrityksille. Strategisen linjauksen tunnus:3.1.1 Mittarit: neuvontatahtumia/tilaisuuksia uusien yritysten määrä	6000 750	6000 751/v	6000 800	10000 850	10000 850	10000 900	10000 900	10000 950
Yleisten innovaatiopalvelujen lisäksi tuotetaan tarvittavia erityispalveluja ja kehitysalustoja käynnistettäville ja selvitettäville aloille, joita ovat meriteollisuuden liittyvät Blue Growth ja Blue Cleantech sekä biotekniikka, lääketiede, kemia, soveltava ICT ja terveys-, materiaali-, logistiikka-, elintarvike-, ruoka- ja matkailuala sekä luovat alat. Strategisen linjauksen tunnus: Ulkoisen rahoituksen kasvattaminen	0,5 milj	0,8/vi	0,4	%	10%/v.	10%	5%	5%
Kaupungin houkuttelevuutta kansainvälisenä investointikohteena ja yrityskaupunkina lisätään ja terävöitetään tekemällä tavoitteellista ja aktiivista markkinointi- ja myyntityötä. Strategisen linjauksen tunnus: Sijoittautumistapauksia per vuosi	5	5/vuosi	20	%	20	20	20	20

Matkailun palvelukeskus

Kilpailukykyyn ja kestäväan kasvuun liittyvät tavoitteet

Kilpailukykyyn ja kestäväan kasvuun liittyvät tavoitteet	Lähtötaso /vuosi	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	TA 2015	TS 2016	TS2017	TS2018
Turkua kehitetään vetovoimaisena matkailukaupunkina Yöpymisten määrä Suomalaiset/ruotsalaiset/venäläiset Strategisen linjauksen tunnus:3.1.5.		587357/ 26150/2 2017i	%	+0,2 %%	+0,2 %	+ 0,2%	+0,2%	0,3 %
Turkua markkinoidaan kongressikaupunkina Sijoitus kongressikaupunkina Strategisen linjauksen tunnus:3.1.5.		2.-4.	2.-4.	2.-4.	2.-4.	2.-4.	2.-4.	2.-4.

Turku on edelläkävijä sähköisissä matkailuneuvonnan ja matkailutuotteiden verkko-kaupan palveluissa. Visit Turku.fi –kävijämäärä 1000 hlöä	400 /vuosi	420	580	580	650	700	720
Strategisen linjauksen tunnus:3.1.5.							

IT-palvelut

Kilpailukykyyn ja kestäväan kasvuun liittyvät tavoitteet

Kilpailukykyyn ja kestäväan kasvuun liittyvät tavoitteet	Lähtötaso /vuosi	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	TA 2015	TS 2016	TS2017	TS2018
<p>Tuloksellisuutta parannetaan hyvällä johtamisella, uusilla toimintatavoilla ja niitä tukevilla työvälineillä</p> <p>Mittari: IT-palveluiden henkilöstö ymmärtää kaupungin strategiset tavoitteet IT-palveluiden osalta ja pystyy omalla työtavallaan edistämään mahdollisimman tehokkaasti toteutumista.</p> <p>Strategisen linjauksen tunnus: 3.2.2</p> <p><i>Mobiiliytötapä käytössä; johtamisen läpinäkyvyys organisaation läpi; mahdollistetaan osallistuminen ratkaisuiden rakentamiseen; tiedonjako päätöksien taustoista.</i></p>								
<p>Parempaa johtamista ja päätöksentekoa tuetaan tiedonhallintaa parantamalla</p> <p>Mittari: IT-palveluiden henkilöstö tietää mistä taustat löytyvät ja pystyvät tarjoamaan tiedon myös muille.</p> <p>Strategisen linjauksen tunnus: 3.2.4</p> <p><i>Päätöksenteon läpinäkyvyys organisaation läpi; tiedonjako päätöksien taustoista niin että tarinaan voidaan palata.</i></p>								
<p>Kaupungin perustoimintaa tuetaan parantamalla tukipalvelujen laatua ja kustannustehokkuutta</p> <p>Mittari: Tuotteiden ja budjetin perusteiden tuntemus on toimialojen ja kaupunkikonsernin yritysten tiedossa ja hyväksytty.</p> <p>Strategisen linjauksen tunnus: 3.2.6</p> <p><i>Uusien IT-palveluiden tuominen tukeen ei rapauta IT-palveluiden budjettia; tuotantoon siirto tapahtuu sovitusti; asiakastytyväisyys uusien ratkaisujen osalta paranee.</i></p>								
<p>Toimenpide: Tavoitteita toteutetaan IT-strategian mukaisella toiminnalla.</p>								

Työterveystalo

Hyvinvointiin ja aktiivisuuteen liittyvät tavoitteet

Henkilöstön terveyden ja työkyvyn ylläpitäminen ja edistäminen sekä sairauksien ja erityisesti työperäisten sairauksien ehkäisy.	Lähtötaso /vuosi	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	TA 2015	TS 2016	TS2017	TS2018
Mittariin sidottu tavoite Sairauspoissaolo%	4,38 %/ 2011	3,92 %	3,92 %	3,92	3,92 %	3,92 %	3,91 %	3,90 %
Strategisen linjauksen tunnus: 2.1.2.								
Toimenpide: <i>Sairauksien hyvä hoito, sairauspoissaolujen oikea mitoitus ja hyvä yhteistyö työkyvyn tuessa työpaikkojen kanssa</i>								

Kilpailukykyyn ja kestäväan kasvuun liittyvät tavoitteet

Henkilöstön työkyvyn ja työhyvinvoinnin ylläpitäminen ja edistäminen	Lähtötaso /vuosi	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	TA 2015	TS 2016	TS2017	TS2018
Mittariin sidottu tavoite Työkyvyttömyyseläkkeiden määrä	79	41	40	39	39	38	38	37
Strategisen linjauksen tunnus: 3.2.2.								
Toimenpide: <i>Yhteistyö työpaikkojen kanssa, varhainen tuki, sairauksien hyvä hoito, oikea-aikainen kuntoutukseen ohjaaminen ja uudelleensijoitusyhteistyö.</i>								

Hankinta- ja logistiikkakeskus

Kilpailukykyyn ja kestäväan kasvuun liittyvät tavoitteet

Kilpailukykyyn ja kestäväan kasvuun liittyvät tavoitteet	Lähtötaso /vuosi	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	TA 2015	TS 2016	TS2017	TS2018
Markkinavuoropuheluiden määrän lisääminen yhteishankinnoissa Strategisen linjauksen tunnus: 3.2.1.								
Määritellään hankintoja aikaisempaa laajemmassa yhteistyössä tarjoajien ja loppukäyttäjien kanssa.		20/vuosi	50 %	80 %	80 %	90 %	95 %	95 %
Toimenpiteet: Kaupungin hankintamenettelyt toteutetaan niin, että ne luovat mahdollisuuksia ja kannustavat innovatiivisiin hankintoihin.								
Sähköisen kilpailutusjärjestelmän käytön lisääminen yhteishankinnoissa Strategisen linjauksen tunnus: 3.2.2.								
Mahdollistetaan toiminnan muutos hyödyntämällä aktiivisesti digitaalisia työvälineitä yhtenäisten kaupunkitason pelisääntöjen mukaisesti.		1/vuosi	50 %	80 %	80 %	95 %	100 %	100 %
Toimenpiteet: Hankintojen kaupunkitason ohjausryhmän toiminnan käynnistäminen ja toimintatapojen vakiinnuttaminen.								

Henkilöstöasiainpalvelukeskus

Strateginen tavoite

Teeman mukainen mittari ja toimenpiteet	Lähtö- taso /vuosi	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	TA 2015	TS 2016	TS2017	TS2018
SAP HR käyttäjinä kaikki kaupungin työntekijät. Strategisen linjauksen tunnus: 3.2.2 <i>Toimenpiteet: SAP HR käyttöönoton laajennus ja tähän liittyvät toimintamallimuutokset henkilöstöasioiden hoidossa viedään läpi sovitussa aikataulussa. HPK:ssa tehdään palvelukeskuksen osalta suunnitelma tuotantokäytön tuen toteuttamiseksi 2016 alkaen.</i>				100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
Asiakkaalle tarjotaan laadukasta palvelua. Asiakassuunnitelmat on tehty kaikille asiakkaille Strategisen linjauksen tunnus: 3.2.6 <i>Toimenpiteet: Tuotteiden sisällöt ja hinnoittelut ovat asiakkaiden tiedossa. Asiakkaat voivat seurata suoritemääriään. Toteutetaan asiakastytytyväisyyskysely.</i>				100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Henkilöstön hyvinvointi ja työelämän laatu

Vuoden 2015 tavoitteet painopistealueittain ovat:

Painopistealue	Alatavoite
Turussa jokaisen tulee voida kokea, että työ lisää hyvinvointia	Tehtävänkuvat (sis. perustehtävän määrittelyn) ja vastuualueet ovat selkeät – joka tehtävälle tulee löytyä tehtävänkuvaukset
Aktiivinen osaamisen ennakointi	Resurssien sijoittuminen on tarpeita vastaavaa ja joustavaa. Tätä tuetaan yhteisen, kaikki toimialat kattavalla palkkausjärjestelmällä
Turku on vetovoimainen työnantaja	Vastuullinen työyhteisökäyttäytyminen ja motivoiva esimiestyö

Toiminnan kehittämishankkeet

Konsernihallinto

Kehittämishanke	Strateginen linjaus, uudistamisohjelma U1/U2, muu ohjaus	Kokonaisbudjetti	TA 2015	TA 2016	TA 2017	TA 2018	Toteuttamisaikataulu
Konsernihallinnon omistamat, koko kaupunkia koskevat merkittävimmät strategiset kehittämishankkeet							
Hallinnon aleneva henkilöstösuunnitelma vakanssien lakkautus (-4 thv) tehtävien uudelleen järjestäminen ja priorisointi (ei merkittävää vaikutusta palveluihin)	U1			-200			
Avustusmäärärahat vähentäminen 1 %/vuosi	U1		-31	-30			
Edelleen jaettavien määrärahojen vähentäminen 1 %/vuosi (vähäinen vaikutus avustuksia saaviin yhteisöihin, viestinnällä ja ennustettavuudella voidaan minimoida haitat).	U1		-44	-44			
Varausmäärärahojen vähentäminen 1%/vuosi (Heikentää kykyä reagoida ulkoisiin tarpeisiin nopeasti ja vähentää johdon työkaluja ja ketteryyttä)	U1		-14	-14			
Yleinen palvelutason pudotus ja hallinnon helppojen kululajikohtaisten säästöjen hakeminen (Heikentävä vaikutus työviihtyvyyteen, ulkoiseen kuvaan ja edunvalvontaan)	U1		-100	-100			

Kaupungin tarjoamien pysäköintipaikkojen maksullisuus keskustassa. 400 paikkaa/40 eur/kk.	U1		-200	-200			
digitaaliset palvelut, yhteinen asiakaspalvelupiste (-2 htv). Uusien palvelumuotojen myötä ei vaikutuksia palveluihin	U1			-100			
Kokoustilojen käytön tehostaminen	U2		-100	-100	-100	-100	2014-
Eräiden kaupungin omistamien osakeyhtiöiden osakekannan myyntimahdollisuuden selvittäminen	U2		-2 000	-2 000	-2 000	-2 000	2014-
Henkilöstökassan toiminnan muuttaminen	U2		-500	-500	-500	-500	2014-
Toimistotilojen käytön tehostaminen	U2		-500	-500	-500	-500	2014-
Tuottavuusinvestointien priorisointi ja investointien kokonaistaloudellisuus (energiatehokkuus ja elinkaarikustannukset)	U2		-500	-500	-500	-500	2014-
Sairauspäivärahaikäytännön muuttaminen	U2		-300	-300	-300	-300	2014-
Erityistilojen käytön tehostaminen	U2		-500	-500	-500	-500	2015-
Hallinnon toimien keskittäminen	U2		-100	-100	-100	-100	2015-
Kannustinjärjestelmä henkilöstölle kehittämistoimenpiteistä	U2		-100	-100	-100	-100	2015-
Turun Pualest -lehden paperiversiosta luopuminen ja samalla tarkistetaan kaikkien painettavien julkaisujen tarpeellisuus. Yhdistetään Turku-postiin kaupunkilaisille lähetettävät toimialojen asiakaslehdet (Kv 25.8.2014)	U2		-100	-100	-100	-100	2015-
Rakennusvalvonnan kiinteistöjen verotustietojen päivittäminen	U2		-2 000	-2 000	-2 000	-2 000	2015-
Matkajärjestelyjen uudistaminen	U2		-100	-100	-100	-100	2015-
Velkaneuvontasopimuksen irtisanominen	U2		-100	-100	-100	-100	2015-
Henkilöstöruokailun järjestäminen	U2		-100	-100	-100	-100	2017-
Luottamushenkilöiden osalta sitoudutaan osaltaan säästötoimenpiteisiin. Näistä päätetään siinä yhteydessä, kun henkilöstösäästöt konkretisoituvat kaupungin osalta Yt-neuvottelujen päätyttyä. (Kv 25.8.2014; uusi toimenpide)	U2		-80	-80			
Sähköisen ansiolaskelman käyttöönotto (oletuksena) henkilöstölle kotiin kirjeenä lähetettävään tilalle, Netpostin tarjoaminen henkilöstön käyttöön (Tapake)	U1		-220	-220			
Tulostamisessa säästäminen (tulostusmäärien puolittaminen toimintatapamuutoksilla) (Tapake)	U1						
Project support services: UBC:n tasolla 10.000 -40.000 (jos esim. vuokrat ja muut sisäiset kulut saadaan tukikelpoiseksi) Lisätään yhteistyötä TAPAKEn, IT-puolen, strategisen HR:n kanssa, jotta voidaan tukea koko kaupunkia hankerahojen tehokkaassa hyödyntämisessä	U1		-100	-100			
Rakenteellisten ja toiminnallisten uudistusten toteutumista seurataan tehostetusti ja uudistamistyötä jatketaan.	U1						
Uudistamisohjelman toteutumisesta raportoidaan kaupunginvaltuustolle toiminnan ja talouden vuosiraportoinnin yhteydessä.	U1						

Sopimusohjauksmallin kehittämistä jatketaan kaupunginvaltuuston hallinnonjärjestämispäätöksessä tekemien linjausten mukaisesti. Kaupunginjohtajan johdolla uudistetaan hyvinvointitoimialan ja sivistystoimialan johtamisjärjestelmä ja arvioidaan tulosaluejaot. Samalla selvitetään hallinnollisten tasojen määrä toimialoilla sekä otetaan tarvittaessa toimiva työkierto käyttöön.	U1						
Hallinnollisten tehtävien täyttövaltuudet arvioidaan uudelleen ja tarve arvioidaan tapauskohtaisesti.	U1						
Veronkorotuksen osalta lopullinen korotus-taso päätetään syksyllä talousarvioprosessin yhteydessä.	U1						
Kaupungin kiinteistöjen myyntiä tehostetaan esimerkiksi tarvittaessa kehittämällä tontteja kaavallisesti, ottamalla huomioon myytävien tilojen käyttäjien tarpeet ja varmistamalla jäljelle jäävien tilojen riittävä käyttöaste. Selvitetään tyhjen tilojen määrä ja niihin liittyvät myynnin esteet ja ensisijaisesti luovutaan tyhjästä, tyhjenevistä ja luovuttaviksi suunnitelluista tiloista. Liitteessä 3 mainittujen kohteiden sopimukset tuodaan kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi.	U1						
Kaupungin kiinteistöjen myyntiä tehostetaan esimerkiksi tarvittaessa kehittämällä tontteja kaavallisesti.	U1						
Otetaan huomioon myytävien tilojen käyttäjien tarpeet	U1						
Selvitetään tyhjen tilojen määrä ja niihin liittyvät myynnin esteet ja ensisijaisesti luovutaan tyhjästä, tyhjenevistä ja luovuttaviksi suunnitelluista tiloista.	U1						
Liitteessä 3 mainittujen kohteiden sopimukset tuodaan kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi.	U1						
Perustetaan avustusrekisteri, jonka perusteella vähennetään avustusten loppusummasta 1 %.	U1						
Tietojärjestelmien toiminnan tehostaminen ja päällekkäisyyksien karsiminen erityisesti hyvinvointitoimialan sisällä.	U1						
Talouden seuranta ja laskutusta tehostetaan ja siitä raportoidaan konsernijaostolle.	U1						
Varastoinnin tehokkuus arvioidaan ja tarpeettomista varastoista luovutaan.	U1						
Kaupungin rahoitusomaisuus (kassavaranto ja vahinkorahasto)	U1						
Kaupungin konserniverhoito ja riskienhallinta	U1						
Tuloutus yhtiöistä - korot ja osinkotuotot	U1						
Välillinen omistaminen sekä myynti ja takaisinvuokraus -malli	U1		-25 000	-25 000			

Palvelukeskukset

Velkaneuvonta

Kehittämishanke	Strateginen linjaus, uudistamisohjelma U1/U2, muu ohjaus	Kokonaisbudjetti	TA 2015	TA 2016	TA 2017	TA 2018	Toteuttamisaikataulu
Palvelukeskuksen omistamat merkittävät strategiset kehittämishankkeet							
Sähköisen asiointimallin käyttöönotto	muu ohjaus	(Drive Turku)	0	0	0	0	2014-2018

Kehittämishanke	Strateginen linjaus, uudistamishjelma U1/U2, muu ohjaus	Kokonaisbudjetti	TA 2015	TA 2016	TA 2017	TA 2018	Toteuttamisaikataulu
Palvelukeskuksen omistamat merkittävät strategiset kehittämishankkeet							
SAP tilaamisen lisääminen	uudistamishjelma		käyttöaste 14 %	käyttöaste 15 %	käyttöaste 16 %	käyttöaste 17 %	
Kuljetuskustannusten kasvun hillitseminen	uudistamishjelma		kasvu max. 1,6 %	kasvu max. 2 %	kasvu max. 2 %		

IT-palvelut

Kehittämishanke	Strateginen linjaus, uudistamishjelma U1/U2, muu ohjaus	Kokonaisbudjetti	TA 2015	TA 2016	TA 2017	TA 2018	Toteuttamisaikataulu
Palvelukeskuksen omistamat merkittävät strategiset kehittämishankkeet							
Tulostaminen ja sähköinen arkistointi	U1	1000	330	300			
Tietoliikenneinfrastruktuurin toteuttaminen	U1						
Puhelinlaitteiden ja -liittymien korvaaminen	U1						
Infrapalvelujen yhtenäistäminen		1000	400				2012-2015
Konesali-ohjelma	1000		150				2012-2015
Muiden toimialojen strategiset hankkeet, joihin palvelukeskuksen pitää varata resursseja							
DriveTurku		-	-				
Sähköinen ylioppilastutkinto							2016
Luottamushenkilöiden sähköinen työtapa	U2	400	100				2013-2015
SAP:n käytön laajennus		3100	1400				
Palveluseteli	muu ohjaus	700	240				
Kanta e arkisto	muu ohjaus	150	150				2014-2015
Liikennevaloprojekti							

Matkailun palvelukeskus

Kehittämishanke	Strateginen linjaus, uudistamishjelma U1/U2, muu ohjaus	Kokonaisbudjetti	TA 2015	TA 2016	TA 2017	TA 2018	Toteuttamisaikataulu
Palvelukeskuksen omistamat merkittävät strategiset kehittämishankkeet							
Suomen Saaristo	Kilpailukyvyyn ja kestäväan kasvun strategia	avoinna					2025-2017
Matkailun liiketoimintayksiköiden kehittäminen Campingin kehittäminen 4* tasoon Hostel-toiminnan kehittäminen kannattavaksi (luvat tappioista taulukkoon)	U2						- 2017 2015-2017

Muiden toimialojen strategiset hankkeet, joihin palvelukeskuksen pitää varata resursseja							
--	--	--	--	--	--	--	--

Turun Seudun Kehittämiskeskus

Kehittämishanke	Strateginen linjaus, uudistamisohjelma U1/U2, muu ohjaus	Kokonaisbudjetti	TA 2015	TA 2016	TA 2017	TA 2018	Toteuttamisaikataulu
Palvelukeskuksen omistamat merkittävät strategiset kehittämishankkeet							
Toimintakonsepti yrityspalveluihin (Muutto ICT-taloon ja yhteistyö muiden palvelujen tarjoajien kanssa)	U1		100000	200 000			2015-2016
Inka älykäs kaupunki koordinaatio	U1		200000	20000	200000	200000	2020
6aika Innovaatioalustat	U1	1,1 milj	1,1,	1,1	1,1	1,1	
Muiden toimialojen strategiset hankkeet, joihin palvelukeskuksen pitää varata resursseja							
INKA -ohjelma			461 000	461000	461000	461000	2020

Työterveystalo

Kehittämishanke	Strateginen linjaus, uudistamisohjelma U1/U2, muu ohjaus	Kokonaisbudjetti	TA 2015	TA 2016	TA 2017	TA 2018	Toteuttamisaikataulu
Palvelukeskuksen omistamat merkittävät strategiset kehittämishankkeet	Kunnallisten työterveyshuoltojen benchmarking	20 000 €	5 000 €	5 000 €	5 000 €	5 000 €	

7. TOIMIELINKOHTAISET TIEDOKSI ANNETTAVAT TUNNUSLUVUT

Konsernihallinto

Tunnusluku	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Tuottavuus ja taloudellisuus							
Yhteiskäyttöautojen käytön lisääminen			0	20km/auto	25 km/auto		
Resurssien käyttö							
Tilojen käyttö (m2)			16 238	16 238	16 238	16 238	16 238
Muut							
SAP SRM tilausten %			9 %	11 %	13 %	18 %	22 %

Palvelukeskukset

Velkaneuvonta

Tunnusluku	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Tuottavuus ja taloudellisuus/ muut							
Jonotusaika ensimmäiselle tapaamiselle lyhenee (vrk)	42,75	36,30	40,00	39,50	39,00	39,00	39,00
Maksimi käsittelyaika lyhenee (vrk)	308 (v.2011)	270		230		200	
Resurssien käyttö							
Tilojen käyttö (m2)	283+34	283+34	283+34	283+34	283+34	283+34	283+34

Henkilöstöasiainpalvelukeskus

Tunnusluku	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Tuottavuus ja taloudellisuus							
Itsepalveluportaalin käyttöönotto				otettu käyttöön	50% palvelupyynnöistä	75% palvelupyynnöistä	75% palvelupyynnöistä
Asiakastyytyväisyyskysely (skaala 1-5)				3,7	4,0	4,0	4,0
Suoritemäärät (rekrytointi ja palvelussuhdeasiat, 2014 luvut las-kennallisesti alkuvuoden suorite-seurannan perusteella)			21678	23000	23000	23000	23000

Hankinta- ja logistiikkakeskus

Tunnusluku	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Tuottavuus ja taloudellisuus							
Keskusvaraston kiertonopeus			20	20			
Varastoon sidottu pääoma			150 000	150 000			

IT-palvelut

Tunnusluku	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Tuottavuus ja taloudellisuus							
Käyttötalous (budj/toteutumat) (€)		18 684	21 629	20 643			
Palvelupyynnöt ja vikailmoitukset (kpl)	42941+tervi	59 822	60 000	60 000			
Tietojärjestelmien kehittäminen (€)		4,7M€	6,3 M€	6,3 M€	7 M€		
Resurssien käyttö							
Tilojen käyttö (m2)	2071,5	2071,5	1899,5	1899,5	1617	1671	1617
Muut							
Tietokoneita		13 000	12 957	13 000			
Palvelimia		300	474	450			
Sähköpostilaatikoita		21 000	21 270	22 000			
Palvelinsovelluksia		220 + 50	285	285			
Työasemaohjelmistoja		470	360	360			
Sovellustoimittajia		230	230	230			
Sovellus-, palvelu-, huolto- ja li-senssisopimuksia		350	350	350			

Asiakaskohteiden määrä maakunnallisesti		392	392	392			
---	--	-----	-----	-----	--	--	--

Matkailun palvelukeskus

Tunnusluku	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Aluetaloudelliset vaikutukset							
Markkinaosuus yöpymisissä	3,7	4,0	4,0	4,0	4,1	4,1	4,2
Lentomatkestajat 1000 hlöä	374	324	350	350	353	357	361
Oman toiminnan tunnusluvut							
Verkkosivujen kävijät/ 1000 hlöä	380	400	420	580	650	700	720
Ryhmien lukumäärä		750	750	700	720	720	730
Lehdistövieraat			400-500	400-500	400-500	400-500	400-500
Kongressit sijoitus	4.	2.-4.	2.-4.	2.-4.	2.-4.	2.-4.	2.-4.
Camping viipymä		1,7 vrk	1,8 vrk	2 vrk	2 vrk	2,2 vrk	2,2 vrk
Hostel käyttöaste			45	50	55	60	

Työterveystalo

Tunnusluku	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Tuottavuus ja taloudellisuus							
Toimintatulot / 1 000 €	6 006	7 082*	6 351	6 731	6 731	6 731	6 731
Toimintamenot/ 1 000 €	6 256	5 275*	6 197	6 583	6 731	6 731	6 731
Resurssien käyttö							
Tilojen käyttö (m2)	3 256	3 256	3 256	3 256	3 256	3 256	3 256
Henkilöasiakkaiden määrä	23 315	23 400	23 450	23 450	23 450	23 450	23 450
Yritysassiakkaiden määrä	1 110	1 120	1 280	1 280	1 280	1 280	1 280
Muut							
Työpaikkakäynnit	1 020	1 100	1 500	1 550	1 580	1 590	1 600
Vastaanottokäyntien määrä							
• lääkärin	24 814	25 500	24 300	24 600	24 700	24 700	24 700
• hoitajat	19 552	20 000	20 600	21 600	21 600	21 600	21 600
• työfysioterapeutit	3 197	3 200	4 450	4 550	4 550	4 550	4 550
• työterv.psykologit	1 116	1 150	1 430	1 500	1 500	1 500	1 500

* Taseyksiköksi muuttuessa laskutuksessa ollut virheitä; mm. tilavuokra (noin 600 000 €) puuttunut tilinpäätöksestä ja menot noin 1 M€ pienemmät kuin esimerkiksi vuonna 2011.

8. MUUT KAUPUNKITASON OHJAUSASIAKIRJAT JA RESURSSIEN PITKÄN AIKAVÄLIN OHJAUS

Kaupunginhallitus ja muut toimielimet

Ohjausasiakirja	Ohjaustieto
Kasvusopimus	Meriteollisuuden kehittämisohjelma

IT-strategia	<ul style="list-style-type: none"> - resurssien tehokkaampi käyttö yhteisen IT-ohjauksen kautta - IT-ratkaisujen parempi uudelleen käytettävyys ja päällekkäisten investointien välttäminen yhteisellä kehittämissuunnittelulla ja kokonaisarkkitehtuureilla - kaupunkitason skaalaetujen hyödyntäminen noudattamalla yhteistä linjaa infrastruktuuriratkaisuissa ja IT-tuen järjestämisessä - kustannustehokkuuden parantaminen hoitamalla toimittajahallinta ja IT-hankinnat yhtenäisellä tavalla - IT:n vaikuttavuuden parantaminen panostamalla systemaattisesti henkilöstön osaamisen kehittämiseen strategian mukaisilla osaamisalueilla.
Elinkeino- ja innovaationsopimus	<p>Turun kaupungin tavoitteena on omalla toiminnallaan sekä yhteistyössä yliopistojen ja muiden kumppanien kanssa kehittää toimintaympäristöä ja palveluja, jotka tukevat uusien yritysten käynnistämistä, innovatiivisten yritysten syntymistä ja yritysten kasvua sekä uudistumista Saattamalla alueen toimijat ja palvelut yhteen voidaan työtä tehdä yhdessä ja saavuttaa toiminnan parempaa vaikuttavuutta sekä synergiaetuja, jotka syntyvät nykyistä paremman työnjaon kautta. Asiakkaan näkökulmasta palvelukokaisuudet ovat helpommin saavutettavissa ja palveluprosessit muodostuvat saumattomiksi kokonaisuuksiksi, jossa palvelut tuottaa yhteistyössä eri toimijat.</p> <p>Sopimuksen lähtökohtana on innovaatio- ja elinkeinopalvelujen tuottaminen yhteisissä toimitiloissa nykyisessä ICT-talossa. Tilajärjestelyistä vastaa TeknologiaKiinteistöt Oy. Sopimukseen pohjautuen ICT-taloon sijoitetaan Turun Yliopiston, Åbo Akademin, Turun Ammattikorkeakoulun innovaatiopalvelut sekä Turku Science Parkin ja Turun Seudun Kehittämiskeskuksen (mukaan lukien Potkuri) palvelut. Edelleen ICT-talossa aloitetaan uusien innovatiivisten yritysten syntymiseen ja käynnistymiseen tähtäävää AH-JO-toimintaa. Sopimukseen sisältyy myös yrityshautomon- ja kiihdyttämöpalvelujen kokoaminen yhteen paikkaan. Turun Seudun Kehittämiskeskuksen muuttamisen johdosta avautuu uusia mahdollisuuksia tilajärjestelyihin kaupunkikonsernissa.</p> <p>Sopimuksen ansiosta innovaatio- ja elinkeinopalvelut ovat nykyistä helpommin saavutettavissa. Asiakkaan on mahdollista saada lähes kaikki yritystoimintaan liittyvät palvelut saman katon alta riippumatta siitä, kuka on palvelun tuottaja. Sopimus luo edellytykset myös nykyistä parempaan tehtävien jakamiseen kumppanien kesken ja resurssien tehokkaamman kohdentamisen. Mielikuva yritysmuutoseisyydestä kirkastuu ja vahvistuu.</p>
Kaupunkitutkimusohjelma	Kaupunkikehitystä koskevan tutkimusyhteistyön kohdistaminen
Tilastrategia	Kaupungin tilojen käyttö

Palvelukeskukset

Ohjausasiakirja	Ohjaustieto

9. KAUPUNGINHALLITUKSEN OMARAOITUSOSUUDET kv, kh

	TA 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Netto, 1.000 €	50.317	41.683	43.687	44.256	44.837
Kasvu-%	1,5 %	-17,2 %	4,8 %	1,3 %	1,3 %
Varsinais-Suomen aluepelastuslaitos	12.974	13.053			
<i>Selvitys omarahoitusosuudesta</i>					
Kiinteistöliikelaitos, omaisuuden ylläpito (Kh)	27.367	26.712			
<i>Selvitys omarahoitusosuudesta</i>					
Maaseutuelinkeinotoiminnot	56	56			
<i>Selvitys omarahoitusosuudesta</i>					
Matkailutoiminnot	3.834	0			
<i>Selvitys omarahoitusosuudesta</i>					
Velkaneuvontatoiminnot	294	0			
<i>Selvitys omarahoitusosuudesta</i>					
Turun Seudun kehittämiskeskus, väestöosuus	1.773	1.616			
<i>Selvitys omarahoitusosuudesta</i>					
UBC, hanketoiminnot	169	245			
<i>Selvitys omarahoitusosuudesta</i>					
Työllisyysmääräraha (Kh)	3.850	0			
<i>Selvitys omarahoitusosuudesta</i>					

VESILIIKELAITOS

1. LYHYT KUVAUS TOIMINNASTA

Vesiliikelaitos tarjoaa laadukkaita vesihuoltopalveluja kaupunginvaltuuston vahvistamalla toiminta-alueella Vesihuoltopalvelut kattavat huleveden viemäröinnin. Vesiliikelaitos ostaa talousvettä ja jäteveden puhdistuspalvelua seudullisilta yhtiöiltä. Vesiliikelaitos vastaa asiakassuhteista sekä verkostojen ylläpidosta ja laajentamisesta uusille kaava-alueille hankkimallaan rahoituksella.

Laadun takeena on palveluiden jatkuva kehittäminen sekä infraomaisuuden ylläpitäminen.

2. TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOSTEKIJÄT

Vesihuoltolaki ja talousvesiasetus tulivat voimaan 1.9.2014. Molemmissa korostetaan vesihuollon toimintavarmuutta ja riskienhallintaa. Huleveteen ja sen vastuisiin liittyy sekä vesihuoltolaissa että samanaikaisesti uudistetussa maankäyttö- ja rakennuslaissa useita kuntatasolla ratkaistavia asioita, kuten hulevesiviemäröinnin vastuutahon valinta. Talousvesiasetuksen muutos ei merkittävästi vaikuta toimintaan.

Vesiliikelaitoksen verkosto laajenee uudisalueille maankäyttöohjelman mukaisesti. Vesihuollon kehittämissuunnitelmassa on vanhoja asutusalueita, joille voi olla tarvetta laajentaa viemäröintiä, kun talousjätevesiasetuksen siirtymäkausi päättyy. Tarve tulisi arvioida myös uudistetun vesihuoltolain perusteella. Mikäli selkeä tarve on olemassa, tulisi toteutustapa sekä rahoitusmalli ratkaista.

Maailmanpoliittinen tilanne voi vaikuttaa yritysten toimintaan ja sitä kautta vesilaitoksen myymään veden määrään. Rakentamissuhdanteet vaikuttavat erityisesti liittymismaksukertymään.

3. TOIMINNAN KEHITTÄMISSUUNNITELMA JA STRATEGISET PAINOPISTEET kv

- Seudullisen vesihuoltoyhtiön perustamiseen tähtäävät selvitykset jatkuvat
- Maankäytön prosessia sekä uudisinvestointien rahoitusmallia kehitetään yhdessä toimialojen kanssa.
- Vesihuoltolain aiheuttamien muutosten toimeenpano.
- Asiakaspalvelussa pyritään lisäämään asiakkaan itsepalvelumahdollisuuksia ja luomaan monikanavaisia palvelukokonaisuuksia.
- Infraomaisuuden hallinnalla pyritään entistä kohdennetumpaan ja ajantasaisempaan vesihuoltoverkostojen saneeraukseen.

4. TAVOITTEET

Toimielimen strategiset tavoitteet kv

Taloudelliset tavoitteet	Lähtötaso /vuosi	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	TA 2015	TS 2016	TS2017	TS2018
Mittariin sidottu tavoite 1 Strategisen linjauksen tunnus: Korvaus peruspääomasta 1.000 €		4.051	4.051	4.051	4.051	4.051	4.051	4.051
Mittariin sidottu tavoite 2 Strategisen linjauksen tunnus: Käyttökate 1.000 €		11.079	11.431	11.660	11.660	11.893	12.131	12.374
Toimenpide: <i>Optimoimalla toimintoja vesihuollon laitostoiminnoista vastaavien yhtiöiden kanssa pyritään pitämään menokehitys lähivuosina inflaatiokehitystä alhaisempana. Tarvittaessa tehdään taksoihin maltillisia korotuksia. Peruspääoman korko pidetään nykyisellä tasolla.</i>								

Kilpailukykyyn liittyvät tavoitteet	Lähtötaso /vuosi	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	TA 2015	TS 2016	TS2017	TS2018
Mittariin sidottu tavoite 1 Maankäyttöohjelman mukaiset uudisalue-investoinnit (3.3.1, 3.3.2, 3.3.3, 3.3.4, 3.3.5)								
Toimenpide: <i>Kohteet määritellään vuosittain talousarvioprosessin yhteydessä. Tavoitteet saavutetaan toimialojen välisellä yhteistyöllä ja riittävällä ennakkoinnilla.</i>								

Toimielimen määrärahat ja käyttötalousinvestoinnit (1 000 €) kv

	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	TS 2016	TS2017	TS2018
Toimintatulot	41.948	42.791	43.006	43.131	43.241	43.451
Valmistus omaan käyttöön	581	630	620	620	620	620
Toimintamenot	31.392	31.989	31.961	31.827	31.733	31.625
Toimintakate	11.137	11.431	11.665	11.924	12.128	12.446
Muutos-%		2,6 %	2,0 %	2,2 %	1,7 %	2,6 %
Investointimenot	11.349	11.000	12.900	12.800	11.000	11.000
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0	0
Luovutustuotot	7	0	0	0	0	0
Investointien rahavirta	11.342	11.000	12.900	12.800	11.000	11.000
Muutos-%		-3,1 %	17,3 %	-0,8 %	-14,1 %	0,0 %

Toimielimen infra-, rakennus- ja taseinvestoinnit kv

Käynnissä olevat maankäytön strategiset hankkeet:

Keskustan kehittäminen - pohjaa keskustan elinvoiman kehitykselle (3.3.1, 3.3.2)									
Fortuna –kortteli (Kh)	Kaupunkikeskustan elinvoimaisuutta lisätään ja kaupunkilaisten yhteisiä kaupunkitiloja sekä kävelyn alueita parannetaan kehittämällä korttelia luovaa taloutta, kaupppaa ja matkailua palvelevaksi alueeksi. Ratkaistaan rakennusten suojelun ja täydennysrakentamisen pääperiaatteet								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Asemakaava KV								
KITO	Rakennusten myynti	1,5	Piharakenteet	-1,0					+ 0,5
Vesiliikelaitos	-----	-----		-----		-----		-----	
Kauppatori (Kh)	Kauppatorin miljöö kohotetaan arvoiseensa asuun (3.3.2). Tavoitteena on mm.: - parantaa rakenteiden, rakennusten ja valaistuksen laatua ja ulkonäköä - järjestää toimintoja siten, että saavutetaan hyvin toimiva ja kaunis kauppatori - viedä joitakin toimintoja kuten pysäköinti maan alle - muuttaa Yliopistonkatu kävelyalueeksi myös Kauppatorin kohdalla - parantaa joukkoliikenteen palvelutasoa								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Yleissuunnitelman tarkistus								
KITO	Suunnittelu, kilpailutus, kaivaukset	-0,85	infra	-5,0	infra	-5,0	infra	-10,0	-21,5
Vesilaitos	Suunnittelun valvonta	-0,03		-----		-----		-----	
Logomon silta ja parkki	Ratapihankadun varrella oleva pysäköintilaitos ja kävelysilta, joka yhdistää keskustan Logomon alueeseen ja mahdollistaa myös pääsyn asemalaitureille palvelien myös matkojen yhdistämisketjua.								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Asemakaava KV								
KITO	Suunnittelu	-0,3	Silta + parkkitalo	-1,8	Silta + parkkitalo	-3,7	Silta + parkkitalo	-1,7	-7,5
Vesilaitos	Suunnittelun valvonta	-0,01		-----		-----		-----	
VR konepaja	Kaupunkikeskustan ja kulttuurielämän laajentumisalue, missä mahdollista toteuttaa asuinkerrostaloja (AK) 65.080 k-m2 /1300 asukasta, palveluja ja työpaikkoja (Logomo) 32.775 k-m2/ 550 työpaikkaa								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO									
KITO	Maankäyttösopimus, infra	4,9	infra	-2,0	infra	-3,0	infra	-0,6	-0,7
Vesilaitos	Vesihuollon suunnittelu ja rakennuttaminen	-1,1	Vesihuollon rakennuttaminen	-1,0	-----	-----	-----	-----	-1,2

Keskustan elinvoimaa - Kupittaa – Itäharju / kampus ja tiedepuisto (3.3.2, 3.3.4)

TYKS U2	Koko sairaalan kehittämisessä tavoitteena on mahdollisimman tehokas toiminta, jossa tilojen keskinäiset yhteydet eivät saa muodostua esteeksi. Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin (TYKS) sairaala-alueet Kiinamylynmäellä ja Savitehtaankadun varrella on tarkoitus yhdistää Helsingin valtatie päälle rakennettavalla kannella. Kannelle on suunniteltu rakennettavan nykyisen U-sairaalan korvaavat tilat.									
	Lääketieteellisen tiedekunnan, Medisiinan, laajennus on monialainen yhteishanke, joka rakentuu sairaalatiilojen viereen Karjaan radan varrelle.									
	Kupitaan vanhan aseman tontilla on 5000 k-m2 rakentamatonta rakennusoikeutta.									
	Turun joukkoliikennesuunnittelussa tavoitellaan runkolinjojen kehittämistä nopeiksi yhteyksiksi. Yksi runkolinjoista Varissuolta keskustaan kulkee Hämeenkadulta Kiinamylynkadun ja Joukahaisenkadun kautta Kupittaansillalle ja edelleen Kalevantielle. Tämän kaavanmuutoksen yhteydessä tulee tutkia runkolinjan tavoitteet, pysäkkien paikat ja katutilan mitoitus tällä, joukkoliikenteen käytön kannata erittäin keskeisellä alueella.									
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus	
Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €		
YTO	Asemakaava KV									
KITO	MKS, suunnittelu	0								
Vesiliikelaitos	Vesihuollon suunnittelua	0	----			----	----			
Palloiluhalli	Asemakaavan tavoitteena on määritellä tontille käyttötarkoitus, joka mahdollistaa kaupunginhallituksen hyväksymän tavoitteen mukaisesti palloiluhallin rakentamisen tontille ja toiminnan edellyttämien pysäköintipaikkojen sijoittamisen ensisijaisesti tontille. Tavoitteena on mahdollistaa myös nykyisen kaavan mukainen toiminta, mikäli palloiluhalli ei toteudu kyseiselle tontille.									
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus	
	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Kaavatalous netto xx €	
	YTO	Asemakaava KV								
	KITO									
Vesilaitos	----	----	----	----	----	----	----			
Pääskyyvuorenrinne	Tavoitteena on toteuttaa uusi asuinalue, jonka yhteydessä tulee tarkastella alueen liittyminen olemassa olevaan katu-, kävely- ja pyörätieverkostoon. Jaanipuiston merkitystä alueelle tulee vahvistaa. Suunnittelun alueen maa-pohja on kaupungin omistuksessa.									
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus	
	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Kaavatalous netto milj. €	
	YTO	Asemakaava-vaehdotus		Asemakaava KV						
	KITO				suunnittelu	-0,15				
Vesilaitos	----	----	----	----	Vesihuollon suunnittelu	-0,03	----	----		

Linnakaupunki – merellinen kaupunkikeskusta (3.3.1; 3.3.3; 3.3.4; 3.3.5; 3.3.9)										
Kirstinpuisto	Tavoitteena on kaupunkikeskustan laajentaminen ja merellisen kaupunkikeskusta kehittäminen. Pyrkimyksenä on strategian tavoitteiden mukaisesti luoda pohjaa kaupungin kasvulle, kehittää kaupunkikeskustan elinvoimaisuutta ja kilpailukykyä tarjoamalla mm. houkuttelevia asuin- ja työpaikkaympäristöjä. Veden läheisyys lisää kaupungin vetovoimaisuutta. Alueen pinta-ala on noin 17,3 ha.									
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus	
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €	
	YTO	Asemakaava-luonnos		Asemakaava-vaehdotus		Asemakaava KV				
	KITO			MKS				suunnittelu	-0,025	-0,025
Vesiliikelaitos	----	----	----	----	----	----	vesihuollon suunnittelu	-0,04		

Herttuankulma	Tavoitteena on kaupunkikeskustan laajentaminen ja merellisen kaupunkikeskusta kehittäminen. Pyrkimyksenä on strategian tavoitteiden mukaisesti luoda pohjaa kaupungin kasvulle, kehittää kaupunkikeskustan elinvoimaisuutta ja kilpailukykyä tarjoamalla mm. houkuttelevia asuin- ja työpaikkaympäristöjä. Veden läheisyys lisää kaupungin vetovoimaisuutta. Alueelle on tarkoitus sijoittaa palvelukeskus ja kerrostalovaltainen asuinalue yli 2000 asukkaalle. Kumppanuushanke (3.3.3). Alueen pinta-ala on noin 8 ha.								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Asemakaava-vaehdotus		Asemakaava KV						
KITO			MKS		Suunnittelu	-0,015	toteutus	-0,05	-0,65
Vesilaitos	-----	-----	-----	-----	vesihuollon suunnittelu	-0,02	toteutus	-0,05	
Vaasanpuisto	Tavoitteena on kaupunkikeskustan laajentaminen ja merellisen kaupunkikeskusta kehittäminen. Pyrkimyksenä on strategian tavoitteiden mukaisesti luoda pohjaa kaupungin kasvulle, kehittää kaupunkikeskustan elinvoimaisuutta ja kilpailukykyä tarjoamalla mm. houkuttelevia asuin- ja työpaikkaympäristöjä. Veden läheisyys lisää kaupungin vetovoimaisuutta. Linnakaupungin osayleiskaavan yleistavoitteena on ollut kehittää aluetta asumis-, toimisto- ja liiketiläkäyttöön, sekä luoda Turkuun ainutlaatuinen merellinen kaupunginosa. Kyseessä on entinen jätevedenpuhdistamon alue. Alueen pinta-ala on noin 10 ha.								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Kaavatalous netto xx €
YTO	Uusi asemakaavaluonnos		Asemakaava-vaehdotus		Asemakaava KV				
KITO							Suunnittelu	-0,025	-0,025
Vesilaitos	-----	-----	-----	-----	-----	-----	Vesihuollon suunnittelu	-0,03	
Harppuunakortteli	Yleistavoitteena on kaupunkikeskustan laajentaminen ja merellisen kaupunkikeskusta kehittäminen. Pyrkimyksenä on strategian tavoitteiden mukaisesti luoda pohjaa kaupungin kasvulle, kehittää kaupunkikeskustan elinvoimaisuutta ja kilpailukykyä tarjoamalla tässä hankkeessa vetovoimainen, houkutteleva asuin ympäristö Turun linnan läheisyydestä linnan asemaa ja merkitystä kunnioittaen. Alueelle on tarkoitus sijoittaa myös liike- ja toimistotilaa.								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Kaavatalous netto xx €
YTO	Asemakaava voimaan								
KITO									
Vesilaitos	-----	-----					-----	-----	
Linnanfältti	Linnanfältin alueen toteutuksen pääteemoja ovat kokeellinen puurakentaminen, kaupunkirakennetta eheyttävä (3.3.4) ympäristöönsä sopeutuva täydennysrakentaminen, visuaalinen ja toiminnallinen kaupunkikeskustamaisuus, asumisen uudet muodot (3.3.5) , hankkeen eri toimijoiden yhteistoiminta kehittämistyössä (3.3.3) sekä vahvan omaleimaisen imagon ja identiteetin luominen alueelle arkkitehtonisesti modernin yleisilmeen ja ympäristötaiteen avulla (3.3.10). Uudisrakentamisella on tarkoitus vahvistaa historian ja olemassa olevan rakennuskannan antamia lähtökohtia (2.3.7; 3.3.8).								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Kaavatalous netto xx €
YTO									
KITO	infra	-0,35	infra	-0,4	-----	-----	infra	-0,9	-2,6
Vesilaitos	vesihuollon toteutus	-0,06	-----	-----	-----	-----	-----	-----	

Skanssi – älykäs ja kestävä kaupunginosa (3.3.1; 3.3.6; 3.3.7)

Itäskanssi	Skanssin alue on nimetty kaupungin strategiseksi hankkeeksi (Kh 5.11.2012 § 509). Tavoitteena on suunnitella vetovoimainen kestävä kehityksen periaattein toimiva asuinalue. Alueelle suunnitellaan kerrostalovoittoisesti asuinrakennuksia noin 2.200 asukkaalle, sekä alueella tarvittavia palveluja, erityisesti päiväkotia ja koulua. Alueen pohjoisosaan suunnitellaan myös toimitilarakentamista. Alueen läpi suunniteltu raitiotielinjaus mahdollistaa tiiviin maankäytön pysäkkien läheisyydessä ja liikenteen tukeutumisen tehokkaaseen joukkoliikenteeseen (3.3.7). Alueelle suunnitellaan uusiutuvaa energiaa hyödyntäviä ratkaisuja (3.3.6). Alueen hulevesiratkaisut, liikuntapaikat (2.3.) ja viherväylien suunnittelu ovat oleellinen osa kaavoitusta.									
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus	
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Kaavatalous netto milj. €	
	YTO	Asemakaava-vaehdotus		Asemakaava KV						
	KITO			MKS						
Vesiliikelaitos	-----	-----	-----	-----						
Skanssin Vallikatu	Skanssin alue on nimetty kaupungin strategiseksi hankkeeksi (Kh 5.11.2012 § 509). Tavoitteena on suunnitella vetovoimainen kestävä kehityksen periaattein toimiva asuinalue. Alueen sivuitse suunniteltu raitiotielinjaus mahdollistaa tiiviin maankäytön ja liikenteen tukeutumisen tehokkaaseen joukkoliikenteeseen (3.3.7). Alueelle suunnitellaan uusiutuvaa energiaa hyödyntäviä ratkaisuja (3.3.6).									
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus	
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €	
	YTO	Asemakaava KV								
	KITO	MKS, suunnittelu	+ ? -0,05	Infra	-0,5	Infra	-0,8		-0,5	-1,85
Vesilaitos	Vesihuollon suunnittelu	-0,01	Vesihuollon rakentaminen	-0,2	-----	-----	-----	-----		

Halistenväylä (3.3.7)										
Koroistenkaari	Tavoitteena on muuttaa Koroistenkaaren ja Ohitustien väliin jäävän asemakaavoittamattoman alue pääosin liike- ja toimistorakennusten alueeksi. Uusi alue liitetään olemassa olevaan katuverkostoon Koroistenkaaren tietä jatkamalla Topinojan tieliittymään saakka. Tarkoituksena on myös selkiyttää alueen ulkoilu- ja virkistysreitistö. Samalla tutkitaan Kaarinan kaupungin puolelle sijoittuvan tuotanto- ja liikerakennusalueen liittämistä katuverkoston Turun kautta.									
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus	
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €	
	YTO	Asemakaava KV								
	KITO	MKS		Suunnittelu, infra	-0,35	-----	-----	Infra	-0,4	-5,0
Vesiliikelaitos	-----	-----	vesihuollon suunnittelu	-0,03	-----	-----	vesihuollon rakentaminen	-0,7		

LogiCity – pohjaa kasvulle (3.1.3; 3.3.1; 3.3.7)										
Maa-ainespuisto	Tavoitteena on ensisijaisesti laajan ylijäämämassojen sijoituspaikan sekä muiden maa-ainesten käsittelyä ja varastointia mahdollistavan alueen sijoittaminen Saramäkeen. Toisena tärkeänä tavoitteena on ajanmukaistaa alueella olevien teollisuuskortteleiden asemakaavat ja mahdollistaa uusien teollisuusrakennusten rakentaminen. Lisäksi on tarkoitus mahdollistaa Toijalan radan hyödyntäminen osana siihen rajoittuvien teollisuuskortteleiden toimintaa. Valmistelun yhteydessä tuli esiin tarve tutkia myös vaarallisten aineiden kuljetuksiin (VAK) liittyvän järjestelyratapihan sijoittamista Toijalan radan yhteyteen.									
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus	
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Kaavatalous netto milj. €	
	YTO	Asemakaava KV								
	KITO	infra	-0,25	Infra	-0,5	Infra	-0,8	Infra	-0,9	-2,45
Vesiliikelaitos	vesihuollon rakentaminen	-0,35	vesihuollon rakentaminen	-0,25	-----	-----	-----	-----		

Mustasuo	Tavoitteena on saada syntymään Toijalan radan ja Tampereen valtatie väliin yhtenäinen teollisuus- ja työpaikka-alue. Tähän päästään siirtämällä nykyisessä kaavassa Mustasuontielle varattu katualue pois radan varresta valtatie viereen. Näin muodostettavien työpaikatonttien on mahdollista hyödyntää toiminnassaan junarataa. Valmistelun yhteydessä tuli esiin tarve tutkia myös vaarallisten aineiden kuljetuksiin (VAK) liittyvän järjestelytapin sijoittamista Toijalan radan yhteyteen.								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Asemakaava-vaehdotus		Asemakaava KV						
KITO	MKS/ maanhankinta, suunnittelu	-0,025	----	----	Infra	-0,4	Infra	-1,37	-1,8
Vesilaitos	Vesihuollon suunnittelu	-0,02	----	----	Vesihuollon rakennuttaminen alkaa	-0,25	Vesihuollon rakennuttaminen	-0,3	

2015 käynnistyvät maankäytön strategiset hankkeet:

Keskustan kehittäminen - pohjaa keskustan elinvoiman kehitykselle (3.3.1, 3.3.2)									
Turku Energian tontti	On jatkumo Linnankadun varren muille kehittämishankkeille – Harpuunakortteli ja Linnanfältti ja siten toteuttaa strategista tavoitetta luoda pohjaa kasvulle kehittämällä kaupunkia suurina kokonaisuuksina. Selvitetään säilyvän rakennuskannan uusia innovatiivisia käyttötarkoituksia ja mahdollisuuksia rakentaa alueelle uusia asuinrakennuksia.								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Asemakaava-luonnos		Asemakaava-vaehdotus		Asemakaava KV				
KITO	kumppanin valinta								
Vesiliikelaitos	----	----	----	----	----	----	----	----	
Eerikinkatu 32 – 34 /Vanha vedenjakelu	Selvitetään alueen erilaisia käyttötarkoituksia eri keskustatoiminnoille. Toteuttaa strategista tavoitetta painottamalla kasvua keskustaan.								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO			Asemakaava-luonnos		Asemakaava-vaehdotus		Asemakaava KV		
KITO	Kumppanin valinta								
Vesilaitos	----	----	----	----	----	----	----	----	
Ruusukortteli (TVT)	Tavoitteena täydennysrakentaa eheyttäen olevaa kaupunkirakennetta ja mahdollistaa monimuotoisia asumisratkaisuja olevia palveluja hyödyntäen.								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Asemakaava-vaehdotus		Asemakaava KV						
KITO					toteutus + päiväkot				
Vesilaitos	----	----	----	----	----	----	----	----	
Matkakeskus (Kh)	Tavoitteena on vahvistaa Turun asemaa logistisena solmukohtana, missä kaikki liikennemuodot yhdistyvät toisiinsa katkeamatta (3.1.3). Selvitetään hankkeen palvelukonsepti – eri käyttötarkoitukset ja rakentamisen määrä. Toteuttaa kestävän liikenteen ja liikkumisen kaupunkirakenteellisia edellytyksiä (3.3.7)								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Toiminnalliset selvitykset ja suunnitelmat		Toiminnalliset selvitykset ja suunnitelmat		Asemakaava-luonnos		Asemakaava-vaehdotus		
KITO	Toiminnalliset selvitykset ja suunnitelmat		Toiminnalliset selvitykset ja suunnitelmat						

Vesilaitos	----	----	----	----	----	----	----	----	----
Kupittaaan siirtola-putarha	Kaupunginvaltuustossa hyväksytyn uudistamisohjelma 1:n mukainen hanke. Selvitetään mahdollinen siirtola-putarhan korvaava paikka ja luodaan edellytykset sen toteuttamiselle.								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO			Asemakaava-luonnos		Asemakaava-vaehdotus		Asemakaava KV		
KITO	Korvaava siirtola-putarha: suunnitelma + päätös (U1)								
Vesilaitos	----	----	----	----	----	----	----	----	----

Itäharjun kampus ja tiedepuisto (Kh) (3.3.1)									
	Aluekokonaisuus, joka on yksi viidestä strategisista maankäytön hankkeista. Tavoitteena liittää alusta alkaen mukaan älykkäät palvelukanava- ja teknologiaratkaisut.								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
Konsernihallinto	Ohjelmointi, kehittämissuunnitelma-käynnistämispäätös KH								
YTO	Kehittämissuunnitelma		Asemakaava-luonnos		Asemakaava-vaehdotus		Asemakaava KV		
KITO	Kehittämissuunnitelma								
Vesiliikelaitos	----	----	----	----	----	----	----	----	----

Halistenväylä (3.3.7)									
Koroinen	Liikenteellisesti tavoitteena on mahdollistaa uuden katuyhteyden rakentaminen Markulantieltä Halistensillalle sekä tämän kadun yhdistäminen Koroistenkaareen. Samalla Gregorius XI:n tien liikennejärjestelyjä kehitetään. Vanhan Tampereentien ja rautatien tasoristeyksen tilalle suunnitellaan aikulkua nykyistä tasoristeystä etelämäksi. Vanhan Maarian Kirkkosillan on tarkoitus jäädä kevyen liikenteen käyttöön. Rautatien osalta kaavoituksen yhteydessä selvitetään kaksirataistamista sekä mahdollisten paikallisjunapysäkkien.								
	Tarkoituksena on mahdollistaa uudisrakentaminen soveltuvilla alueilla sekä luoda edellytyksiä jokivarren aktiivisemmalle virkistyskäytölle.								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Asemakaava-luonnos		Asemakaava-vaehdotus		Asemakaava KV				
KITO									
Vesiliikelaitos	----	----	----	----	----	----	----	----	----

Blue Industry Park – pohjaa kasvulle (Kh) (3.3.1)									
	Tavoitteena suunnitella Pernoon meri- ja metalliteollisuuteen keskittyvää tuotannollista kohdetta. Aluekokonaisuus, joka on yksi viidestä strategisista maankäytön hankkeesta ja muiden ohella tukee Turun asemaa osana pohjoista kasvukäytävää.								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
Konsernihallinto	Ohjelmointi, kehittämissuunnitelman käynnistämispäätös KH								

YTO	Kehittämisen suunnitelma		Asemakaava-luonnos		Asemakaava-vaehdotus		Asemakaava KV		
KITO	Kehittämisen suunnitelma								
Vesiliikelaitos	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	

Työvoiman käyttö kv

Henkilötyövuosien kehitys

Htv	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	TA 2015	TS 2016	TS2017	TS2018
Vesiliikelaitos	95,1	93	90	90	89	88	87

Täydentävät strategiset tavoitteet kh

Hulevesien hallinta	Lähtötaso /vuosi	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	TA 2015	TS 2016	TS2017	TS2018
Sekaviemärin pituus km Strategisen linjauksen tunnus: 3.3.6	54,8/2012	53,8	53	vähenee	vähenee	vähenee	vähenee	vähenee
<p>Toimenpide: <i>Erillisviemäröintiä lisäämällä vähennetään laimeiden ja puhdistamon toimintaa haittaavien vesien johtamista Kakolanmäen puhdistamolle. Samalla pumppaukseen tarvittavat energiankulutus vähenee. Tavoitteen saavuttaminen edellyttää riittäviä investointivaltuuksia Vesiliikelaitokselle ja Kiinteistötoimelle.</i></p>								

Henkilöstön hyvinvointiin ja työelämän laatuun liittyvät tavoitteet

Hyvinvointiohjelman päätavoite	TAE 2015	TS 2016	TS2017	TS2018
Turussa jokaisen tulee voida kokea, että työ lisää hyvinvointia	Tehtävänkuvat ja vastualueet ovat selkeät			
Aktiivinen osaamisen ennakointi	Resurssien sijoittuminen on tarpeita vastaavaa ja joustavaa.			
Turku on vetovoimainen työnantaja	Vastuullinen työyhteisökäyttäytymisen ja motivoiva esimiestyö			
Tehtävänkuvat tarkistetaan kehityskeskustelujen yhteydessä ja päivitetään tarvittaessa. Matriisimainen toimintatapa yli yksikkörajojen. Koulutus.				

Toiminnan kehittämishankkeet

Kehittämishanke	Strateginen linjaus uudistamisohjelma 1 ja 2, muu ohjaus	2015	2016	2017	2018
Toimialan merkittävimmät strategiset kehittämishankkeet					

Erillisviemäröinnin kehittäminen	U1&2	0,05	0,05	0,05	0,05
Varavesilaitoksen optimointi	U1&2	0,35	0,00	0,00	0,00
Hulevesien erottelu kiinteistöillä ja hulevesien maksullisuus	U1&2	0,00	0,05	0,05	0,05
Pientalojen liittymismaksukäytäntöjen kehittäminen	U1&2	0,05	0,07	0,07	0,07

5. TOIMIELINKOHTAISET TIEDOKSI ANNETTAVAT TUNNUSLUVUT

Tunnusluku	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Tuottavuus ja taloudellisuus							
Liikekääntäjä	2,8	4,0	4,3	4,6	4,7	4,9	5,2
Liikevaihto /htv 1.000 €	412	450	446	478	484	491	499
Omaisuuksien arvonsäilyttäminen							
Vesijohtoverkoston uusiutumisaika (vuosia)	147	180	100-150	100-150	100-150	100-150	100-150
Viemäriverkoston uusiutumisaika (vuosia)	79	91	<100	<100	<100	<100	<100
Muut							
Veden vertailuhinta Turku / suuret laitokset (VVY:n tilasto)	4,98 / 4,75	5,56 / 5,09	lähestyy keskiarvoa	lähestyy keskiarvoa	lähestyy keskiarvoa	lähestyy keskiarvoa	lähestyy keskiarvoa
Vesihuollon käyttömaksujen seudullinen sijoittuminen	halvin	halvin	1 – 3	halvin	halvin	halvin	halvin

6. RISKIENHALLINTA

Riski	Seuraukset	Toden- näköisyys	Vaikutus	Merkitä- vyyt	Nykyinen varautuminen	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö/ aikataulu
Vakavat toimintahäiriöt							
Avainhenkilöriskit							
Omaisuuksien riskit							

7. MUUT KAUPUNKITASON OHJAUSASIAKIRJAT JA RESURSSIEN PITKÄN AIKAVÄLIN OHJAUS

Ohjausasiakirja	Ohjaustieto
Vesihuollon kehittämissuunnitelma	Vesihuoltoverkostojen laajentamistavoitteet ja vesihuollon laadullinen parantaminen
Asunto- ja maankäyttöohjelma	Vuosittaiset uudisinvestointikohteet
Ilmasto- ja ympäristöohjelma	Materiaalien kestävä käyttö, energiatehokkuus, vesistö päästöjen ja niiden haitallisten vaikutusten minimoiminen
Yhdenvertaisuussuunnitelma	Henkilöstön hyvinvointi ja asiakassuhteet
Turvallisuussuunnitelma	Vesihuollon toimintavarmuus ja varautuminen
IT -strategia	Kehittämishankkeet
Tilaohjelma	Tilojen käyttö ja tarpeettomista tiloista luopuminen

VARSINAIS-SUOMEN ALUEPELASTUSLAITOS

1. LYHYT KUVAUS TOIMINNASTA

- Laadukkaat pelastustoiminta-, turvallisuus- ja ensihoitopalvelut tuotetaan Varsinais-Suomessa ammattitaitoisesti, tasa-puolisesti ja nopeasti kaikkina vuorokauden aikoina.
- Aluepelastuslaitos tuottaa pelastustoimen palveluja Varsinais-Suomen maakunnan 28 kunnan alueella Aluepelastuslautakunnan hyväksymän palvelutasopäätöksen mukaisesti.
- Aluepelastuslaitos tuottaa ensihoitopalveluja Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin palvelutasopäätöksen mukaisesti.

2. TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOSTEKIJÄT

- Pelastustoimen palvelutasopäätös koskee vuosia 2013–2016. Suunnitelmakauden luvut on tehty sillä oletuksella, että nykyinen palvelutaso säilyy. Uusi palvelutasopäätös kaudelle 2017-2020 päätetään lautakunnassa suunnitelman mukaisesti vuonna 2016.
- Ensihoidon järjestämisvastuu siirtyi Sairaanhoitopiirille 2013 alusta. Vuonna 2013 toiminta jatkui samanlaisena, mutta tälle vuodelle 2014 yhden yksikön vähennyksenä. Talousarviovuodelle 2015 tulevat muutokset koskevat ensihoitoyksiköiden vuorokausirytmiiin perustuvia valmiusasteen muutoksia. Suunnitelmakauden luvut 2016-2018 on tehty oletuksella, että toiminnan laajuus ensihoitopalveluiden osalta säilyy 2015 tasolla.
- Luolajan uuden aseman (RaiNa = Raison ja Naantalin asema) valmistuminen vaikuttaa vuoden 2015 kiinteistöjen vuokratustannusten nousuun nettona n. puolella miljoonalla, joka katetaan henkilöstökustannusten vähennyksenä. Lisäksi vuokratustannusten nousuun vaikuttavat Kemiönsaaren ja Piikkiön asemien uudistaminen n. 100 000 eurolla.
- Valtionvarainministeriön yleisenä kuluttajahintaindeksin ennusteena vuodelle 2015 on 1,6 % ja palkkojen nousuksi enustetaan vajaa prosentti.
- Investointien osalta raskasta kalustoa ei pystytä hankkimaan palvelutasopäätöksessä edellytettyä tasoa. Keskeisenä syynä on investointien valtionavustusten poistuminen. Toisena tekijänä vaikuttaa hintojen yleinen nousu. Mikäli investointimäärärahoihin ei tulevaisuudessa pystytä saamaan lisämäärärahoja, edes palvelutasopäätöksen kirjattu poistoikäta-voitteen (25 vuotta) heikentäminen 30 vuoteen ei mahdollista halutun raskaan kaluston tyydyttävän kiertojen saavuttamista. Tästä seuraa korjauskustannusten nousu, työturvallisuuden ja työtyytyväisyyden heikentyminen.
- Paloasemaverkoston täsmentyessä on mahdollista lakkauttaa virkoja niin, että olemassa olevilla paloasemilla työskentelevien määrä ei vähene ja palvelutasopäätöksen vaatimukset pystytään kuitenkin täyttämään.

3. TOIMINNAN KEHITTÄMISSUUNNITELMA JA STRATEGISET PAINOPISTEET kv**Toiminnan kehittämissuunnitelma:**

- Palvelutasopäätöksessä on määritelty suunnitelmakauden kehittämissuunnitelma.

Strategiset painopistealueet:

- Osaava, motivoitunut ja toimintakykyinen henkilöstö
- Osaavat, motivoituneet ja toimintakykyiset sopimuspalokunnat
- Toimiva ja kattava paloasemaverkosto
- Tyytyväiset asiakkaat ja kuntaomistajat
- Toiminnan edellyttämät riittävät taloudelliset resurssit.

4. TAVOITTEET

Toimielimen strategiset tavoitteet (ml. toimielimet ylittävät strategiset horisontaaliset tavoitteet) kv

Tavoite (toimialan määrittämä)	Lähtötaso /vuosi	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	TA 2015	TS 2016	TS2017	TS2018
Mittariin sidottu tavoite 1 Teema: Työtyytyväisyys (1-5)		2,56	ei tot.	2,60	2,60	ei tot.	2,70	ei tot.
Mittariin sidottu tavoite 1 Teema: Kunta-10 (1-5)		3,06	3,10	ei tot.	ei tot.	3,20	ei tot.	3,30
Toimenpide: <i>Millä toimenpiteillä tavoitteeseen on tarkoitus päästä: Palvelualueet päättävät toimenpiteistä arvioituaan ja analysoituaan kyselyn tulokset.</i>								
Mittariin sidottu tavoite 2 Teema: Toimintavalmiusaika (%)		86 %	80 %	80 %	80 %	80 %	80 %	80 %
Mittariin sidottu tavoite 2 Valtakunnallinen vertailu		74 %	%	%	%	%	%	%
Toimenpide: <i>Millä toimenpiteillä tavoitteeseen on tarkoitus päästä: Tarkalla seurannalla puututaan mahdollisiin ylityksiin ja korjataan epäkohdat.</i>								
Mittariin sidottu tavoite 3 Teema: Tarkastusmäärät (%)		93 %	90 %	90 %	90 %	90 %	90 %	90 %
Mittariin sidottu tavoite 3 Valtakunnallinen vertailu		90 %	%	%	%	%	%	%
Toimenpide: <i>Millä toimenpiteillä tavoitteeseen on tarkoitus päästä: Yritetään saavuttaa tavoitteet oikealla henkilöresurssien mitoituksella.</i>								
Mittariin sidottu tavoite 4 Teema: Kustannusvertailu (€/as.)		70,1 €	71 €	72 €	72 €	73 €	74 €	75 €
Mittariin sidottu tavoite 4 Valtakunnallinen vertailu		74 €	75 €	76 €	76 €	77 €	78 €	79 €
Toimenpide: <i>Millä toimenpiteillä tavoitteeseen on tarkoitus päästä: Talouden toteutumista seurataan jatkuvasti ja tarkalla hankinta- ja henkilöstösuunnittelulla pyritään pääsemään optimaaliseen palvelutuotantoon huomioiden mm. lain tuomat velvoitteet ja palvelutasopäätös.</i>								

Toimielimen määrärahat ja käyttötalousinvestoinnit 1 000 € kv

	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	TS 2016	TS2017	TS2018
Toimintatulot	42 516 €	43 058 €	43 418 €	44 000 €	44 600 €	45 300 €
Valmistus omaan käyttöön	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
Toimintamenot	40 514 €	41 458 €	41 818 €	42 400 €	43 000 €	43 700 €
Toimintakate	2 001 €	1 600 €	1 600 €	1 600 €	1 600 €	1 600 €
Muutos-%	15,9 %	-19,9 %	0 %	0 %	0 %	0 %
Investointimenot	2 312 €	2 731 €	2 681 €	2 672 €	2 362 €	2 038 €
Rahoitusosuudet	441 €	973 €	972 €	963 €	592 €	438 €
Luovutustuotot	44 €	158 €	109 €	109 €	170 €	100 €
Investointien rahavirta	1 826 €	1 600 €	1 600 €	1 600 €	1 600 €	1 600 €
Muutos-%	7,4 %	-12,3 %	0 %	0 %	0 %	0 %

Työvoiman käyttö kv

Henkilötyövuosien kehitys

Htv	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	TA 2015	TS 2016	TS2017	TS2018
Varsinais-Suomen aluepelastuslaitos	560	560	555	555	555	555	555

Henkilöstön hyvinvointiin ja työelämän laatuun liittyvät tavoitteet

Painopistealue	Alatavoite
Turussa jokaisen tulee voida kokea, että työ lisää hyvinvointia	Tehtäväkuvat (sis. perustehtävän määrittelyn) ja vastuualueet ovat selkeät – joka tehtävälle tulee löytyä tehtäväkuvaus
Aktiivinen osaamisen ennakkointi	Resurssien sijoittuminen on tarpeita vastaavaa ja joustavaa. Tätä tuetaan yhteisen, kaikki toimialat kattavalla palkkausjärjestelmällä
Turku on vetovoimainen työnantaja	Vastuullinen työyhteisökäyttäytyminen ja motivoiva esimiestyö

6. TOIMIELINKOHTAISET TIEDOKSI ANNETTAVAT TUNNUSLUVUT

Tunnusluku	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Tuottavuus ja taloudellisuus							
Pelastetut henkilöt	265	230					
Pelastettu omaisuus (1 000 €)	71 357	80 291					
Ensihoitoyksiköiden käyttöaste-%	33,0	36,3					

Resurssien käyttö							
Tilojen käyttö (m2)	50.990	52.855	52.855	54.800	54.800	55.800	55.800

7. MUUT KAUPUNKITASON OHJAUSASIAKIRJAT JA RESURSSIEN PITKÄN AIKAVÄLIN OHJAUS

Ohjausasiakirja	Ohjaustieto
Johtosääntö	Määrittää toimivaltuudet.
Toimintasääntö	Määrittää organisaation.
Palvelutasopäätös	Aluepelastuslautakunta määrittää pelastustoimen palvelutason, resurssit ja kehittämisen valtuustokaudeksi.
Ensihoidon sopimus	Määrittää Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin ensihoidon palvelutasopäätöksen mukaisen palvelutuotannon.
Valvontasuunnitelma	Määrittää riskienhallinnan toiminnan resurssien kohdentamisen.

1. SOPIMUSOSAPUOLET

Tämän sopimuksen osapuolia ovat Turun kaupunginhallitus ja Turun sosiaali- ja terveyslautakunta.

2. SOPIMUKSEN TARKOITUS

Tällä sopimuksella kaupunginhallitus ja sosiaali- ja terveyslautakunta sopivat johtosäännössä määriteltyä hyvinvointitoimialaa koskevista toiminnan lähtökohdista, kehittämistavoitteista ja resursseista.

3. LYHYT KUVAUS TOIMINNASTA

Hyvinvointitoimialan visio

Turun hyvinvointitoimiala on tuloksellisesti turkulaisten terveyttä, elämänhallintaa ja hyvinvointia tukeva, nopeasti palvelukysynnän muutoksiin vastaava, innovatiivinen organisaatio, jossa henkilöstön tietotaito käytetään asukkaiden hyväksi.

Hyvinvointitoimialan arvot

Hyvinvointitoimialan arvot noudattavat kaupungin yhteisiä arvoja. Arvojen pohjalta on luotu hyvinvointitoimialan toimintaa ohjaavat periaatteet:

- 1) Turkulaisten hyvinvointi on meille tärkeintä
- 2) Olemme rohkeita ammattilaisia
- 3) Kannamme vastuamme tulevaisuudesta
- 4) Toimintamme perustuu oikeudenmukaisuuteen ja tasa-arvoisuuteen
- 5) Toimimme kumppanuudessa turkulaisten hyväksi

Hyvinvointitoimialan toiminta

Hyvinvointitoimiala tuottaa avohuollon- ja sijaishuollonsosiaalityön sekä sosiaalityön erityispalveluita, neuvola (äitiys, lasten ja ehkäisy), koulu- ja opiskeluterveydenhuollon, muun ehkäisevän terveydenhuollon, sairaudenhoidon sekä suun terveydenhuollon palveluita, somaattisen- ja psykiatrisen erikoissairaanhoidon palveluita, lastenneurologisen tutkimuksen ja hoidon, lääkinnällisen kuntoutuksen, psykososiaalisen kuntoutuksen, työelämäkuntoutuksen sekä vammais- ja kehitysvammahuollon palveluita, kotihoitoon, ympärivuorokautisen hoidon sekä geriatrisen sairaalahoidon palveluita.

4. TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOSTEKIJÄT

Huonosta taloudellisesta tilanteesta johtuen työllisyyskehitys on lähivuosina heikkoa. Turun työttömyysaste nousi vuoden 2014 kesäkuussa 16,8%:iin. Työttömyysaste on noussut edellisvuodesta 1,3% -yksikköä Työttömyys on pysynyt Turussa reilusti koko maan keskiarvon yläpuolella (koko maan työttömyysasteen keskiarvo 12,9%). Kymmenen suurimman kaupungin vertailussa Turun työttömyysaste oli edelleen viidenneksi korkein. Turun telakan siirtyminen uuteen omistukseen on kuitenkin parantanut telakan ja sen alihankkijoiden työllisyysnäkyviä.

Suurten kuntien palvelutuotantoon haasteita lisäävät mm. väestön ikääntymiskehitys sekä maahanmuutto. Eläkkeelle siirtyminen tulee kiihtymään: yli 60% kuntien työvoimasta siirtyy eläkkeelle vuoteen 2030 mennessä. Samanaikaisesti väestön ikääntymisestä johtuen palvelujen tarve kasvaa. Myös palvelujen tuottajan valintaan liittyvä vapaus kasvaa.

Turun väestönkehityksen merkittävä muutos on 1990-luvun alusta alkaen ollut ulkomaalaisperäisen väestön (muuta kuin suomea tai ruotsia äidinkielenään puhuvia eli muunkielisiä) osuuden nopea nousu 0,8 %:sta vuonna 1990 vuoden 2013 lopun 9,2 %:iin. Mikäli muunkielisten määrä kasvaa lähivuosina samoin kuin 2011-2013 keskimäärin, 20 000:n raja ylittyy 2016. Muunkielisten turkulaisten epätasainen jakautuminen pienalueille näkyy työttömyystilastoissa. Esimerkiksi Varissuon työttömyysaste oli vuoden 2013 lopussa 34% (koko Turku 16,8%).

Nuorten alle 25 v. työttömien absoluuttinen määrä on noussut jatkuvasti vuodesta 2011 lähtien (2011 keskiarvo/kk 1349 ja 2013: 1961). Nuorisotyöttömyyden kasvu on ollut huolestuttavan nopea ja kasvu on jatkunut myös alkuvuoden 2014 aikana.

15- 64 -vuotiaiden työikäisten määrä laskee ennakkotiedon mukaan noin 10 000 hengellä vuoteen 2030 mennessä. Vanhushuoltosuhde (kuvaava yli 65-vuotiaiden prosentiosuutta työikäisestä 15-64v. väestöstä) oli Turussa v. 2013 28,9 % (2012: 28,2%), joka

on vertailukaupunkien suurin. Pienin oli Espoossa, jossa vastaava arvo oli 19,5 %.

Vanhustenhuollon suurin haaste on vanhuslukumäärän kasvu yli 85-vuotiaiden osalta. Tällä hetkellä ennakkotietojen mukaan kesäkuussa 2014 oli yli 85 -vuotiaita 5050 henkilöä (lisäystä vuoden 2013 kesäkuuhun 204 henkilöä) ja lukumäärä on kasvamassa (ennuste lisäyksestä vuoden 2017 loppuun mennessä 342 henkilöä) . Joulukuun 2013 lopussa yli 85 -vuotiaista 53 % oli säännöllisten vanhuspalveluiden piirissä. 65-84 vuotiaiden määrä lisääntyy vuoteen 2017 mennessä arviolta 1631 henkilöllä. Näiden ikäihmisten osalta haasteena on ehkäisevän työn onnistuminen.

Turun ominaispiirteisiin kuuluu 0-14 -vuotiaiden lasten ja heidän 25-44 -vuotiaiden vanhempiensa ja työelämässä olevien poismuutto Turusta. Turkuun muuttaa 15- 24 -vuotiaita nuoria mm. opiskelijoita, työvoimaan kuulumattomia, työttömiä, tuntemattoman taustan omaavia sekä vieraskielisiä. Pääasiallinen muuttotappio syntyy lapsiperheistä ja työllisestä työvoimasta. Turulle muuttoliike on ollut erittäin epäedullinen jo pitkään. Turun suhteellinen asema heikkenee vuodesta toiseen muuttoliikkeen rakenteen vuoksi, mikä vaikuttaa erityisesti sosiaali- ja terveydenhuoltoon kohdistuvien palvelujen tarpeeseen.

THL:n tekemän alueellisen terveys- ja hyvinvointitutkimuksen mukaan turkulaiset pärjäävät yleisesti hyvin, mutta hyvinvoinnissa on suuria alueellisia eroja. Suurimmat haasteet liittyvät hyvinvointierojen kaventamiseen eri sosiaaliryhmien välillä. Turkulaisten lapsiperheiden ongelmista kertovat maan keskiarvon ylittävät kodin ulkopuolelle sijoitettujen (2,19% v. 2013) ja yleensä lastensuojelun palvelujen piirissä olleiden (10,5%, kuusikkovertailu 2013) 0-17 -vuotiaiden väestöosuudet. Molemmat väestöosuudet ovat jatkaneet kasvuaan. Huostaan otetuissa ja myös kiireellisesti sijoitetussa korostuu 13-17 -vuotiaiden ikäryhmä. Pienten lasten perhehoidossa on edistytty, mutta vaikeasti oireilevan teinin sijoittaminen perheeseen on edelleen Turussa käytettävissä olevan tuen turvin harvoin mahdollista. Turun lastensuojelun kustannukset lapsiväestöön suhteutettuna ovat suurten kaupunkien korkeimmat ja kustannusten jakaantuminen avohuoltoon (13,3 %) ja sijaishuoltoon (86,7 %) ongelmallisin.

Kotitalouksien hankaluudet menojen kattamisessa käytettävissä olevilla tuloilla olivat Turussa suurista kaupungeista yleisimpiä. Toimeentulon hankaluudet olivat lisääntyneet (2010: 34% ja 2013: 39%). Erityisen haavoittuvia ovat köyhien ja yksinhuoltajien lapset. Turussa onkin yksinhuoltajaperheitä suhteessa väestöön eniten Suomessa. Turkulaisilla on myös paljon masennusoireilua (2013: 29,5%). Huolestuttavaa on myös se, että turkulaisten koetussa terveydessä on tapahtunut kehitystä huonompaan suuntaan ja tilanne oli suurten kaupunkien vertailussa heikoin. Työikäisistä työkykynsä heikentyneeksi koki joka neljäs (28%). Myös tämä tulos oli suurten kaupunkien vertailussa heikoin.

Sosiaali- ja terveysministeriössä valmisteilla olevia keskeisiä talousarvion laadintaa liittyviä sosiaali- ja terveydenhuollon lainsäädäntöhankkeita:

Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakennemuutoksen (sote-uudistus), sosiaalihuoltolain uudistaminen , sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain muuttaminen, laki sosiaalihuollon asiakasasiakirjoista, laki työllistymistä edistävästä moniammatillisesta yhteispalvelusta, vammaislainsäädännön uudistus, tartuntatautilain kokonaisuudistus, itsemääräämisoikeuslaki, kuntoutuksen asiakasyhteistyölain muuttaminen, muistutus- ja kantelumenettelyn uudistaminen, päivystysasetuksen muuttaminen, terveydenhuollon ammattihenkilölain muutos (laillistamismenettely ja valvonta), yksityisestä terveydenhuollosta ja yksityisestä sosiaalihuollosta annettujen lakien uudistaminen.

Hallitus päätti 25.3.2014 kuntien tehtävien ja velvoitteiden vähentämisestä, toiminnan tehostamisesta ja maksuperusteiden tarkistamisesta. Monet näistä toimenpiteistä ovat STM:n hallinnonalalla. Valmistelussa ovat mm. seuraavat asiat: Aikuisten hammashuollon tarkastusvälien pidentäminen ja ympärivuorokautisesta päivystyksestä luopuminen, turhien todistusten poistaminen terveydenhuollossa, aktivointisuunnitelman ja kuntouttavan työtoiminnan uudelleenkohdentaminen, yksityisen palveluntuottajan tilojen ja laitteiden tarkistamisen siirto aluehallintovirastoille, kuntoutuksen asiakasyhteistyöryhmän poistaminen kunnan tehtävistä, potilastietojen paperimuotoisen arkistoinnin lopettaminen, turvakotien siirto valtiolle, kuntien valvontatehtävien uudelleenarviointi, toimeentulotuen maksatuksen ja laskennan siirto Kelalle.

5. TOIMINNAN KEHITTÄMISSUUNNITELMA JA STRATEGISET PAINOPISTEET kv

Sosiaali- ja terveyspalveluiden kannalta oleellista on pystyä vastaamaan kuntalaisten palvelutarpeisiin luomalla puitteet hyvinvoinnille, lisäämällä tuottavuutta ja ehkäisevää työtä sekä parantamalla palveluiden kohdentuvuutta ja vaikuttavuutta asiakaskeskeisten palveluprosessien kautta. Tämä vaatii uudenlaista ja laajempaa yhteistyötä kaupungin toimijoiden, kolmannen sektorin, yksityisten palveluntuottajien sekä kuntalaisten kesken. Oman palvelutuotannon osalta keskitytään ehkäisevän työn lisäämiseen, tuottavuuden ja tehokkuuden parantamiseen sekä avopalveluiden osuuden kasvattamiseen. Kuntalaisten omaa aktiivisuutta tuetaan sekä osallistumista omien palveluidensa suunnitteluun lisätään. Hyvinvointitoimialan toiminnan strategiset painopisteet ovat:

1) Vaikuttavien ja tehokkaiden hoito- ja palveluketjujen kehittäminen

- Asiakastarpeen muutokset: Työikäisistä useampi kuin joka neljännes kokee työkykynsä heikentyneeksi ja suurimmista kaupungeista yleisimmin Turussa ihmiset kokevat terveytensä keskitasoisiksi tai sitä huonommaksi (42%). Sairastavuusindeksien perusteella turkulaisten ongelmat ovat korostuneesti mielenterveyden puolella. Terveyden kannalta huolestuttavaa on myös suuri vapaa-ajallaan liikuntaa harrastamattomien määrä. Vaikuttavien ja tehokkaiden hoito- ja palveluketjujen kehittämisen kannalta tärkeimpiä painopisteitä ovat: perustason palveluiden vahvistaminen, sairaalatoimintojen kehittäminen (varhainen hoidon aloitus, lyhyemmät hoitoajat, akuutinhoidon jälkeisen kuntoutuksen kehittäminen) ja paljon palveluita käyttävien palveluiden integraatio.

2) Lapset, nuoret ja lapsiperheet saavat tarvitsemaansa tukea riittävän aikaisin

- Asiakastarpeen muutokset: Lapsiperheiden tukena toimivat kattavat ja helposti saavutettavat peruspalvelut. Lapsiperheet tarvitsevat varhaisen vaiheen tukea, mm. kotipalvelun järjestämiseen velvoittaa myös lainsäädäntö. Nykyisellään varhaisen tuen palvelua on liian vähän tarpeeseen nähden. Lasten laajoissa terveystarkastuksissa neuvoloissa ja koulu- ja opiskelijaterveydenhuollossa havaittuihin ongelmiin, joko kehityksessä, terveydessä tai perheen hyvinvoinnissa on pystyttävä tarjoamaan tukea tai hoitoa. Lasten käytöshäiriöt ovat lisääntyneet ja vaikuttavat pitkälle lapsen koulunkäyntiin ja työelämään suuntautumiseen. Nuorten psyykkisiin ongelmiin tarvitaan perustason mielenterveyden palveluja, mieluiten nuoren omassa arkiympäristössä. Kouluihin jalkautuvaa palvelua on kokeiltu ja tulokset ovat lupaavia. Lasten, nuorten ja perheiden tuen järjestämisessä kaupungin toimijoiden välinen saumaton yhteistyö on tärkeää ja lisäksi tarvitaan kolmatta sektoria ja yksityisiä palveluntuottajia.

3) Lastensuojelun palvelurakenne uudistetaan avohuoltoon ja perhehoitoon painottuvaksi

- Asiakastarpeen muutokset: Lastensuojelun asiakasmäärän kasvu näyttäisi pysähtyneen vaikka väestöosuus onkin vielä kasvanut. Kodin ulkopuolelle sijoitettujen määrä on edelleen kasvanut. Avohuoltoon tarvitaan resursseja ja toimintatapojen uudistamista. Avohuollon työn mahdollisuuksia rajoittaa lastensuojelun epäterveyspalvelu- ja kustannusrakenne, joka sitoo henkilöresursseja ja rahaa sijaishuoltoon. Sijaishuollossa yli 12-vuotiaiden perhehoidon mahdollisuudet ovat edelleen heikot ja vaativat kehittämistä. Jälkihuollossa nuorten asunnottomuutta ja laitoshoidon on menestyksellisesti vähennetty tuetun asumisen TALK-toiminnalla ja sen jatkuminen on turvattava.

4) Tuetaan ikäihmisten toimintakykyä ja kehitetään hoidon palvelurakennetta avopalvelupainotteisemmaksi

- Asiakastarpeen muutokset: Yli 65-vuotiaiden määrä kasvaa ja lisäksi yli 85-vuotiaiden väestöosuuden kasvu aiheuttaa palvelutarpeen kasvua (2013 lopussa 85-vuotta täyttäneistä säännöllisten vanhuspalveluiden piirissä oli 53%). Ihmiset kuitenkin säilyvät terveisinä ja hyväkuntoisina entistä pidempään. Esimerkiksi tupakoinnin väheneminen, sydänsairauksiin kuolleisuuden väheneminen ja muistisairauksien väheneminen ovat ikäihmisten terveydentilassa tapahtuneita positiivisia muutoksia. Toisaalta mm. syöpätaudit, liikalihavuus ja päihteidenkäyttö ovat lisääntyneet. Elinajan odotteen pidentyminen puolestaan voi kasvattaa kallista sairastelu- ja raihnaisuusvaihetta. Ikäihmisten palveluiden kannalta oleellista on tukea ihmisten toimintakykyä kattavilla ehkäisevillä palveluilla ja palveluohjauksella. Palveluiden tuottamisessa hyödynnetään vapaa-ehtoistyötä, kolmatta sektoria sekä yksityisiä palveluntuottajia entistä laajemmin. Omassa palvelutuotannossa jatketaan toiminnan tehostamista ja kehittämistä. Myös ympärivuorokautisen hoidon palvelurakenteen muutosta edistetään.

Hyvinvointitoimialan uudistamisella ja organisaatiomuutoksella tavoitellaan tulevina vuosina mm. seuraavia asioita:

1. Asiakkaan asettaminen keskiöön organisaation sijasta, palveluohjauksen ja kumppanuuden vahvistaminen ovat asiakaslähtöisen palveluprosessin edellytyksiä. Ns. pitkien asiaprosessien kehittäminen ja palvelujen suurkulutuksen analyysi ovat vielä alkutekijöissään. Työn alla olevia palvelukokonaisuuksia ovat mm. mielenterveys- ja päihdepalvelut ja sairaalatoiminnot. Tätä kehitystyötä tehdään mm. meneillään olevassa palvelumuotoiluhankkeessa, jolla on STM:n Kaste- rahoitus.

2. Toiminnallinen vaikuttavuus ja taloudellinen tehokkuus

Nykyisten tulosalueiden välillä ja sisällä olevia raja-aitoja on purettava. Toimialapalvelujen tehtävänä puolestaan on tukea toiminnallisia palvelualueita ja johtoa.

3. Sote- uudistus ja lainsäädännön muutokset

Sote- uudistus edellyttää tuotanto-organisaatioilta tehokkaampaa toimintaa ja toimintojen parempaa vaikuttavuutta. Turun kaupungin tilanne jo ennen uudistusta edellyttää toimintojen merkittävää tehostamista. Nykyisillä järjestelmillä ja organisoitumisella ei rakennemuutoksia ja tehostumista ole toivotulla tavalla saavutettu. Lainsäädännön muutoksia on tulossa esim. työllistämistoimintaan, samoin koko sosiaalilainsäädäntöä ollaan uudistamassa.

6. TAVOITTEET

Toimielimet ylittävät strategiset horisontaaliset tavoitteet kv

Strategiset horisontaaliset tavoitteet	Lähtötaso /vuosi	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	TA 2015	TS 2016	TS2017	TS2018
Vähennetään lasten ylipainoisuutta ja liikalihavuutta Strategisen linjauksen tunnus:	täsmennetään hyvinvoinnin ohjausryhmässä							
Pitkäaikaistyöttömiä aktivoidaan: Strategisen linjauksen tunnus:	täsmennetään hyvinvoinnin ohjausryhmässä							
Nuorisotyöttömyyden vähentäminen Strategisen linjauksen tunnus:	täsmennetään hyvinvoinnin ohjausryhmässä							
Toimenpiteet: Toimialan omat tavoitteet ja toimenpiteet tarkennetaan hyvinvoinnin ohjausryhmässä vuoden 2015 aikana.								

Toimielimen strategiset tavoitteet

Painopiste 1								
Vaikuttavien ja tehokkaiden hoito- ja palveluketjujen kehittäminen	Lähtötaso /vuosi	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	TA 2015	TS 2016	TS2017	TS2018
Päihde- ja mielenterveyspalveluiden välitöiden kokonaiskustannusten kasvun taituminen Strategisen linjauksen tunnus: 2.1.3	40,6M€/2011	43,8M€	45,4M€	44,8M€	44,8M€	44,6M€	44,4M€	44,2M€
Kiireettömän lääkärivastaanoton jonotusai- ka lyhenee terveyskeskuksessa Strategisen linjauksen tunnus: 2.1.2 ja 2.1.3		5-6 viikkoa	max 4 viikkoa	max 4 viikkoa	max 4 viikkoa	3-4 viikkoa	2-3 viikkoa	2 viik- koa
Jatkohoitojonojen lyheneminen sairaanhoi- topiiristä.								
- jatkohoitojono Shp:stä, potilaita keskimäärin /vk		32		<25	<25	<25	<25	<25
- siirtoviivepäivien määrä /kk		594		<400	<400	<400	<400	<400
- korotetun maksun osuus siirtovii- vepäivistä		70%		< 50%	< 50%	< 50%	< 50%	< 50%
Strategisen linjauksen tunnus: 2.1.3								
Oman sairaalahoidon tehostuminen.								
- akuuttiosastojen hoitojakson me- diaani ja keskiarvo		7vrk		< 6vrk	< 6vrk	< 6vrk	< 6vrk	< 6vrk
- kuntouttamisosastojen kotiutta- misprosentti takaisin kotiin		13vrk		< 10vrk	< 10vrk	< 10vrk	< 10vrk	< 10vrk
		64%		> 75%	> 75%	> 75%	> 75%	> 75%
Strategisen linjauksen tunnus: 2.1.3 ja 2.1.2								
Toimenpiteet: Mielenterveys- ja päihdepotilaiden hoito- ja palveluprosessien uudistaminen (2.1.1 ja 2.1.2 ja 2.1.3 ja 3.2.1), dementipotilaan hoitoket- jun kehittäminen (2.1.2 ja 2.1.3 ja 3.2.7), sairaala toimintojen uudelleenorganisointi (2.1.2 ja 2.1.3), kaupungin terveyskeskuksen tuottavuuden nostaminen (2.1.1 ja 2.1.2 ja 2.1.3 ja 3.2.3), suun terveydenhuollon palveluverkko- ja toteuttamistapaselvitys(2.1.3 ja 3.2.7).								

Painopiste 2

Lapset, nuoret ja lapsiperheet saavat tarvitsemaansa tukea riittävän aikaisin	Lähtötaso /vuosi	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	TA 2015	TS 2016	TS2017	TS2018
Lastensuojelun asiakkaana olevien 0-17 vuotiaiden määrä laskee. Strategisen linjauksen tunnus: 2.1.2	2205	2776	alene- va	aleneva	aleneva	aleneva	aleneva	aleneva

Psykiatrisen erikoissairaanhoidon raskaimpien palveluiden tarve ikäluokassa 13-18-v. vähenee Strategisen linjauksen tunnus: 2.1.2	581 nuorta / vuosi	lähtötaso	-0,1%	-0,1%	aleneva	aleneva	aleneva
Toimenpiteet: Lastensuojelun ja perhepalveluiden kokonaisvaltainen uudistaminen (2.1.1 ja 2.1.2 ja 2.1.3), nuorten tukevien ja syrjäytymistä ehkäisevien palvelujen kokoaminen samaan pisteeseen (2.1.2 ja 2.1.3 ja 3.2.1), lasten ja nuorten uusi psykososiaalinen kuntoutus (2.1.2 ja 2.1.3).							

Painopiste 3								
Lastensuojelun palvelurakenne uudistetaan avohuoltoon ja perhehoitoon painottuvaksi	Lähtötaso /vuosi	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	TA 2015	TS 2016	TS2017	TS2018
Lastensuojelun kokonaiskustannusten jakautuminen avohuollon ja sijoitusten kustannuksiin. Avohuollon osuus kasvaa Strategisen linjauksen tunnus: 2.1.2	2009/ 31033202 avohuolto 12,8%, sijoitukset 87,2%.	413385 02 € avo- huolto 13,3%, sijoitukset 86,7%	avo- huol- lon osuus nou- see	avo- huollon osuus nousee	avo- huollon osuus nousee	avo- huollon osuus nousee	avo- huollon osuus nousee	avo- huollon osuus nousee
Perhehoidon osuus huostaan otettujen sijoituksista kasvaa Strategisen linjauksen tunnus: 2.1.3	32,9%/ 2008	40,1%	+ 5%- yksik- köä	+ 5% yksik- köä	+ 5% yksik- köä	+4 % yksik- köä	+4% yksik- köä	+4% yksik- köä
Toimenpiteet: Lastensuojelun ja perhepalveluiden kokonaisvaltainen uudistaminen (2.1.1 ja 2.1.2 ja 2.1.3).								

Painopiste 4								
Tuetaan ikäihmisten toimintakykyä ja kehitetään hoidon palvelurakennetta avopalvelupainotteisemmaksi	Lähtötaso /vuosi	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	TA 2015	TS 2016	TS2017	TS2018
Kotona asuvien +75-vuotiaiden määrä kasvaa Strategisen linjauksen tunnus: 2.1.1. ja 2.1.2	88,9%/ 2008	89,7%	89,8%	90,1%	90,1%	90,3%	90,3 %	90,4 %
Ympäri vuorokautiseen hoitoon siirtyvien keski-ikä myöhentyy Strategisen linjauksen tunnus: 2.1.2	83 v/ 2008	84v 7kk	84v 9kk	84v 11kk	84v 11kk	85 v	85,1 v.	85,1 v.
75 vuotta täyttäneiden säännöllisen koti- hoidon piirissä olevien osuus laskee Strategisen linjauksen tunnus:2.1.1 ja 2.1.2	13,2%/ 2008	13,9%	13,5%	13,2%	13,2%	13%	12,8 %	12,7 %
Omaishoidon tukea saavien 75 vuotta täyttäneiden osuus kasvaa Strategisen linjauksen tunnus: 2.1.2	2,8%/ 2008	3,0 %	2,9%	3,2%	3,2%	3,4%	3,5 %	3,6 %
Toimenpiteet: Vaikuttavien ja kustannustehokkaiden ennaltaehkäisevien palvelujen järjestäminen (ikäihmisten palveluohjaus) ja tehostaminen toimialojen ja tulosalueiden yhteistyönä (2.1.1 ja 2.1.2 ja 2.1.3 ja 3.2.1 ja 2.3.2), kotihoidon tehostaminen ja järjestämistapojen arviointi (2.1.2 ja 2.1.3 ja 3.2.1 ja 3.2.4), ympärivuorokautisen hoidon kehittäminen (2.1.2 ja 2.1.3).								

Toimielimen määrärahat ja käyttötalousinvestoinnit (1 000 €) kv

1.000 €	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	Kj:n TAE 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Sosiaali- ja terveyslautakunta							
Toimintatuotot	75.429	70.693	72.394	72.394	73.696	75.019	76.603
Valmistus omaan käyttöön	67						
Toimintakulut	642.710	652.159	661.990	656.634	654.226	668.793	684.198
Toimintakate	-567.213	-581.466	-589.595	-584.240	-580.531	-593.774	-607.595
Muutos-%		2,5	1,4	0,5	-0,6	2,3	2,3
Investointikulut	321	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet							
Pysyvien vastaavien luovutustuotot							
NETTO	-321	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000
Muutos-%		212,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Kj:n muutokset, 1.000 €	2015	2016	2017	2018
Sisäiset palvelut, nettomuutos	353	353	353	353
Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000
Työllisyyspalvelukeskuksen siirron muk. osuus yhteistä kustannuksista	-1.708	-1.708	-1.708	-1.708
Menojen vähennys		-14.232	-11.691	-10.674
Yhteensä	-5.355	-19.587	-17.046	-16.029
Työllisyyspalvelukeskuksen siirto Khlle 31,1 milj. €, siirto toteutettu v. 2015 - 2018				

Työvoiman käyttö kv

Henkilötyövuosien kehitys							
Htv	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	Kj:n TAE 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Sosiaali- ja terveyslautakunta	4678,4	4694	4637	4637	4627	4607	4607

Määrärahojen jakautuminen tulosalueittain kh

Tulosalue, 1 000 €	TUOTOT	KULUT	KATE
Tulosalueet yhteensä	76 554	695 555	619 001
Toimialan hallinto	675	71 677	71 002
Sosiaalityön palvelut	21 034	98 453	77 420
Perusterveydenhuollon palvelut	10 321	49 005	38 684
Erikoissairaanhoidon palvelut	3 794	231 591	227 798
Kuntoutuspalvelut	5 103	86 502	81 399
Vanhuspalvelut	35 627	158 326	122 699

Toimielimen investoinnit kv

Sidotut määrärahat, 1.000 €	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	Kj:n TAE 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Koneet ja kalusto	321	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000

Henkilöstön hyvinvointi ja työelämän laatu (koko toimiala)

Painopistealue	Alatavoite
Turussa jokaisen tulee voida kokea, että työ lisää hyvinvointia	Tehtävänkuvat (sis. perustehtävän määrittely) ja vastualueet ovat selkeät – joka tehtävälle tulee löytyä tehtävänkuvaus
Aktiivinen osaamisen ennakointi	Resurssien sijoittuminen on tarpeita vastaavaa ja joustavaa. Tätä tuetaan yhteisen, kaikki toimialat kattavalla palkkausjärjestelmällä
Turku on vetovoimainen työnantaja	Vastuullinen työyhteisökäyttäytyminen ja motivoiva esimiestyö

Toiminnan kehittämishankkeet

Ohjausasiakirja	Strateginen linjaus, uudistamisohjelma U1/U2, muu viite	2015	2016	2017	2018
Toimialan merkittävimmät strategiset kehittämishankkeet					
Hallinnon uudelleenorganisointi ja päätöksenteon edellytysten parantaminen	U2, 2.1.2 ja 2.1.3 ja 3.2.2 ja 3.2.4				
Vammaispalveluiden ostopalveluiden kokonaistarkastelu	U2, 2.1.2 ja 2.1.3				
Hankintatoimen ja hankintaprosessin uudelleenorganisointi mm SRM ja ERP-tilaamisen osalta	U2, 3.2.2 ja 3.2.1				
Vastaaminen kunnan kasvaviin velvoitteisiin työttömien palveluissa	U2, 2.1.1 ja 3.1.4 ja 3.2.1				
Palvelusetelin käytön laajentaminen	U2, 2.1.2				
Tukitoimintojen uudelleenjärjestelyt	U2, 3.2.2 ja 3.2.4				
Konsernihallinnon omistamat, koko kaupunkia koskettavat merkittävimmät strategiset kehittämishankkeet					
Drive Turku	3.2.3				
Muiden toimialojen strategiset hankkeet, joihin toimialan pitää varata resursseja					

7. TOIMIELINKOHTAISET TIEDOKSI ANNETTAVAT TUNNUSLUVUT

Tunnusluku	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Tuottavuus ja taloudellisuus							
Terveystuon ikävakioidut kustannukset/asukas (pth ja esh) € (suurten kaupunkien vertailu)	2 070€	2 135€	2 168€	2 306€			
Perusterveydenhuollon kustannukset/ 0-6 vuotias lapsi	471€	499€	517€	492€			
65 vuotta täyttäneiden ikävakioidut sosiaali- ja terveyspalveluiden deflatoidut kustannukset väestöä kohti vuodessa	7 557€	7 154€	6 995€	7 157€			
Resurssien käyttö							
Tilojen käyttö m2	180 009	190 821	187 405	181.315	181.315	184.204	aleneva

Muut							
Toimeentulotuen piirissä olevat kotitaloudet (ei sis. pakolaisia tai paluumuuttajia)	9 347	9 056	9068	9199			
Terveysasemien peittävyys	..	45%	40,5%	40,5%			
Yli 500pv työttömyysetuutta saaneet (ns Kela-lista)	..	3400	3600	3836			
Yli 300pv työttömyysetuutta saaneet (ns uusi Kela-lista)	..	910	1050	1123			
Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin maksuosuus (M€)	147,6M€	150,7M€	158,1M€	174,4M€			

8. RISKIENHALLINTA

Riski	Seuraukset	Toden- näköisyys	Vaikutus	Merkitä- vyys	Nykyinen varautuminen	Toimenpiteet	Vastuuhlö/ aikataulutus
Turvallisuus- ja terveysriskit sekä potilaille että henkilöstölle							
Tietojärjestelmien toimimattomuus							
Talouden tasapainoon liittyvät riskit							

9. MUUT KAUPUNKITASON OHJAUSASIAKIRJAT JA RESURSSIEN PITKÄN AIKAVÄLIN OHJAUS (LUETTELO)

Ohjausasiakirja	Ohjaustieto
Vanhuspalvelusuunnitelma	1.7.2013 voimaan astunut laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalousta edellyttää kuntaa laatimaan suunnitelmatoimenpiteistään väestön hyvinvoinnin, terveyden, toimintakyvyn ja itsenäisen suoriutumisen tukemiseksi sekä iäkkäiden henkilöiden tarvitsemien palvelujen ja omaishoidon järjestämiseksi ja kehittämiseksi. Suunnittelussa on painotettava kotona asumista ja kuntoutumista edistäviä toimenpiteitä.
Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma	Kunnan tai useamman kunnan yhdessä on laadittava lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi sekä lastensuojelun järjestämiseksi ja kehittämiseksi kunnan tai kuntien toimintaa koskeva suunnitelma (lastensuojelulaki 12 §). Suunnitelma on lakisääteinen väline ohjata, johtaa ja kehittää lasten ja nuorten hyvinvointityötä kunnassa. Lastensuojelun suunnitelma hyväksytään kunkin kunnan kunnanvaltuustossa ja tarkistetaan vähintään kerran neljässä vuodessa (LSL 12 §).

1. SOPIMUSOSAPUOLET

Tämän sopimuksen osapuolia ovat Turun kaupunginhallitus ja Turun kasvatus- ja opetuslautakunta.

2. SOPIMUKSEN TARKOITUS

Tällä sopimuksella kaupunginhallitus ja kasvatus- ja opetuslautakunta sopivat johtosäännössä määriteltyä sivistystoimialaa koskevista toiminnan lähtökohdista, kehittämistavoitteista ja resursseista.

3. LYHYT KUVAUS TOIMINNASTA

Sivistystoimialan tavoitteena on järjestää korkeatasoisia ja laadukkaita kasvatus- ja opetuspalveluja, jotka johtavat aktiiviseksi yhteiskunnan jäseniksi. Henkilöstö on laadukkaan kasvatuksen lähtökohta, joten henkilöstön osaamiseen kohdennetaan resursseja.

Varhaiskasvatusta järjestetään kaupungin omissa päiväkodeissa, perhepäivähoidossa ja avoimena varhaiskasvatustoimintana. Kaupungin ohjaamaa ja valvomaan yksityistä varhaiskasvatusta hankitaan pääsääntöisesti palvelusetelillä. Yksityiset palveluntuottajat tuottavat päiväkotihoidon, ryhmäperhepäivähoitoa, perhepäivähoitoa sekä leikkitoimintaa. Esiopetusta järjestetään päiväkodeissa ja kouluissa. Esiopetusta ostetaan myös yksityisiltä palveluntuottajilta.

Perusopetusta järjestetään perusopetuslain ja opetussuunnitelman mukaisesti oppivelvollisille. Turun kaupungissa on erikoisluokkatoimintaa mm. kielissä, matematiikassa, liikunnassa, musiikissa ja kuvataiteessa. Kaupungin koulujen lisäksi Turussa perusopetusta tarjoavat myös Turun normaalikoulu sekä Turun Steiner-koulu.

Lukiokoulutusta järjestetään lukiolain ja opetussuunnitelman mukaisesti. Lukiokoulutusta annetaan suomenkielisenä Turun kaupungin kuudessa päivälukiossa sekä Turun iltalukiossa, ruotsinkielisenä Katedralskolan i Åbossa ja englanninkielisenä Turun kansainvälisessä koulussa. Kaupungin lukioiden lisäksi Turussa lukiokoulutusta tarjoavat myös Turun normaalikoulun lukio sekä Turun Steiner-koulun lukio. Erityinen koulutustehtävä Turun lukioilla on Kerttulin lukiossa (urheilu- ja ICT-linjat), Puolalanmäen lukiossa (musiikki), Turun klassillisessa lukiossa (ilmaisulinja) ja Turun Suomalaisen Yhteiskoulun lukiossa (meri- ja luonnontiedelinjat) sekä lisäksi Turun Normaalikoulussa (IB-linja).

Nuorten ammatillista koulutusta tarjotaan suomeksi ja ruotsiksi ammatillisen koulutuksen lain ja ammatillisten perustutkintojen perusteiden mukaisena tutkintoon johtavana koulutuksena Turun ammatti-instituutissa. Ammatillisten perustutkintojen lisäksi tarjotaan valmistavaa ja valmentavaa koulutusta.

Oppisopimuskoulutusta tarjotaan Turun oppisopimustoimistossa. Oppisopimuskoulutus toteutetaan henkilökohtaisen opetussuunnitelman perustalta, joka perustuu koulutuskohtaisiin opetussuunnitelmiin.

Ammatillista aikuiskoulutusta tarjotaan ammatillisen aikuiskoulutuslain mukaisena Turun ammatti-instituutissa näyttötutkintoperusteisesti sekä ammatillisesti täydentävää että ammatillisiin perustutkintoihin valmistavaa koulutusta. Koulutusta toteutetaan valtionosuusperusteisen lisäksi työvoimapolitiisena, oppisopimuskoulutuksena sekä muuna maksullisena koulutuksena.

Turun työväenopistoissa tarjotaan vapaan sivistystyön lain mukaisesti opetusta Turun suomenkielisessä työväenopistossa sekä suomen että muilla kielillä ja Åbo svenska arbetarinstitutissa ruotsinkielellä.

4. TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOSTEKIJÄT

Haasteina sivistystoimialan palveluja järjestettäessä ovat kaupunginosien eriarvoistuminen, väestörakenteen muutos sekä taloudellisten resurssien riittävyys ja kohdentaminen.

Merkittävimmät uudisrakennushankkeet ovat sopimuskaudella Syvälahden koulun ja päiväkodin kokonaisuus.

Varhaiskasvatuksen palveluiden kysynnän odotetaan edelleen kasvavan ja siihen vaikuttaa lasten määrän lisääntymisen lisäksi myös palveluun osallistumisaste, jonka on todettu olevan nousussa myös valtakunnallisella tasolla.

Varhaiskasvatuksen järjestämistä ohjaavat lainsäädäntö ja valtakunnallinen ohjeistus sekä kuntien omat ohjausasiakirjat. Päivähoi-

tolain uudistaminen varhaiskasvatuslaiksi on käynnissä. Lainsäädäntöön (ns. budjettilakina) on lisäksi valmisteilla muutoksia, jotka saattava vaikuttaa merkittävästi päivähoidon kysyntään. Subjektiviivista päivähoito-oikeutta ollaan rajaamassa. Päivähoidon maksu-perusteita muutettaneen hoitoaikaperusteiseksi perustuen ennalta varattuihin tunteihin. Lisäksi kotihoidon tukeen on tulossa muutoksia siten, että kotihoidon tukeen on tullut ns. joustava hoitoraha ja kotihoidon tukea ollaan kohdentamassa molemmille vanhemmille. Lainsäädäntö, kaupungin omat tavoitteet ja palvelujen kysynnän kasvu antavat reunaehdot varhaiskasvatuksen palvelujen järjestämiselle ja kehittämiselle. Turun kaupungin päivitetty varhaiskasvatussuunnitelma on otettu käyttöön syksyllä 2013.

Lukiokoulutuksen, ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön järjestäjäluvat tulevat haettavaksi vuoden 2015 aikana. Kaupungin tulee ratkaista, järjestetäänkö koulutus sivistystoimialan (peruskaupungin) vai jonkun muun mallin (säätö, OY) kautta.

Esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelma uudistetaan siten, että uusien opetussuunnitelmien on oltava kunnissa käytössä elokuussa 2016.

Perusopetuksessa oppilasmäärien väheneminen on pysähtynyt ja oppilasmäärät ovat kääntymässä kasvuun erityisesti alakouluissa.

Lainsäädäntöön on päätetty muutoksesta koskien opetusta ja oppilas- ja opiskelijahuoltoa. Muutoksilla edistetään koulujen työrauhaa ja lisätään oppilaiden hyvinvointia ja osallistumismahdollisuuksia. Oppilas- ja opiskelijahuollossa siirretään painopiste ennaltaehkäisyyn. Laki edellyttää riittävän tasoisia psykologi- ja kuraattoripalveluja kaikille kouluille, mikä merkitsee tarvetta lisätä ko. henkilöstöä. Oppilaitoksen sijaintikunnan on järjestettävä ko. palvelut.

Nuorisotakuu edellyttää, että jokaiselle alle 25-vuotiaalle nuorelle ja alle 30-vuotiaalle vastavalmistuneelle tarjotaan työ-, harjoitteluopiskelu-, työpaja- tai kuntoutuspaikka viimeistään kolmen kuukauden kuluessa työttömäksi joutumisesta.

Yhteisvalinnassa perusasteen päättäneet ja lisäopetuksen, valmistavan koulutuksen tai kansanopiston opinnot suorittaneet sekä ilman toisen asteen tutkintoa olevat saavat lisäpisteitä toisen asteen opiskelijavalinnoissa ensi vuoden yhteisvalinnassa ja toisen asteen ammatillisen tutkinnon suorittaneet ohjataan aikuiskoulutukseen.

Lukiokoulutuksessa siirrytään vuodesta 2016 alkaen vaiheittain sähköisiin ylioppilaskirjoituksiin. Lukioiden tuntijaon ja opetussuunnitelman uudistustyö on käynnissä, mutta ei etene tällä hetkellä alkuperäisen aikataulun mukaisesti.

Ammatillisessa koulutuksessa koulutuksenjärjestäjien on otettava käyttöön laadun varmennusjärjestelmä vuoteen 2015 mennessä.

1.8.2015 astuvat voimaan määräykset, joilla ammatillisten koulutuksen tutkintojärjestelmä uudistetaan siirtymällä osaamisperusteisuuteen. Tässä yhteydessä opintoviikot korvataan osaamisperusteisilla osaamispisteillä. Tämä vaikuttaa koulutuksenjärjestäjän opetussuunnitelmaan, hopseihin, opettajan työn suunnitteluun ja sitä kautta opetuksen järjestämiseen. Samassa yhteydessä tulevat voimaan uudet valmistavan koulutuksen perusteet sekä itsenäiseen elämään ja työhön valmentavan koulutuksen perusteet, joiden myötä erilaiset nykyiset valmistavat koulutukset yhdistetään. Nämä uudistukset vaativat koko ammatillisen koulutuksen opetushenkilöstön uudelleen kouluttamista.

Turulle on myönnetty yhdessä muiden varsinaissuomalaisien koulutuksen järjestäjien kanssa Taitaja 2015 kilpailujen järjestämisoikeudet.

Aikuiskoulutuksen osalta merkittävä muutos tulee olemaan kilpailuneutraliteettiin liittyvä muutos, joka kieltää kuntia tai kuntayhtymiä osallistumasta maksullisista koulutuksista käytäviin kilpailutuksiin. Muutos tulee voimaan 2015 alusta ja työvoimapolittisten koulutusten osalta vasta vuonna 2017.

5. TOIMINNAN KEHITTÄMISSUUNNITELMA JA STRATEGISET PAINOPISTEET

Kehittämistyön keskiössä on nuorisotakuun toteuttaminen, osallisuus ja koulutuksellinen tasa-arvo, vieraskielisen väestön kielitaidon kehittäminen, hyvinvoinnin lisääminen sekä käyttöenergiansäästö. Kehittämistyössä tehdään tiivistä yhteistyötä kaupunkitasolla, seudullisesti, maakunnallisesti, valtakunnallisesti ja kansainvälisestikin.

Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisema Koulutus ja tutkimus vuosina 2011-2016 Kehittämissuunnitelma linjaa toimialan järjestämien palvelujen kehittämistä valtakunnallisesti. Sopimuksen voimassaoloaikana on laadittu Turun kaupungin paikallinen kehittämissuunnitelma.

Tarkastuslautakunnan vuonna 2013 tekemässä arvioinnissa varhaiskasvatuksesta todetaan: ”Kaupungin eri alueiden välillä on eroa päivähoitopaikan saatavuudessa lähipalveluna. Kaikilta osin subjektiivinen oikeus neljän kuukauden kuluessa saatavaan päivähoitopaikkaan ei Turun kaupungissa toteudu. Tämä aiheuttaa paineita palveluohjaukselle.” Palveluiden riittävyyden ja monipuolisuuden takaaminen tulee nostaa keskeiseksi kehittämisalueeksi varhaiskasvatuksessa.

Kasvatus- ja opetuslautakunta hyväksyi 27.8.2014 koulutuksen järjestäjän paikallisen kehittämissuunnitelman vuosille 2015-2020.

Perusopetuksessa jatketaan yleisen, tehostetun ja erityisen tuen toimintamallin toteuttamista lain mukaisesti lähikouluperiaatteella.

Turku on hakenut vuosiksi 2014 – 2015 perusopetusryhmien pienentämiseen valtionavustusta. Lisäksi Turku sai Opetus- ja kulttuuriministeriöltä erityisavustusta tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin 2 348 118 euroa vuosiksi 2014 - 2015. Kaksikieliset kunnat saavat valtionosuutta 12 % yksikielisiä kuntia enemmän ruotsinkielisten koulujen ylläpitoon suomenkielisten rinnalla. Em. syistä ruotsinkielisten koulujen resursointi on jonkin verran suomenkielisten koulujen resursointia korkeampi.

Toisen asteen koulutuksen vetovoimaa ja laatua kehitetään sekä läpäisyastetta pyritään edelleen vahvistamaan puuttamalla keskeyttämisen syihin ja tukemalla valmistumista sekä kehittämällä pedagogiikka.

Opettajien pedagogista osaamista, TVT-valmiuksia, työelämäyhteyksiä ja yrittäjyyskasvatuksellisia valmiuksia vahvistetaan.

Opiskelijoiden osallisuutta ja tasa-arvoisuutta vahvistetaan.

Valtionosuuteen oikeuttavat paikat pidetään käytössä talousarvion sallimissa rajoissa.

Kasvatus- ja opetuslautakunnan talousarvioesityksessä ei ole voitu varautua toimintoihin, joiden osalta puuttuvat valtion päätökset ja joiden rahoittamiseen on saatavissa valtionosuuksia. Tällä sopimuksella kaupunginvaltuuston on sitouduttava seuraaviin talousarviovarauksiin, joiden toteutuminen edellyttää lisätalousarviota ja muulla tavoin huomioon ottamista, jos valtio tekee näiden rahoittamiseksi positiiviset päätökset:

- Taitaja2015 kisojen harkinnanvaraisen avustuksen hakeminen ja käyttäminen kisojen rahoitukseen.
- Turulle myönnettyjen ammatillisen peruskoulutuksen lisäpaikkojen vastaanottaminen ja niiden rahoittaminen näiden paikkojen tuottamalla valtionosuudella.
- Oppisopimuksen talousarvion pohjana olevien paikkojen yli menevien paikkojen osalta sopimusten tekeminen ja niiden rahoittaminen näiden paikkojen tuottamalla valtionosuudella. Oppisopimuksen osalta talousarvion pohjana on 390 perustutkintopaikkaa ja 1020 lisäkoulutuspaikkaa. Perustutkintopaikkoja ei ole kiintiöity ja lisäkoulutukseen tulee mahdollisesti hakuun lisäpaikkoja esimerkiksi nuorten aikuisten osaamisohjelmaan liittyen.

6. TAVOITTEET

Toimielimen strategiset tavoitteet (ml. toimielimet ylittävät strategiset horisontaaliset tavoitteet) kv

"Tulevaisuuden osaamispääoma turvataan järjestämällä jatkossakin korkeatasoista yleissivistävää ja ammatillista koulutusta" <i>Hyvinvointi ja aktiivisuus-ohjelma</i>	Lähtö-taso /Vuosi	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	TA 15	TS 16	TS 17	TS 18
Mittariin sidottu tavoite: Yhteisvalinnassa perusasteen jälkeisiin opintoihin siirtyvien osuus (%)		89,5	95	97	97	98	100	100
Teema: 2.2.7 Vuonna 2017 nuorisotakuu toteutuu laajan poikkihallinnollisen yhteistyön tuloksena								
Toimenpide: Tuetaan toiseen asteen koulutukseen siirtymistä riittävällä yksilöllisellä ohjauksella, nuorisotakuu toteutuu laaja-alaisena yhteistyönä								
Mittariin sidottu tavoite: Kunnallisen ja hankitun palvelun osuudet (%)peruspäivähoidossa (päivä-koti- ja perhepäivähoidossa)		77/23	75/25	73/27	73/27	72/28	71/29	70/30
Teema: 2.2.5 Varhaiskasvatuksen palvelujen asiakaslähtöisyyttä kasvatetaan laajentamalla yhteistyötä muiden toimijoiden kanssa								
Toimenpide: Varhaiskasvatuspalveluja lisätään monipuolisesti, yksityisen palvelutuotannon osuutta kasvatetaan erityisesti peruspäivähoidossa * tilanne ko. vuoden joulukuussa								
Mittariin sidottu tavoite: Keskeyttämisprosentti toisen asteen nuorisokoulutuksessa								
<ul style="list-style-type: none"> • lukio • ammatillinen koulutus 								
Teema: 2.2.7 Vuonna 2017 nuorisotakuu toteutuu laajan poikkihallinnollisen yhteistyön tuloksena		2/8,8	2/8,5	2/8,0	2/8,0	2/8,0	2/7,5	2/7,5
Toimenpide: Toisen asteen koulutuksen läpäisyä parannetaan/keskeyttämistä vähennetään								
Mittariin sidottu tavoite: Varhaiskasvatuksen kokonaiskustannus suhteessa kaupungin 0-6 vuotiaiden määrään								
Teema		6955	7157	7000	7000	6920	6900	6900
Uudistamisohjelma KV 25.8.2014								
Toimenpide Varhaiskasvatuksen kokonaiskustannus lasta kohden alenee								

Toimielimen määrärahat ja käyttötalousinvestoinnit 1 000 € kv

1.000 €	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	Kj:n TAE 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Kasvatus- ja opetuslautakunta							
Toimintatuotot	28.577	26.225	28.140	28.140	27.590	27.314	27.587
Valmistus omaan käyttöön							
Toimintakulut	302.038	306.455	306.910	307.989	295.218	293.365	296.803
Toimintakate	-273.462	-280.230	-278.770	-279.850	-267.628	-266.051	-269.215
Muutos-%		2,5	-0,5	-0,1	-4,4	-0,6	1,2
Investointikulut	1.884	1.000	1.475	1.475	1.865	2.670	1.000
Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet							
Pysyvien vastaavien luovutustuotot							
NETTO	-1.884	-1.000	-1.475	-1.475	-1.865	-2.670	-1.000
Muutos-%		-46,9	47,5	47,5	26,4	43,2	-62,5

Kj:n muutokset, 1.000 €	2015	2016	2017	2018
Sisäiset palvelut, nettomuutos	1.405	1.405	1.405	1.405
Suunnitteluluvun ylittävän osuuden leikkaus	-325	-325	-325	-325
Menojen vähennys		-6.457	-5.304	-4.843
Yhteensä	1.080	-5.378	-4.225	-3.763

Työvoiman käyttö kv

Henkilötyövuosien kehitys								
Htv	TOT 2012	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	Kj:n TAE 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Kasvatus- ja opetuslautakunta	3683,3	3726,4	3756	3688	3688	3670	3670	3670
- toimialan yhteinen hallinto	79,4	77,9	75	70	70			
- varhaiskasvatus	1458,0	1406,6	1400	1375	1375			
- perusopetus	1344,0	1266,9	1299	1275	1275			
- lukiokoulutus	253,7	233,8	233	231	231			
- ammatillinen koulutus	410,6	411,3	411	407	407			
- aikuiskoulutus	137,6	125,9	126	126	126			
- ruotsinkielinen kasvatus ja opetus	0	204,0	210	204	204			

Määrärahojen jakautuminen tulosalueittain kh

Tulosalue 1 000 €	TUOTOT	KULUT	KATE
Tulosalueet yhteensä	28 140	306 910	-278 770
Varhaiskasvatus	7 193	88 908	-81 716
Perusopetus	10 263	112 802	-102 538
Lukiokoulutus	446	22 066	-21 620
Ammatillinen koulutus	3 309	43 433	-40 124
Aikuiskoulutus	3 789	10 473	-6 684
Ruotsinkielinen kasvatus- ja opetus	1 165	14 534	-13 370
Sivistystoimialan yhteinen hallinto	1 976	8 262	-6 286
Sivistystoimialan yhteiset toiminnot	0	6 433	-6 433

Toimielimen investoinnit kv

Sidotut määrärahat, 1 000 €	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	Kj:n TAE 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Koneet ja kalusto	1 884	1 000	1 475	1 475	1 865	2 670	1 000

Täydentävät strategiset tavoitteet kh

Kasvatus ja opetuspalvelut ovat korkeatasoisia, vetovoimaisia ja kilpailukykyisiä	Lähtötaso /Vuosi	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	TA 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Mittariin sidottu tavoite Palvelua odottavien määrä ei kasva								
Teema: 2.2.2 Turun seudulla monipuoliset sivistyspalvelut saadaan esteettömästi kaikkien ulottuville hyödyntämällä uuden teknologian tarjoamia mahdollisuuksia ja alueellista yhteistyötä		116	100	100	100	100	80	80
Toimenpide: Varhaiskasvatuspalvelun järjestäminen lakisääteisessä ajassa * joulukuun tilanne; seuraavan 4 kuukauden aikana käsiteltävät hakemukset, ns. lakisääteinen haku aika								
Mittariin sidottu tavoite Vuosittaiset tulosaluekohtaiset asiakastytyväisyyskyselyt ovat käytössä ja tavoitetasot on määriteltä operatiivisissa sopimuksissa		käytössä	käytössä	käytössä	käytössä	käytössä	käytössä	käytössä
Teema:								
Toimenpide: Arvioidaan ja uudistetaan palveluja asiakaslähtöisesti								

Mittariin sidottu tavoite								
Ammatillinen koulutus vastaa työelämän tarpeisiin (Tilastokeskuksen sijoittumistilastoissa työssä tai jatko-opinnoissa)								
• nuorten ammatillinen	79,5	75	75	75	75	75	75	80
• aikuisten ammatillinen	86,5	88	90	90	90	90	90	90
Teema:								
Toimenpide: Työelämän tarpeista lähtevä sekä jatko-opintoihin valmentava koulutus								

Palveluverkko mahdollistaa tehokkaan palvelutuotannon	Lähtö- taso /Vuosi	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	TA 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Mittariin sidottu tavoite								
Käytössä olevat tilat								
Teema: 2.2.6 Kasvatuksen ja opetuksen palveluverkkoa uudistetaan sivistystoimialan ja Ammattikorkeakoulun toimipisteverkkoja tiivistämällä		333.172	331.907	329.467	329.467	329.000	328.000	326.000
Toimenpide: Tilankäytön tehostaminen								

Lasten ja oppijoiden hyvinvointia lisätään kestäväällä tavalla	Lähtö- taso /Vuosi	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	TA 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Mittariin sidottu tavoite								
Tulosalueilla on tasa-arvotavoitteiden mukaiset toimenpiteet ja ne toteutuvat operatiivisissa sopimuksessa asetetuilla tavoitteilla								
Teema: 2.2.2 Turun seudulla monipuoliset sivistyspalvelut saadaan esteettömästi kaikkien ulottuville hyödyntämällä uuden teknologian tarjoamia mahdollisuuksia ja alueellista yhteistyötä		tehty	tehty	tehdään	tehdään	tehdään	tehdään	tehdään
Toimenpide: Lisätään koulutuksellista tasa-arvoa, sivistystoimiala toimii tasa-arvo ja yhdenvertaisuuden pilottikohteena								
Mittariin sidottu tavoite								
Tulosalueilla on määritelty mukaiset toimenpiteet ja ne toteutuvat operatiivisissa sopimuksessa asetetuilla tavoitteilla								
Teema: Hyvinvoinnin ohjausryhmä: Vähennetään lasten ja nuorten lihavuutta		tehty	tehty	tehdään	tehdään	tehdään	tehdään	tehdään
Toimenpide: Tulosalueilla edistetään kouluruokailua, liikuntaa sekä lasten ja nuorten hyvinvointia								

Mittariin sidottu tavoite								
Alle 30-vuotiaiden osuus aikuiskoulutuksessa								
<ul style="list-style-type: none"> • ammatillinen • yleissivistävä 	39	44	45	45	46	46	50	
Teema: 2.2.7 Vuonna 2017 nuorisotakuu toteutuu laajan poikkihallinnollisen yhteistyön tuloksena	12	18	18	18	19	20	20	
Toimenpide: Kohdennetaan koulutuspalveluja etenkin nuorisotakuun parissa oleville.								

Kansainvälinen Turku	Lähtö- taso /Vuosi	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	TA 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Mittariin sidottu tavoite								
Vieraskielisen väestön integrointi			TAI 18%	osuus kasvaa	osuus kasvaa	osuus kasvaa	osuus kasvaa	osuus kasvaa
2.2.3.: Vieraskielisen väestön suomen ja ruotsin kielen taidon kehittymistä ja suomalaisen yhteiskunnan tuntemusta tuetaan riittäväällä koulutustarjonnalla			TSTO 13%					
Toimenpide: Vieraskielisten opiskelijoiden osuuden kasvattaminen aikuiskoulutuksessa, valmistavien koulutusten uudistaminen ja käynnistäminen esiopetuksessa								
Mittariin sidottu tavoite								
Toiminnassa säilytetään vuoden 2014 taso			20 kieltä, taso määrit- tyy vuoden 2014 lopussa	2014 taso	2014 taso	2014 taso	2014 taso	2014 taso
Teema: 2.2.4.Kansainvälisyyden edellytykset turvataan tukemalla asukkaiden ja henkilöstön valmiuksia toimia kulttuurien välisessä vuorovaikutuksessa								
Toimenpide: Kielivalikoimaa ei supisteta , tuetaan toimialan kansainvälistä liikkuvuutta ja kehittämistoimintaa								

Henkilöstön hyvinvointiin ja työelämän laatuun liittyvät tavoitteet (koko toimiala)

Painopistealue	Alatavoite
Turussa jokaisen tulee voida kokea, että työ lisää hyvinvointia	Tehtäväkuvat (sis. perustehtävän määrittelyn) ja vastuualueet ovat selkeät – joka tehtävälle tulee löytyä tehtäväkuvaus
Aktiivinen osaamisen ennakointi	Resurssien sijoittuminen on tarpeita vastaavaa ja joustavaa. Tätä tuetaan yhteisen, kaikki toimialat kattavalla palkkausjärjestelmällä
Turku on vetovoimainen työnantaja	Vastuullinen työyhteisökäyttäytyminen ja motivoiva esimiestyö

Toiminnan kehittämishankkeet

Ohjausasiakirja	Strateginen linjaus, uudistamisohjelma U1/U2, muu viite	2015	2016	2017	2018
Toimialan merkittävimmät strategiset kehittämishankkeet					
Henkilöstön työhyvinvoinnin tukeminen ja oikea-aikainen resursointi, sijaistyövoiman käytön väheneminen	U1, 2.2.1				
Seudullinen lukiokoulutuksen kustannussopimus	U1, 3.2.7				

Laitoshuoltajien työn mitoituksen tarkistaminen siivouksen ja ruokahuollon osalta ja ilman hoidollista työtä (säästö noin 10 % vakansseista eli 16 htv)	U1, 2.2.6				
Palveluohjauksen kehittäminen ja kysynnän ohjaaminen kevyempien hoitopalveluiden piiriin	U1, 2.2.5	toteutunut			
Tommilankadun tiloista luopuminen ja luovuttaminen yksityiseen päiväkotikäyttöön	U1, 2.2.6				
Työväenopiston kurssien tuntimäärän pudottaminen valtion-osuusrahoituksen tasolle	U1, 2.2.6	toteutunut			
Lyseon lukion yhdistäminen Luostarivuoren lukioon, Runosmäen koulun siirtyminen Lyseon tiloihin ja Nunnavuoren koulukiinteistöistä luopuminen	U1, 2.2.6, 2.2.8				
Opetuksen suunnittelun joustavoittaminen, kouluille ja opettajille toimintavastuu, (säästö n. 3 htv)	U1, 3.2.4				
Vieraskuntalaisten kuljetuskustannusten laskuttaminen toteutuneiden mukaisesti	U1, 3.2.4				
Opetuksen porrastaminen ja koulutilojen tehokkaampi käyttäminen perusopetuksessa, lukiokoulutuksessa ja ammatillisessa koulutuksessa sekä työväenopistoissa	U1, 3.2.4				
Yhteisten kurssien järjestäminen lukio- ja ammatillisessa koulutuksessa esim. harvinaisten kielten osalta, (säästö n. 1 htv)	U1, 2.2.8				
Kuljetuskustannusten väheneminen Syvälahden koulun valmistuksen jälkeen	U1, 2.2.6				
Syvälahden (Hirvensalo II) uudet tilat	U1, 2.2.6				
Tilankäytön tehostaminen	U2, 2.2.6	0,5	1,0	1,5	1,5
Kustannustietoisuuden parantaminen ottamalla varhaiskasvatuksessa käyttöön yksikkökohtainen budjetointi	U2, 3.2.4	0	0	0	0
Opettajien työpanoksen vähentäminen	U2, 2.2.2	2	5	8	8
Palveluverkon uudistaminen	U2, 2.2.6	0,3	0,6	1,2	1,2
Varhaiskasvatuksen palvelusetelin käytön laajentaminen	U2, 2.2.5	0,5	0,5	0,5	0,5
Toimialan hallinnon organisaatiouudistus	U2, 3.2.2	0,4	0,6	0,6	0,7
Opiskelijamäärän lisääminen lukiossa	U2, 2.2.7	0	0	0,3	0,6
Palvelutarjonnan vähentäminen	U2, 2.2.6	0,8	0,8	0,8	0,8
Ylikunnallisten sopimusten saattaminen kustannusvastaaviksi	U2, 3.2.4	0,4	0,8	0,8	0,8
Konsernihallinnon omistamat, koko kaupunkia koskettavat merkittävimmät strategiset kehittämishankkeet					
Muiden toimialojen strategiset hankkeet, joihin toimialan pitää varata resursseja					
Muut hankkeet ja projektit, joiden kokonaiskustannusarvio ylittää 2.milj euroa.					

7. TOIMIELINKOHTAISET TIEDOKSI ANNETTAVAT TUNNUSLUVUT

Tunnusluku	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
------------	------	------	------	------	------	------	------

Lapsia kunnan järjestämässä ja tukemassa päivähoitossa sekä kotihoidon tuella yhteensä osuus väestössä ja lkm (Kuusikon mukaan)	9105 92,1%	9273 92,7%	9383 92,6%	9522 93 %	9663 93,1%	9783 93%	9902 93,3%
Perusopetus: oppilaiden määrä	12.856	12.793	12.642	12.767	12.796	12.919	13.030
Lukiokoulutus: opiskelijoiden määrä	4.121	4.131	4.218	4.007	4.005	4.010	4.010
Ammatillisen koulutuksen laskennallisten vos-yksiköiden määrä	5.727	5.776,8	5899	5711,8	5724,3	5565,0	5565
Työväenopistojen tuntimäärä			27516	25974	22373	22373	22373

8. RISKIENHALLINTA

Riski	Seuraukset	Toden- näköisyys	Vaikutus	Merkittä- vyys	Nykyinen varautuminen	Toimenpiteet	Vastuuhiö/ aikataulutus
Käytettävien tilojen laatu							
Kriisitilanteet päivähoitossa ja oppilaitoksissa (väkivalta, itsemurhat yms.)							
Varhaiskasvatuspalvelujen tarjonnan turvaaminen							

9. MUUT KAUPUNKITASON OHJAUSASIAKIRJAT JA RESURSSIEN PITKÄN AIKAVÄLIN OHJAUS (LUETTELO)

Ohjausasiakirja	Ohjaustieto
Turun koulutuksen paikallinen kehittämissuunnitelma vuosille 2015 - 2020	

1. SOPIMUSOSAPUOLET

Tämän sopimuksen osapuolia ovat Turun kaupunginhallitus ja Turun kulttuurilautakunta, Turun liikuntalautakunta ja Turun nuorisolautakunta.

2. SOPIMUKSEN TARKOITUS

Tällä sopimuksella kaupunginhallitus ja kulttuurilautakunta, kaupunginhallitus ja liikuntalautakunta sekä kaupunginhallitus ja nuorisolautakunta sopivat johtosäännössä määriteltyä vapaa-aikatoimialaa koskevasta toiminnan lähtökohdista, kehittämistavoitteista ja resursseista.

3. LYHYT KUVAUS TOIMINNASTA

Laissa ja asetuksissa, kaupungin strategiassa ja ohjelmissa, hallintosäännössä sekä vapaa-aikatoimialan johtosäännössä säädetyllä tavalla vapaa-aikatoimiala ja sen lautakunnat edistävät asukkaiden ja asiakkaiden hyvinvointia ja aktiivisuutta sekä kaupungin kilpailukykyä ja kestävä kehitystä.

Kulttuurilautakunnan tehtäväalueena on kirjastolaissa (904/98), museolaissa(729/92), kuntien kulttuuritoiminnasta annetussa laissa (728/92), teatteri- ja orkesterilaissa(739/82) ja taiteen perusopetuksesta annetussa laissa(633/98) säädetysti huolehtia kulttuuripalvelujen kehittämisestä ja järjestämisestä sekä edistää ja tukea kaupungissa harjoitettavaa kulttuuritoimintaa.

Toimialan, kulttuurilautakunnan alainen

- **kirjastopalvelut** huolehtii tieto- ja kulttuurisisältöjen tarjoamisesta sekä niihin liittyvistä hakuvälineistä ja opastuspalveluista, ylläpitää kirjastoja sekä tarjoaa edellytyksiä asukkaiden oman tiedon ja kulttuurin tuottamiseen ja kansalaistoimintaan. Kirjastopalvelut johtaa Vaski –kirjastojen yhteistä palvelujärjestelmää ja toimii Varsinais- Suomen maakuntakirjastona opetus- ja kulttuuriministeriön määräämällä tavalla.
- **museopalvelut** huolehtii kulttuuri- ja taideperinnön, luonnontieteellisen aineiston sekä niihin liittyvä tiedon keräämisestä, säilyttämisestä, välittämisestä ja tutkimuksesta. Museopalvelut toimii Varsinais-Suomen maakuntamuseona opetus- ja kulttuuriministeriön määräämällä tavalla.
- **Turun Kaupunginorkesteri (TFO)** tehtävänä on musiikkikulttuurin vaaliminen, edistäminen ja julkisten konserttien järjestäminen (sekä mahdollistaa ulkopuolisten järjestäjien erilaiset esitykset ja tapahtumat tilavuokrauksen keinoin).
- Yhtiöksi vuonna 2014 muuttuneen **Turun kaupunginteatteri Oy:n** tehtävänä on näyttämötaiteen tuottaminen, kehittäminen, edistäminen ja teatteriesitysten tuottaminen. Kulttuurilautakunta on solminut Turun kaupunginteatteri Oy:n kanssa toistaiseksi voimassa olevan sopimuksen, jonka ensimmäinen kausi on 1.1.2014 – 31.12.2016. Sopimuksessa on määritelty yhtiön teatteripalveluiden tavoitteet ja kaupungin osoittaman avustuksen suuruus, jotka vahvistetaan vuosittain.

Liikuntalautakunnan tehtäväalueena on liikuntalaissa (1054/98) säädetyllä tavalla edistää kaupungissa harjoitettavaa liikuntatoimintaa

Toimialan, liikuntalautakunnan alainen

- Liikuntapalvelut luo edellytyksiä kuntalaisten liikunnalle kehittämällä paikallista ja alueellista yhteistyötä sekä terveyttä edistävää liikuntaa, tukemalla kansalaistoimintaa, tarjoamalla liikuntapaikkoja ja järjestämällä liikuntaa ottaen huomioon myös erityisryhmät.

Nuorisolautakunnan tehtäväalueena on nuorisolaissa (72/2006) säädetyllä tavalla huolehtia nuorisopalvelujen kehittämisestä ja järjestämisestä sekä edistää ja tukea kaupungissa harjoitettavaa nuorisotoimintaa. Lisäksi nuorisolautakunnan tehtäväalueena on toteuttaa lastensuojelulain (417/2007) 3 a §:ssä tarkoitettua tukea ja erityistä tukea sekä perusopetuslaissa (628/1998) ja perusopetuslain muuttamisesta annetussa laissa (1135/2003) tarkoitettua aamu- ja iltapäivätoimintaa.

Toimialan, nuorisolautakunnan alainen

- Nuorisopalvelut -palvelualue tukee nuorten kasvua ja itsenäistymistä, edistää nuorten aktiivista kansalaisuutta ja sosiaalista vahvistamista sekä parantaa nuorten kasvu- ja elinoloja.

4. TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOSTEKIJÄT

Valtioneuvoston strategisessa toimeenpanosuunnitelmassa (VN 5.10.2011) todetaan mm., että syrjäytymistä vähennetään sekä sosiaalisten ja terveydellisten ongelmien syntyä ennaltaehkäistään mm. hyvinvointia ja osallisuutta edistämällä (nuorten osallisuuden kehittäminen, ennaltaehkäisevän toiminnan korostaminen, liikunnallisten ja kulttuuristen elämäntapojen vahvistaminen) ja estämällä asuinalueiden eriytyminen (poikkihallinnollinen ohjelma), ja että työn ja yrittämisen kilpailukykyä edistetään mm. nuorisotyöttömyyttä alentamalla ja luovien alojen mahdollisuuksia vahvistamalla (esim. kehittämällä taide- ja kulttuurilähtöisiä toimintamalleja). Nykyinen hallitus jatkaa työtä köyhyyden, syrjäytymisen ja eriarvoisuuden vähentämiseksi.

Museopalveluiden toimialaan kuuluvilta osin muutoksia toimintaan tulee kulttuuriympäristöstrategian toimeenpanovaiheessa. Valtioneuvosto hyväksyi kulttuuriympäristöstrategiaa koskevan periaatepäätöksen yleisistunnessaan 20.3.2014. Ympäristöministeriö on asettanut strategian toimeenpanoa valmistelevan työryhmän toimikaudelle 15.5.2014 - 31.1.2015.

Lastenkulttuuripoliittinen ohjelma 2014-2018 nostaa taide- ja taitoaineet keskeisiksi, sekä esittää ohjelmaehdotuksessa, että lasten ja nuorten kanssa tulisi suunnitella ja heille avata liikuntaan ja harrastamiseen innostavia tiloja.

Opetus- ja kulttuuriministeriön toimialueella ei ole vireillä kulttuurilautakunnan palvelualueisiin liittyviä lainsäädäntöhankkeita. Kirjastoasetus uudistettiin vuonna 2013 ja sen henkilökunnan kelpoisuutta koskevan osuuden uudistaminen on vireillä. Ministeriön työryhmä on laatinut esityksen uudeksi liikuntalaiksi, jonka on tarkoitus tulla voimaan vuoden 2015 alusta. Lain tarkoituksena on parantaa kunnan eri toimialojen yhteistyötä liikunnan edistämiseksi. Lakiesitys on lausuntokierroksella. Nuorisolain uudistamistarpeita ovat mm. nuoren määritelmä, lapsi – ja nuorisopoliittisen kehittämisohjelman arviointi, kuntien valtionosuudet ja nuorten työpajatoiminnan rooli. Tavoite on, että uusi nuorisolaki astuu voimaan vuonna 2016.

Valtioneuvoston selonteossa **kulttuurin** tulevaisuudesta ”Kulttuuri vuonna 2035” nostetaan keskeisimmiksi mahdollisuuksiksi kestävä kulttuuri, kulttuurinen moninaisuus ja luovuus. Keskeisiksi toiminnan alueiksi kuvataan taide-, kulttuuriperintö – ja kirjastopolitiikka. Opetus- ja kulttuuriministeriön kulttuuripoliittikan vuoteen 2020 ulottuvassa kulttuuripoliittikan strategian vaikuttavuustavoitteet ovat:

- kulttuurisen perustan vahvistaminen
- luovan työn tekijöiden ja kulttuuripalvelujen tuottajien toimintaedellytysten parantaminen
- kansalaisten kulttuuriin osallistumisen ja hyvinvoinnin edistäminen
- kulttuurin taloudellisten vaikutusten vahvistaminen.

Palvelujen saatavuuden ja laadun takaamiseksi ministeriö kannustaa *taide-, kulttuuri- ja kirjastolaitoksia* uudistamaan palvelujen järjestämistapoja esim. lisäämällä seudullista yhteistyötä ja verkostoitumista muiden kulttuuri toimijoiden kanssa. Opetusministeriö on vuonna 2009 (2009:32) määritellyt *yleisten kirjastojen* painoalueeksi mm., että ”panostamalla niiden osaamistasojen nostamiseen ja palvelun laatuun varmistetaan kansalaisten sivistykselliset perusoikeudet verkottuneessa yhteiskunnassa.”

Valtioneuvoston periaatepäätöksessä **Liikunnan edistämisen linjoista** asetettiin tavoitteeksi suomalaisen liikuntakulttuurin edistämisen niin, että mm.

- Lapset ja nuoret oppivat tarpeelliset liikuntataidot ja omaksuvat liikunnallisen elämäntavan.
- Nuoret aikuiset ylläpitävät liikunnallista elämäntapaa itsenäistymisen ja opiskeluvaiheen aikana.
- Työikäiset liikkuvat terveytensä kannalta riittävästi ja lisäävät omavastuuta liikunnastaan.
- Ikääntyvät pitävät omatoimisuutta, toimintakykyä, henkistä vireyttä ja sosiaalisia suhteita päivittäisen liikunnan avulla.
- Terveytensä kannalta riittävästi liikkuvien määrä kasvaa ja liikunnasta syrjäytyneiden määrä vähenee.
- Erityistoimia vaativien väestöryhmien liikunta lisääntyy.

Valtioneuvoston **nuorisolain** mukaisessa **Lapsi- ja nuorisopoliittikan kehittämisohjelmassa** määritellään tavoitteet ja suuntaviivat kuntien nuorisopoliitikalle. Vuosien 2012 – 2015 ohjelman (VN 8.12.2011) painopisteitä ovat osallisuus, yhdenvertaisuus ja arjen hallinta.

Lapsi- ja nuorisopoliittikan kehittämisohjelman strategisia tavoitteita ovat mm. seuraavat:

- Lapset ja nuoret kasvavat aktiivisiksi ja yhteisvastuuta kantaviksi kansalaisiksi.
- Lapset ja nuoret voivat osallistua tasavertaisesti kulttuuri-, liikunta- ja vapaa-ajan toimintaan.
- Nuoret työllistyvät ja nuorten työllisyysaste paranee.
- Yhdenvertaisuus toteutuu.
- Tytöillä ja pojilla on tasa-arvoiset oikeudet ja mahdollisuudet.
- Ennaltaehkäisevillä toimilla ylläpidetään lasten ja nuorten hyvinvointia ja terveyttä.

Kuntaliiton sivistyspoliittista ohjelmaa ”Sivistyksen suunta” –asiakirjaa, jossa linjataan kulttuuri-, kirjasto-, liikunta- ja nuorisopoliittikkaa vuoteen 2020, päivitetään parhaillaan. Lähtökohtana vuonna 2011 hyväksytyssä edellisessä versiossa oli, että elinvoimaiset kunnat varmistavat jatkossakin nämä palvelut kuntalaisille.

Joulukuussa 2012 allekirjoitettuun valtuustoryhmien Turkusopimukseen vuosille 2013 – 2016 on kirjattu mm. että ” Ennaltaehkäisy on avainsana palveluiden järjestämisessä ja siihen panostetaan. Hyvinvointia edistävät yhtä lailla liikuntaan kannustava turvallinen ympäristö kuin luovuuteen ja toimeliaisuuteen innostavat kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut (siinä missä oikea-aikaiset sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutkin).”

Kaupungin strategiassa Turku 2029 - pohjoisen Itämeren kiinnostavin kaupunki (kv 23.6.2014 § 110) todetaan esim. ”Hyvinvoinnille keskeistä on aktiivinen elämäntapa, jonka edellytyksiä parannetaan.” Strategian visio on Suomen Turku on kiinnostava ja rohkeasti uudistuva erurooplalainen yliopisto – ja kulttuurikaupunki, jossa on hyvä elää ja onnistua yhdessä. Kaupungin strategiakokonaisuuteen sisältyy kaupunkistrategian lisäksi Strategiset ohjelmat, Kilpailukyky ja kestävä kehitys sekä Hyvinvointi ja aktiivisuus. Strategian päämäärät ja tavoitteet puretaan toimialan strategisessa ja operatiivisessa sopimuksissa niin, että niistä voidaan johtaa käytännön toimintaa tavoitteellisesti ja kustannustehokkaasti.

Kahden strategisen ohjelman ”Hyvinvointi ja aktiivisuus” sekä ”Kilpailukyky ja kestävä kehitys” toimeenpanon mittarit syntyvät sopimusohjausprosessin tuloksena ja kuvaavat valittujen strategisten linjausten toteutumista.

5. TOIMINNAN KEHITTÄMISSUUNNITELMA JA STRATEGISET PAINOPISTEET kv

Vapaa-aikatoimiala toteuttaa kaupungin päästrategiasta erityisesti seuraavia kohtia: kaupunki pyrkii omalla toiminnallaan kaventamaan hyvinvointieroja, palveluiden kysyntää ennakoimalla palvelut kohdennetaan oikea-aikaisesti sinne, missä niiden vaikuttavuus on suurin sekä hyvinvoinnille keskeistä on aktiivinen elämäntapa, jonka edellytyksiä parannetaan.

Päästrategian lisäksi on kaksi strategista ohjelmaa. Hyvinvointi ja aktiivisuus –ohjelman pääteemat ovat: 1) Terve ja hyvinvoiva kaupunkilainen, 2) Osaava ja oppiva kaupunkilainen ja 3) Aktiivinen kaupunkilainen. Kilpailukyky ja kestävä kasvu –ohjelman pääteemat ovat : 1) Yrittävä ja osaava kaupunki, 2) Vaikuttava ja uudistuva kaupunki sekä 3) Rakentuva kaupunki ja ympäristö. Vapaa-aikatoimiala toteuttaa sopimuksissa eritellyillä tavoilla kummankin ohjelman linjauksia.

Aktiivinen kaupunkilainen –osioon on valittu seuraavat strategiset linjaukset:

- Tuetaan aktiivista elämäntapaa luomalla edellytyksiä omatoimiselle aktiivisuudelle
- Toteutetaan palveluja yhteistyöllä kansalais- ja järjestötoiminnan kanssa
- Aktiivista elämäntapaa edistävät palvelut kohdennetaan hyödyntämällä paremmin asukas- ja asiakastietoa
- Vahvistetaan aluenäkökulmaa asuinalueiden ominaispiirteitä hyödyntämällä
- Osallisuutta lisätään ottamalla se osaksi suunnittelua, toteuttamista ja päätöksentekoa
- Turun asemaa eurooppalaisena kulttuurikaupunkina ja kaupunkikulttuurin edelläkävijänä vahvistetaan kehittämällä uudenlaisia kulttuuriin osallistumisen muotoja
- Hyvän elämän Turku luodaan ottamalla aktiivisuus elämäntavaksi.

Toimiala toteuttaa em. linjauksia ja on määritellyt perustehtäväkseen ”Tarjoamme turkulaisten arkeen ja juhlaan iloa, elämyksiä, liikettä, tietoa ja taitoa” ja tahtotilakseen ”Hyvän elämän Turku.”

Toimialan lautakunnat toteuttavat aktiivinen kaupunkilainen ohjelmaa perustehtävissään, tahtotiloissaan ja valituissa painopisteissään.

Kulttuurilautakunta

- perustehtävä: Kulttuuri luo jokaiselle pysyvää pääomaa muuttuvassa ajassa
- tahtotila: Kulttuuri on erottamaton osa turkulaisten elämää ja syy tulla Turkuun. Turku on kansainvälisesti korkeatasoinen ja ennakkoluuloton kulttuurikaupunki.
- painopisteet: Kulttuuri kaikkien saataville, Ajassa elävät palvelut, Turkulaiset kulttuurin luojina, Huippuyksiköt ja magneettitahtumat sekä Toimivat tilat.

Liikuntalautakunta

- perustehtävä: Liikkuminen elämäntavaksi!
- tahtotila: Turku liikuttaa – kaikkia!
- painopisteet: Liikunnallinen ja yhteisöllinen elämä, Liikkuvat nuoret, Houkuttelevat liikkumisolosuhteet, Vireä seuratoiminta sekä Menestyvä urheilukulttuuri

Nuorisolautakunta

- perustehtävä: Nuorisopalvelut mahdollistaa, tukee ja turvaa lasten ja nuorten kasvua, tasapainoista elämää sekä omaehtois- ta toimintaa.
- tahtotila: Lapsilla ja nuorilla on hyvä olla ja luottamus tulevaisuuteensa.
- painopisteet: Yhdenvertaisuuden edistäminen, Osallisuuden lisääminen, Nuoruuden arvostus, Monitoimitilat sekä Palvelut ja elämykset.

Kaupungin omat kulttuuripalvelut mahdollistavat kulttuurin perustarjonnan, jota vapaa kenttä täydentää. Matalan kynnyksen kulttuuripalvelujen lisäksi tarvitaan vetovoimaisia huipputuotantoja, jotka kasvattavat kaupungin matkailullista kiinnostavuutta ja kilpailukykyä. Liikuntapalvelut toteutetaan paikallisella ja alueellisella yhteistyöllä, luomalla terveyttä edistävän liikunnan mahdollisuuksia, tukemalla kansalaisyhteisötoimintaa, tarjoamalla liikuntapaikkoja ja järjestämällä liikuntaa erityisesti passiivisille ja erityisryhmille. Lapsille ja nuorisolle tarjotaan mahdollisuuksia osallistua tasavertaisesti kulttuuri-, liikunta ja vapaa-ajan toimintaan sekä nuorisopalveluihin ja palveluiden suunnitteluun. Ennaltaehkäisevät palvelut ja virikkeellinen toiminta ylläpitävät lasten ja nuorten hyvinvointia ja terveyttä.

6. TAVOITTEET

Toimielimen strategiset tavoitteet (ml. toimielimet ylittävät strategiset horisontaaliset tavoitteet) kv

Turku luo hyvinvointia ja aktivoi	Lähtötaso /vuosi	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	TA 2015	TS 2016	TS2017	TS2018
Vähennetään ylipainoisuutta ja liikalihavuutta, erityisesti huomioiden lapset ja nuoret Ylipainoisten osuus 8 ja 9. luokan oppilaista (THL, KTK)	13,5 %/ 2009	14,8 %						
Pitkäaikaistyöttömiä aktivoidaan Pitkäaikaistyöttömien määrä	3467/ 7/2013		3920 (7/2014)					
Nuorisotyöttömyyttä vähennetään Alle 25 –vuotiaat työttömät	2226/ 7/2013		2509 (7/2014)					
Tavoitetasot ja kunkin toimialan toimenpiteet tarkennetaan hyvinvoinnin ohjausryhmässä vuoden 2015 aikana.								

Kulttuuri

Tuetaan aktiivista elämäntapaa luomalla edellytyksiä omatoimiselle aktiivisuudelle. Kulttuuri tekee hyvää.	Lähtötaso /Vuosi	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	TA 2015	TS 2016	TS2017	TS2018
<i>Kirjastoa viimeisen 12 kk:n aikana käyttäneet 18 -70 v. (FCG)</i> <i>Strategisen linjauksen tunnus: 2.3.1. ja 2.3.7</i> <i>Toimenpiteet</i> Vahvistetaan tietoyhteiskunnan perustaitoja kuten monilukutaito, lähtökohtana tiedon saatavuus.	73 % /2012				73 %	73 %	73 %	73 %
<i>Konsertissa viimeisen 12 kk:n aikana käyneet 18 – 70 v. (FCG)</i> <i>Strategisen linjauksen tunnus: 2.3.1. ja 2.3.7</i> <i>Toimenpiteet</i> Vahvistetaan Turku taide-musiikin dynaamisena keskittymänä ja taiteilijavierailijoiden esiintymispaikkana sekä kiinnostavana yhteistyökumppanina musiikin alalla.	51 %/ 2012				51 %	51 %	51 %	51 %
<i>Taidenäyttelyssä viimeisen 12 kk:n aikana käyneet 18 -70 v (FCG).</i> <i>Strategisen linjauksen tunnus: 2.3.1. ja 2.3.7.</i> <i>Toimenpiteet</i> Tuotannot valmistellaan ja suunnitellaan koordinoitusti ja hyödynnetään yhteisesti kaupunkitasolla.	45 %/ 2012				45 %	45 %	45 %	45 %
<i>Museossa viimeisen 12 kk:n aikana käyneet 18 -70 v. (FCG)</i> <i>Strategisen linjauksen tunnus: 2.3.1. ja 2.3.7.</i> <i>Toimenpiteet</i> Museotoimintaa uudistetaan kokemuksellisen perhe- ja matkailutoiminnan suuntaan	49 %/ 2012				49 %	49 %	49 %	49 %

Asukkaiden tyytyväisyys kirjastopalveluihin, asteikko 1 – 5 (FCG) Strategisen linjauksen tunnus: 2.3.1. ja 2.3.7. Toimenpiteet Kasvatetaan kulttuuripalvelujen asiakaslähtöisyyttä	4,22				4,3	4,3	4,3	4,3
Asukkaiden tyytyväisyys museoihin, asteikko 1 – 5 (FCG) Strategisen linjauksen tunnus: 2.3.1. ja 2.3.7. Toimenpiteet Museopalveluissa viranomaistoiminnan palvelutasoa ja joustavuutta lisätään	4,14				4,1	4,1	4,1	4,1
Asukkaiden tyytyväisyys kulttuuripalveluihin (teatteri, musiikki ja taide), asteikko 1- 5 (FCG) Strategisen linjauksen tunnus: 2.3.1. ja 2.3.7. Toimenpiteet Kasvatetaan kulttuuripalvelujen asiakaslähtöisyyttä	4,15				4,1	4,1	4,1	4,1

Liikunta

Tuetaan aktiivista elämäntapaa luomalla edellytyksiä omatoimiselle aktiivisuudelle. Liikkuminen elämäntavaksi.	Lähtötaso /Vuosi	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	TA 2015	TS 2016	TS2017	TS2018
Uimahallia viimeisen 12 kk:n aikana käyttäneet 18 – 70 v. (FCG) Strategisen linjauksen tunnus: 2.3.1. ja 2.3.7 Toimenpiteet Edistetään liikuntamahdollisuuksia ja esteettömyyttä	38 %/ 2012				36 %	36 %	37 %	37 %
Kuntosalilla viimeisen 12 kk:n aikana käyneet 18 – 70 v. (FCG) Strategisen linjauksen tunnus: 2.3.1. ja 2.3.7 Toimenpiteet Kehitetään liikuntaolosuhteita	38 %/ 2012				38 %	38 %	39 %	39 %
Kuntalaisten (18 -70 v.) tyytyväisyys liikuntaolosuhteisiin (kentät,uimahallit, liikuntasalit, uimarannat, maauimalat, kuntoradat ja ulkoilureitit), keskiarvo asteikko 1 – 5 (FCG) Strategisen linjauksen tunnus: 2.3.1. ja 2.3.7 Toimenpiteet Kehitetään liikuntaolosuhteita	3,93/ 2012				3,8	3,7	3,7	3,7
Kuntalaisten (18 -70 v.) tyytyväisyys liikuntapalveluista tiedottamiseen, asteikko 1 – 5 (FCG) Strategisen linjauksen tunnus: 2.3.1. ja 2.3.7 Toimenpiteet	3,70/ 2012				3,2	3,2	3,3	3,4

Nuoriso

Tuetaan aktiivista elämäntapaa luomalla edellytyksiä omatoimiselle aktiivisuudelle. Lasten ja nuorten kasvu tasapainoiseen elämään.	Lähtötaso /Vuosi	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	TA 2015	TS 2016	TS2017	TS2018
--	------------------	----------	----------	----------	---------	---------	--------	--------

<p>Sosiaalisen vahvistamisen, Ohjaamon ja etsivän nuorisotyön tavoittamat nuoret/vuosi Strategisen linjauksen tunnus: 2.3.1. ja 2.3.7.</p> <p>Toimenpiteet Varmistetaan, että nuori saa tarvitessaan aikuisen tukea</p>	uusi mittari, pohjatieto saadaan 2014						
<p>Työpajojen (Fendari) onnistumisprosentti % Strategisen linjauksen tunnus: 2.3.1. ja 2.3.7.</p> <p>Toimenpide: Varmistetaan, että nuori saa tarvitessaan aikuisen tukea</p>	-	81 %	75 %	75 %	75 %	75 %	75 %

Toimielimen määrärahat ja käyttötalousinvestoinnit 1 000 € kv

Kulttuuri

1.000 €	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	Kj:n TAE 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Kulttuurilautakunta							
Toimintatuotot	6.201	3.249	3.446	3.446	3.377	3.343	3.376
Valmistus omaan käyttöön							
Toimintakulut	40.344	36.676	36.620	36.420	34.923	34.700	35.111
Toimintakate	-34.143	-33.427	-33.174	-32.974	-31.546	-31.357	-31.735
Muutos-%		-2,1	-0,8 %	-1,4	-4,3	-0,6	1,2
Investointikulut	638	450	435	435	475	855	475
Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet						100	
Pysyvien vastaavien luovutustuotot							
NETTO	-638	-450	-435	-435	-475	-755	-475
Muutos-%		-29,5	-3,3	-3,3	9,2	58,9	-37,1

Kj:n muutokset, kulttuurilautakunta, 1.000 €	2015	2016	2017	2018
Sisäiset palvelut, nettomuutos	-200	-200	-200	-200
Menojen vähennys		-764	-627	-573
Yhteensä	-200	-964	-828	-723

Määrärahat palvelualueittain kh

Palvelualue 1 000 €	TUOTOT	KULUT	KATE
Palvelualueet yhteensä	3 446	36 620	-33 174
Kirjastopalvelut	721	11 712	-10 991
Museopalvelut	1 788	8 998	-7 210
Turun kaupunginorkesteri	937	6 058	-5 121
Kaupunkikulttuuri	0	721	-721
Kulttuuria/avustukset	0	4 990	-4 990
Vapaa-aikatoimialan hallinto	0	4 141	-4 141

Liikunta

1.000 €	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	Kj:n TAE 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Liikuntalautakunta							
Toimintatuotot	3.439	4.364	4.073	4.073	3.991	3.951	3.991
Valmistus omaan käyttöön							
Toimintakulut	21.694	22.416	21.940	21.921	21.025	20.891	21.137
Toimintakate	-18.255	-18.052	-17.867	-17.848	-17.034	-16.940	-17.146
Muutos-%		-1,1	-1,0	-1,1	-4,6	-0,5	1,2
Investointikulut	131	150	300	300	370	600	300
Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet					50		
Pysyvien vastaavien luovutustuotot							
NETTO	-131	-150	-300	-300	-320	-600	-300
Muutos-%		14,5	100,0	100,0	6,7	87,5	-50,0

Kj:n muutokset, liikuntalautakunta, 1.000 €	2015	2016	2017	2018
Sisäiset palvelut, nettomuutos	-19	-19	-19	-19
Menojen vähennys		-457	-375	-343
Yhteensä	-19	-476	-395	-362

Palvelualue, 1 000 €	TUOTOT	KULUT	KATE
Liikuntapalvelut	4 073	21 940	-17 867

Nuoriso

1.000 €	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	Kj:n TAE 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Nuorisolautakunta							
Toimintatuotot	1.679	1.500	1.808	1.808	1.771	1.762	1.771
Valmistus omaan käyttöön							
Toimintakulut	11.609	11.634	11.840	11.727	11.242	11.171	11.303
Toimintakate	-9.929	-10.134	-10.032	-9.919	-9.471	-9.409	-9.532
Muutos-%		2,1	-1,0	-2,1	-4,5	-0,7	1,3
Investointikulut	68	140	85	85	90	120	120
Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet		56					
Pysyvien vastaavien luovutustuotot							
NETTO	-68	-84	-85	-85	-90	-120	-120
Muutos-%		22,8	1,2	1,2	5,9	33,3	0,0

Kj:n muutokset, nuorisolautakunta, 1.000 €	2015	2016	2017	2018
Sisäiset palvelut, nettomuutos	-113	-113	-113	-113
Menojen vähennys		-248	-203	-186
Yhteensä	-113	-361	-316	-299

Palvelualue 1 000 €	TUOTOT	KULUT	KATE
Nuorisopalvelut	1 808	11 840	-10 032

Kulttuuri

Sidotut määrärahat	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	TA 2015	TS 2016	TS2017	TS2018
Tilainvestoinnit							
Koneet ja kalusto							
Muut investoinnit							

Liikunta

Sidotut määrärahat	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	TA 2015	TS 2016	TS2017	TS2018
Tilainvestoinnit							
Koneet ja kalusto							
Muut investoinnit							

Nuoriso

Sidotut määrärahat	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	TA 2015	TS 2016	TS2017	TS2018
Tilainvestoinnit							
Koneet ja kalusto							
Muut investoinnit							

Työvoiman käyttö kv

Henkilötyövuosien kehitys							
Htv	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	Kj:n TAE 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Kulttuurilautakunta	572,9	561	423	423			
Liikuntalautakunta	103,4	97	95	95			
Nuorisolautakunta	154,4	158	150	150			

Henkilöstön hyvinvointi ja työelämän laatu

Vuoden 2015 tavoitteet painopistealueittain ovat:

Painopistealue	Alatavoite
Turussa jokaisen tulee voida kokea, että työ lisää hyvinvointia	Tehtäväkuvat (sis. perustehtävän määrittelyn) ja vastualueet ovat selkeät – joka tehtävälle tulee löytyä tehtäväkuvaus
Aktiivinen osaamisen ennakointi	Resurssien sijoittuminen on tarpeita vastaavaa ja joustavaa. Tätä tuetaan yhteisen, kaikki toimialat kattavalla palkkausjärjestelmällä
Turku on vetovoimainen työnantaja	Vastuullinen työyhteisökäyttäytyminen ja motivoiva esimiestyö

Täydentävät strategiset tavoitteet kh

Toimielimen alaisia palvelualueita koskevat keskeisimmät tavoitteet (soveltuvin osin) kh

Kulttuuri

Aktiivista elämäntapaa edistävät palvelut kohdennetaan hyödyntämällä paremmin asiakas- ja asukastietoa	Lähtötaso /Vuosi	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	TA 2015	TS 2016	TS2017	TS2018
Kirjaston käynnit <i>Strategisen linjauksen tunnus: 2.3.3.</i>		1,9 milj.	1,9 milj		1,9 milj	1,9 milj	1,9 milj	1,9 milj
Museoiden kävijämäärä <i>Strategisen linjauksen tunnus: 2.3.3.</i>		258 208	245000		250 000	250 000	250 000	250 000
Orkesterin kuulijat <i>Strategisen linjauksen tunnus: 2.3.3.</i>		65 182	63 000		68 000	68 000	70 000	70 000
Asukkaiden, joiden mielestä liian vähän kirjastopalveluja tarjolla, osuus (FCG) <i>Strategisen linjauksen tunnus: 2.3.3</i>	10 %/ 2012				10 %	10 %	10 %	10 %
Asukkaiden, joiden mielestä liian vähän teatteripalveluja tarjolla, osuus (FCG) <i>Strategisen linjauksen tunnus: 2.3.3</i>	3 %/ 2012				3 %	3 %	3 %	3 %

Asukkaiden, joiden mielestä liian vähän konsertteja tarjolla, osuus (FCG) <i>Strategisen linjauksen tunnus: 2.3.3</i>	16 %/ 2012	16 %	16 %	16 %	16 %
Asukkaiden, joiden mielestä liian vähän taidenäyttelyitä tarjolla, osuus (FCG) <i>Strategisen linjauksen tunnus: 2.3.3</i>	5 %/ 2012	5 %	5 %	5 %	5 %
Asukkaiden, joiden mielestä liian vähän museopalveluja tarjolla, osuus (FCG) <i>Strategisen linjauksen tunnus: 2.3.3</i>	4 %/ 2012	4 %	4 %	4 %	4 %

Liikunta

Aktiivista elämäntapaa edistävät palvelut kohdennetaan hyödyntämällä paremmin asiakas- ja asukastietoa	Lähtötaso /Vuosi	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	TA 2015	TS 2016	TS2017	TS2018
Uimalaitosten käyntikerrat <i>Strategisen linjauksen tunnus: 2.3.3.</i>		687 051			600 000	720 000	720 000	720 000
Parkin kentän kävijämäärä <i>Strategisen linjauksen tunnus: 2.3.3.</i>		45 225			41 000	41 000	41 000	41 000
Kupittaaan urheiluhallin käyntikerrat <i>Strategisen linjauksen tunnus: 2.3.3.</i>		228 736			210 000	210 000	210 000	210 000
<i>Aktivointiosaston ohjatun toiminnan käyntikerrat</i> <i>Strategisen linjauksen tunnus: 2.3.3.</i>		87 202			90 000	90 000	90 000	90 000
Asukkaiden, joiden mielestä liian vähän liikuntapalveluja tarjolla, osuus (FCG) <i>Strategisen linjauksen tunnus: 2.3.3</i>	15,5 %/ 2012				16 %	16 %	16 %	16 %
Avustuksia anoneiden urheiluseurojen harrastajamäärä <i>Strategisen linjauksen tunnus: 2.3.3.</i>		59 250			59 250	59 250	59 250	59 250

Nuoriso

Aktiivista elämäntapaa edistävät palvelut kohdennetaan hyödyntämällä paremmin asiakas- ja asukastietoa	Lähtötaso /Vuosi	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	TA 2015	TS 2016	TS2017	TS2018
<i>Alueellisten ja niihin rinnastettavien *) nuorisotilojen käynnit</i> <i>Strategisen linjauksen tunnus: 2.3.3.</i>		232 468	246468		220 000	200 000	200 000	200 000
<i>Digitaalisten medioiden hyödyntäminen vuorovaikutteisuuden kasvattamisessa, kehittämishanke</i> <i>Strategisen linjauksen tunnus: 2.3.3.</i>								
*) Hirvensalo, Ilpoinen, Jyrkkälä, Kuuvuori, Lauste, Maaria, Moisio, Paattinen, Pansio, Runosmäki, Teräsrautela, Varisuo, Vimma/oma toiminta, ruotsinkielinen toiminta, Auran Panimo, moottorihalli, Skeittihalli / 2014, päivitetään vuosittain.								

Toiminnan kehittämishankkeet

	Strateginen linjaus, uudistamisohjelma U1/U2, muu viite	2015	2016	2017	2018
Toimialan toimenpide					
Kaupungin omien vuokrattavien tilojen tehostettu vuokraus ja markkinointi	28, 3.2.7	40 000	40 000	40 000	40 000
Kirjaston omatoimikäytön laajentaminen	29, 3.2.3	30 000	30 000	30 000	30 000
Kumppanuus ja uudet yhteistyötavat kulttuuri-, liikunta- ja nuorisjärjestöjen kanssa palvelutuotannossa	30, 2.3.2	20 000	20 000	20 000	20 000
Toimintaprosessien evaluointi ja yksinkertaistaminen	31, 3.2.2	70 000	70 000	70 000	70 000
Vapaa-aikatoimialan yhteiset kohderyhmäkohtaiset esitteet, printtitutotteiden vähentäminen, järkiperaistaminen ja yhdistäminen. Kieliversioiden laajuuden päättäminen.	32, 3.2.1	20 000	20 000	20 000	20 000
Maksuryhmien tarkistaminen toimialan palveluissa mm. lasten ja nuorten maksuryhmäikärajojen alentaminen	33, 3.2.1	30 000	30 000	30 000	30 000
Palveluverkon muuttaminen/supistaminen (uimahalli-, kirjasto- ja nuorisotilaverkon tarkastelu)	34, 3.2.7	160 000	160 000	160 000	160 000
Toimialakohtainen laite-, tila-, kuljetuskalusto- ja kunnossapitoasioiden tarkastelu	35, 3.2.6	10 000	10 000	10 000	10 000
Tulopohjan laajentaminen ja maksujen korottaminen mm. 65+ maksujen korotus, pääsylippuhinnat, palvelumaksut (*	36, 3.2.1	160 000	160 000	160 000	160 000
Seniorikortin hintaa nostetaan vuodelle 2015 tasolle 30 €/6kk ja 2016 se nostetaan Kimmoke-rannekkeen kanssa samalle tasolle (*	Kv:n muutos	40 000	40 000	40 000	40 000
Ulkoisen rahoituksen lisääminen	37, 3.2.1	70 000	70 000	70 000	70 000
Turun Pualest -lehden paperiversiosta luopuminen ja samalla tarkistetaan kaikkien painettavien julkaisujen tarpeellisuus. Yhdistetään Turku-postiin kaupunkilaisille lähetettävät toimialojen asiakaslehdet.	Kv:n muutos, 3.2.1				
Aamu- ja iltapäivätoiminnan siirto Sivistystoimialaan	3.3.10				
Nuorisopalvelujen organisaation uudistaminen. Toimintamallin toteuttamisen jatkaminen toimialalla.	Toimintamalliuudistus, 3.2.2	25 000	50 000	50 000	50 000
Konsernihallinnon omistamat, koko kaupunkia koskettavat merkittävimmät strategiset kehittämishankkeet					
Muiden toimialojen strategiset hankkeet, joihin toimialan pitää varata resursseja					
Kulttuurilautakunta:					
Nuorisolautakunta:					
Liikuntalautakunta:					

6. TOIMIELINKOHTAISET TIEDOKSI ANNETTAVAT TUNNUSLUVUT

Kulttuuri

Tunnusluku	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Tuottavuus ja taloudellisuus							
Kirjaston nettomenot/ asukas	55,88	58,32	58,38	58,70	58,00	58,00	58,00
Museoiden nettomenot/ asukas		38,23	39,38	39,98	39,00	39,00	39,00
Orkesterin ja konserttitalon nettomenot / asukas		26,09	28,31	27,35	27,00	27,00	27,00
Resurssien käyttö							
Tilojen käyttö (m2)				51 625	51 625	51 469	51 469
Muut							

Avustusten määrä / asukas	6,11	6,71	6,99	7,05	7,00	7,00	7,00
---------------------------	------	------	------	------	------	------	------

Liikunta

Tunnusluku	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Tuottavuus ja taloudellisuus							
Liikunnan nettomenot / asukas	59,10	68,17	69,72	72,13	72,00	72,00	72,00
Resurssien käyttö							
Tilojen käyttö (m2)			73 978	75 432	74 120	71 740	73 415
Muut							
Avustusten määrä / asukas	8,73	8,03	8,08	7,94	8,00	8,00	8,00

Nuoriso

Tunnusluku	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Tuottavuus ja taloudellisuus							
Nuorison nettomenot / alle 29 vuotiaat, laissa määritelty kohde-ryhmä, voi muuttua 2016. Ei sisällä itäpäivätoimintaa.		122,45	125,46	123,07	125,00	124,00	121,00
Resurssien käyttö							
Tilojen käyttö (m2)				17015	16941	16680	16315
Muut							
Avustusten määrä / asukas		1,65	1,66	2,22	2,35	2,30	2,30

7. RISKIENHALLINTA

Vapaa-aikatoimiala (kulttuuri, liikunta, nuoriso)

Riskienhallinta on osa sisäistä valvontaa ja sen tavoitteena on saada kohtuullinen varmuus toimialan tavoitteiden saavuttamisesta sekä toiminnan jatkuvuudesta ja häiriöttömyydestä. Riskit voivat toteutuessaan vaikuttaa kunnan asemaan, talouteen, palvelukykyyn, työvoiman saatavuuteen ja yleiseen kilpailukykyyn asukkaista ja yrityksistä. Lautakuntien tulee seurata ja arvioida palvelualueiden toimintaa ja taloutta sekä varmistaa niihin liittyvien riskien tunnistamisen, arvioinnin ja hallinnan toteutuminen. Johtavien viranhaltijoiden pitää ohjata ja seurata alaistensa toimintaa ja henkilöstöä asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Viranhaltijoiden tulee toimeenpanna riittävät riskienhallintaa koskevat menettelytavat ja valvoa niiden toimivuutta. Vapaa-aikatoimialan toiminnot eivät kuulu elintärkeisiin tai kriittisiin toimintoihin kuten esim. kunnallistekniikka ja terveystalot. Toimialan palvelujen estymisellä on kuitenkin kielteisiä seurauksia asiakkaille ja kuntalaisten hyvinvoinnille. Häiriötilanteissa vapaa-aikatoimintojen jatkuvuuden turvaaminen tukee kaupungin ja muiden julkisten palveluiden jatkumisen hallintaa. Vapaa-aikatoimiala arvioi omalta osaltaan kaupungille yhteiseksi sovitut toiminnalliset (henkilöstö-, tila-, tietojärjestelmä- jne.), vahinko- (omaisuus, vahingonkorvaus jne.) ja taloudelliset riskit.

Riski	Seuraukset	Toden- näköisyys	Vaikutus	Merkitä- vyys	Nykyinen varautuminen	Toimenpiteet	Vastuuhlö/ aikataulukko
Huonot säät							
Tietojärjestelmät/ Vuorovarushelmien ja lipunmyynnin häiriöt tai toimimattomuus							
Henkilöstö/ Osaamisen ylläpito							

8. MUUT KAUPUNKITASON OHJAUSASIAKIRJAT JA RESURSSIEN PITKÄN AIKAVÄLIN OHJAUS

Ohjausasiakirja	Ohjaustieto
Kulttuurilautakunta:	
Liikuntalautakunta:	
Nuorisolautakunta:	

YMPÄRISTÖTOIMIALA

1. SOPIMUSOSAPUOLET

Tämän sopimuksen osapuolia ovat Turun kaupunginhallitus sekä Turun kaupunkisuunnittelu- ja ympäristölautakunta, Turun rakennuslautakunta, Turun kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta sekä Turun kaupunkiseudun jätehuoltolautakunta.

2. SOPIMUKSEN TARKOITUS

Tällä sopimuksella kaupunginhallitus ja edellä mainiitut lautakunnat sopivat ympäristötoimialaa ja sen lautakuntia koskevasta toiminnan lähtökohdista, kehittämistavoitteista ja resursseista.

3. LYHYT KUVAUS TOIMINNASTA

Ympäristötoimiala tuottaa hyvinvointia ja aktiivisuutta sekä kilpailukykyä ja kestäväää kasvua edistävää ympäristöä suunnittelemalla, luvittamalla ja valvomalla.

Kaupunkisuunnittelu- ja ympäristölautakunnan tehtäväalueena on viihtyisän, toimivan, terveellisen ja turvallisen elinympäristön edistämiseksi ja säilymiseksi järjestää rakennetun ja luonnonmukaisen ympäristön suunnittelu ja ympäristönsuojelu sekä ympäristöterveydenhuolto kestävän kehityksen edellyttämällä tavalla.

Lautakunnan tulee huolehtia kaupungin rakenteellisesta ja kaupunkikuvallisesta kehittämisestä tuottamalla hyvää yhdyskuntarakennetta sekä kaavoitettua maata eri toimintojen tarpeisiin sekä huolehtia liikennejärjestelmän kehittämisestä ja kaupungin ympäristönsuojelua koskevien asiakirjojen valmistelusta ja niiden toteutumisen seurannasta.

Kaupunkisuunnittelu- ja ympäristölautakunta toimii monien eri lakien tarkoittamana viranomaisena (kuten mm. maankäyttö- ja rakennuslain tarkoittamana kaavoitusviranomaisena, maa-aineslain tarkoittamana lupa- ja valvontaviranomaisena, ympäristönsuojelulain tarkoittamana kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena, terveydensuojelulain tarkoittamana terveydensuojeluviranomaisena, lääkelaisa tarkoittamana kunnan viranomaisena sekä elintarvikelain, tupakkalain, eläinlääkintähuoltolain sekä kuluttajaturvallisuuslain tarkoittamana valvontaviranomaisena).

Rakennuslautakunta toimii maankäyttö- ja rakennuslain tarkoittamana rakennusvalvontaviranomaisena ja huolehtii rakentamisen ohjauksen, neuvonnan ja valvonnan järjestämisestä Turun kaupungin alueella sekä toimii kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetun lain 15 §:n mukaisena kunnan valvontaviranomaisena.

Rakennusvalvonta edistää vetovoimaisen, virikkeellisen ja turvallisen rakennetun ympäristön kehittymistä Turussa asuville ja toimiville neuvomalla, ohjaamalla, lupia myöntämällä ja valvomalla yhteistyötä ja kestäväää kehitystä edistäen. Rakennusvalvonta toimii asiakaslähtöisesti siten, että Turun asukkaiden ja yritysten on mahdollista rakentaa laadukkaita ja kestäviä rakennuksia sekä viihtyisää, vetovoimaista ja kestäväää kehityksen mukaista asuin ja elinympäristöä. (RO)

Turun kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta toimii joukkoliikennelain tarkoittamana seudullisena joukkoliikenneviranomaisena ohjaten ja valvoen koko joukkoliikenteen suunnittelua ja toteutusta siten, että joukkoliikenteen palvelutaso on liikennetarpeen mukainen ja että palvelu toteutuu asianmukaisesti yhteistoimintasopimuksen mukaisten kuntien muodostamalla alueella.

Turun seudun joukkoliikennetoimisto suunnittelee joukkoliikenteen reitit ja aikataulut kuntien palvelutasotavoitteiden mukaisesti sekä huolehtii mm. markkinoinnista, lipunmyynnistä, tarkastustoiminnasta, liikenteen kilpailuttamisesta, laskutuksesta ja joukkoliikenteen kuntakohtaisesta kirjanpidosta.

Turun kaupunkiseudun jätehuoltolautakunta toimii kuntalain mukaisesti osana Turun kaupungin organisaatiota jätelain mukaisena seudullisena jätehuoltoviranomaisena 14 kunnan alueella

4. TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOSTEKIJÄT

Väestön ikääntyminen ja keskittyminen kasvualueille, perinteinen valmistava teollisuus siirtyy entistä enemmän luonnonvarojen kestäväää käyttöä korostavaan palvelulouteen ja ilmastomuutoksen myötä energiatehokkuuden ja uusiutuvien energiaratkaisujen lisääminen kaupunki-infrastruktuuriin rakentamisessa on entistäkin tärkeämpää.

Lainsäädännössä on tapahtunut ja tapahtumassa vähäisiä tarkistuksia (maankäyttö- ja rakennuslaki, vesihuoltolaki, luonnonsuojelulaki, ympäristönsuojelulaki, maa-aineslaki, maastoliikennelaki).

Rakennusvalvonnan uudistaminen

Kuntien rakennusvalvonnan asiantuntemusta ja yhtenäistä toimintatapaa vahvistetaan kokoamalla rakennusvalvonta isommiksi yksiköiksi. Uudistus toimeenpannaan vuoden 2016 aikana siten, että yksiköt toimivat uusimuotoisesti vuoden 2017 alusta. Toiminta kate-
taan tuolloin täysimääräisesti lupamaksuilla.

Ympäristöministeriö on asettanut työryhmän valmistelemaan esitystä toiminta- ja organisointivaihtoehdoista. Työryhmä tarkastelee useita organisointivaihtoehtoja (mm. isäntäkunta-, yhteistoiminta- ja yksityistämismallia) ja selvittää niiden vaikutuksia mm. kuntien muuhun toimintaan, muuhun viranomaisyhteistyöhön, kuntatalouteen sekä tarvittaviin resursseihin ja asiantuntemukseen.

Uudistus tarjoaa erinomaiset mahdollisuudet modernisoida rakennusvalvonnan toimintaa muun muassa sähköisten menetelmien avulla. Samassa yhteydessä on tilaisuus myös luoda toimiva sanktiojärjestelmä säännösten noudattamisen tueksi.

Esitys organisaatiovaihtoehdoista ja niiden vaikutuksista valmistuu 31.8.2014 mennessä. Lainvalmistelu käynnistyy sen pohjalta syyskuussa 2014.

Turun kaupunkiseudun jätehuoltolautakunta – toiminta-alueen laajentuminen

Turun seudun jätehuolto Oy:n ja Rouskis Oy:n kunnat ovat allekirjoittaneet yhdistysmisopimuksen kesäkuussa 2014, jonka mukaisesti Rouskis Oy sulautuu TSJ Oy:öön 1.1.2015 alkaen. Sulautumisen voimaantulon edellytyksenä on jätelain 23 §:n tarkoittaman yhteistoiminta-alueen kuntien yhteisen toimielimen perustaminen hoitamaan jätehuoltoviranomaisen tehtäviä. Nykyiseen Turun seudun jätehuoltolautakunnan toiminta-alueeseen liittyvät näin Rouskis Oy:n omistajakunnat Kemiönsaari, Paimio, Sauvo ja Salo.

Turun kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta

Vuosi 2015 on seudullisen joukkoliikenteen (Föli) ensimmäinen kokonainen vuosi. Toimintatavat kuntien välillä muotoutuvat tarkemmin vuoden aikana. Budjetin 2015 laatimisessa ei ole käytettävissä aiempia matkamääriä seudulla eikä syksyn 2014 toteutumatietoja.

Toiminta-alue laajenee vuoden 2015 alussa Tarvasjoelle sen liittyessä Lietoon 1.1.2015.

Joukkoliikennelakiin on lähivuosina tulossa uudistuksia, joilla mahdollisesti on vaikutusta seudullisen viranomaisen toimintaan.

5. TOIMINNAN KEHITTÄMISSUUNNITELMA JA STRATEGISET PAINOPISTEET kv

Strategiasta toimialalle ja lautakunnille johdetut tavoitteet pannaan talousarviokausittain täytäntöön strategisella sopimuksella, johon sisältyvät seuraavat strategiset tavoitteet:

Kaupunkisuunnittelu- ja ympäristölautakunta

Elinkeinoelämän kilpailuetua kasvatetaan vahvistamalla Turun logistista asemaa ja logistiikkapalveluja (3.1.3)

Luodaan pohjaa kasvulle kehittämällä kaupunkia suurina aluekokonaisuuksina (3.3.1);

Kaupunkikeskustan elinvoimaisuutta lisätään laajalla yhteistyöllä (3.3.2);

Huomisen rakentamista edistetään maankäytön kehittämisen kokonaisvaltaisuutta, ennakkoluulottomia kumppanuuksia ja yhteistyömalleja korostavalla toimintamallilla (3.3.3);

Kaupunkirakenteen toimivuutta ja elinvoimaa vahvistetaan täydennysrakentamisella (3.3.4);

Kaupungin kilpailukykyä lisätään tarjoamalla houkuttelevaa asumista kaikille (3.3.5);

Ilmasto- ja ympäristöpolitiikan toimenpiteillä edetään kohti kaupunkiseudun hiilineutraaliutta 2040 (3.3.6);

Ympäristön kannalta kestävää liikennettä ja liikkumista edistetään eheää kaupunkirakennetta hyödyntämällä (3.3.7);

Vanhan rakennuskannan innovatiivista uusiokäyttöä lisätään yhdistämällä luovasti vanhaa ja uutta rakentamista (3.3.8);

Kaupungin vetovoimaisuutta lisätään korostamalla veden läheisyyttä ja saavutettavuutta (3.3.9);

Sujuvaa ja turvallista arkea tuetaan hyvällä kaupunkiympäristön ja palvelukanavien suunnittelulla (3.3.10)

Rakennuslautakunta

Kaupunkirakenteen toimivuutta ja elinvoimaa vahvistetaan täydennysrakentamisella (3.3.4):

–Tiivistyville kaupunkialueilla korostetaan rakennetun kaupunkiympäristön laatua huomioiden kuitenkin, että lupaehdoilla tai määräyksillä ei tarpeettomasti koroteta rakentamisen kustannuksia

Vanhan rakennuskannan innovatiivista uusiokäyttöä lisätään yhdistämällä luovasti vanhaa ja uutta rakentamista (3.3.8):

-Arkkitehtuurissa korostetaan tietoisuutta historiallisesta jatkuvuudesta sekä vanhan ja uuden harmonisesta yhteensovittamisesta

-Turku toimii aktiivisesti korjausrakentamiseen liittyvien valtakunnallisten määräysten kehittämisessä niin, että vanhan korjaamisesta tulee nykyistä useammin kohtuullisin kustannuksin houkutteleva vaihtoehto.

Kaupungin vetovoimaisuutta lisätään korostamalla veden läheisyyttä ja saavutettavuutta (3.3.9):

-Merellisen asumisen mahdollisuuksia kehitetään arkkitehtonisesti kunnianhimoisin suunnitelmin ja toteutuksin.

Sujuvaa ja turvallista arkea tuetaan hyvällä kaupunkiympäristön ja palvelukanavien suunnittelulla (3.3.10):

-Esteettömyys huomioidaan kaikessa kaupunkiympäristön kehittämisessä kuitenkin painottaen ratkaisuja tehtäessä todennettua tarvetta, jotta rakentamisen kustannuksia ei tarpeettomasti kasvateta.

Turun kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta

Ympäristön kannalta kestävää liikennettä ja liikkumista edistetään eheää kaupunkirakennetta hyödyntämällä (3.3.7):

- Joukkoliikennettä kehitetään seudullisesta näkökulmasta edistämällä käytettävyyttä arki- ja työmatkaliikenteessä.

Turun kaupunkiseudun jätehuoltolautakunta

Ilmasto- ja ympäristöpolitiikan toimenpiteillä edetään kohti kaupunkiseudun hiilineutraaliutta 2040 (3.3.6):

– Edistetään materiaalikierrätystä ja jätteiden energian hyötykäyttöä kaatopaikkaläjityksen minimoimiseksi,

6. TAVOITTEET

Toimielimen strategiset tavoitteet (ml. toimielimet ylittävät strategiset horisontaaliset tavoitteet) kv

Kaupunkisuunnittelu- ja ympäristölautakunta

Yleiskaavoitusohjelman toteutumisen	Lähtötaso	TOT 2013	ENN 2014	TAE 2015	TA 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Turun yleiskaava 2029 Strategisen linjauksen tunnus: 3.3.1, 3.3.2, 3.3.4, 3.3.7, Toimenpide: Yleiskaava on koko kaupungin pitkän tähtäimen kehittämistä ohjaava strateginen asiakirja, jonka tavoitteena on edistää Turun kaupungin ja koko kaupunkiseudun kilpailukykyä ja vetovoimaa. Kaava laaditaan vuorovaikutteisesti osallisten ja sidosryhmien kanssa. Vaihtoehtoisten kehityskuvien vaikutukset arvioidaan linjaratkaisun pohjaksi. Yleiskaava, selvitykset ja vaikutusten arvioinnit laaditaan vuorovaikutteisesti osallistaen, kehittämällä tehokasta projektimaista työskentelyä ja painottamalla kustannusvaikutusten arviointia. Valmisteluaikataulu on synkronoitu mm. maakuntakaavan päivityksen kanssa.		Tavoitteet hyväksytty kh:ssa 30.9.2013	Vaihtoehto-asetelma kh 9/2014 Vaihtoehtojen vaikutuksen arviointi	Linjaratkaisu kh 3/2015 Luonnos kh 12/2015	Linjaratkaisu kh 3/2015 Luonnos kh 12/2015	Ehdotuksen valmistelu	Ehdotus kv maakuntakaavan vahvistamisen jälkeen	
Satava-Kakskerran osayleiskaava Strategisen linjauksen tunnus: 3.3.5 Toimenpide: Osayleiskaava tukee asuntotarjonnan monipuolistamista mahdollistamalla vetovoimaisia pientalotontteja merellisessä ympäristössä. Kaava valmistellaan projektimaista työskentelytapaa hyödyntäen. Kaavan valmistelussa hyödynnetään vuonna 2012 kumoutuneen osayleiskaavan selvityksiä ja arvioidaan saarten asuttamisen kustannusvaikutukset myös pitkällä aikavälillä. Yleiskaava, selvitykset ja vaikutusten arvioinnit laaditaan vuorovaikutteisesti osallistaen, kehittämällä tehokasta projektimaista työskentelyä ja painottamalla kustannusvaikutusten arviointia.		Kh:n käynnistyspäätös 4.3.2013	Luonnos kh 9/2014	Ehdotus kv 12/2015	Ehdotus kv 12/2015	Asemakaavoituksen ohjelmointi	%	%
Lentokentän ympäristön osayleiskaava (LogiCity) Strategisen linjauksen tunnus: 3.1.3, 3.3.1, Toimenpide: Yhdessä Ruskon kanssa laadittava osayleiskaava tukee elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä. Ehdotuksen valmistelu jatkuu kun alueelle on löydetty hyväksyttävissä olevat toimenpiteet Pomponrahkan Natura-alueen luontoarvojen turvaamiseksi. Yleiskaava, selvitykset ja vaikutusten arvioinnit laaditaan vuorovaikutteisesti osallistaen, kehittämällä tehokasta projektimaista työskentelyä ja painottamalla kustannusvaikutusten arviointia.	Luonnos hyväksytty kh:ssa	Naturaselvitykset	Naturaselvitykset	Ehdotuksen valmistelu	Ehdotuksen valmistelu	Ehdotus kv 10/2016	Asemakaavojen laadinta ohjelman mukaan	Asemakaavojen laadinta ohjelman mukaan
Hirvensalon osayleiskaavan tarkistukset Strategisen linjauksen tunnus: 3.3.5 Toimenpide: Osayleiskaava tukee asuntotarjonnan monipuolistamista mahdollistamalla vetovoimaista pientaloasumista merellisessä ympäristössä. Laaditaan tarvittavat liikenteelliset selvitykset ja arvioinnit myös Natura-alueiden osalta. Kaavan valmistelussa arvioidaan asuinalueiden toteuttamisen vaikutuksia palveluiden järjestämiseen sekä saaren asuttamisen kustannusvaikutuksia myös pitkällä aikavälillä. Yleiskaava, selvitykset ja vaikutusten arvioinnit laaditaan vuorovaikutteisesti osallistaen, kehittämällä tehokasta projektimaista työskentelyä ja painottamalla kustannusvaikutusten arviointia.	Luonnos hyväksytty kh:ssa	Selvitys silta- ja tunneliyhte-yksistä	Naturaselvitykset 9/2014 Ehdotuksen valmistelu	Ehdotus kv 10/2015	Ehdotus kv 10/2015	Asemakaavojen laadinta ohjelman mukaan	Asemakaavojen laadinta ohjelman mukaan	Asemakaavojen laadinta ohjelman mukaan
Maaria – Ilmarisen osayleiskaava Strategisen linjauksen tunnus: 3.3.5 Toimenpide: Yhdessä Liedon kunnan kanssa laadittava osayleiskaava tukee asuntotarjonnan monipuolistamista mahdollistamalla pientalotontteja tukeutuen Jäkärilän ja Ilmaristen taajamien palveluihin. Kaavan valmistelussa arvioidaan asuinalueiden toteuttamisen vaikutuksia alueen palveluiden järjestämiseen. Yleiskaava, selvitykset ja vaikutusten arvioinnit laaditaan vuorovaikutteisesti osallistaen, kehittämällä tehokasta projektimaista työskentelyä ja painottamalla kustannusvaikutusten arviointia.	Luonnos hyväksytty kh:ssa	Selvitykset ja uuden luonnoksen valmistelu Rakennemalli 2035:n pohjalta	Uusi luonnos kh 12/2014	Ehdotuksen valmistelu	Ehdotuksen valmistelu	Ehdotus kv 6/2016	Asemakaavoituksen ohjelmointi	Asemakaavojen laadinta ohjelman mukaan
Asemakaavoitusohjelman toteuttaminen	Lähtötaso	TOT 2013	ENN 2014	TAE 2015	TA 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Ohjelma liitteenä – Liite 1A Strategisen linjauksen tunnus: Rakentuva kaupunki ja ympäristö 3.3 Toimenpide: Päätetään, mitkä strategiaa toteuttavat asemakaavat tulee valmistua vuoden 2015 aikana ja mitkä käynnistetään vuoden 2015 aikana				Toteutuu 100 %	Toteutuu 100 %	Uusi ohjelmointi	Uusi ohjelmointi	Uusi ohjelmointi

Rakennuslautakunta

Ripeä, tasapuolinen ja oikeudenmukainen päätöksenteko	Lähtötaso /vuosi	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	TA 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Lupapäätösten keskimääräinen käsittelyaika (vrk) (90 % päätöksistä)		30	30	30	30	30	30	30
Strategisen linjauksen tunnus: 3.2; 3.2.2								
Toimenpide: Millä toimenpiteillä tavoitteeseen on tarkoitus päästä: Kehitetään vaikuttavia asiakaskeskeisiä palveluprosesseja kuten esimerkiksi sähköinen asiointi. (2.1.3)								
Rakennusviranomaisen päätöksistä tehdyt valitukset (%), joista menestyneitä valitusviranomaisten käsittelyssä (%)		0,9/7,1	0/0	0/0	0/0	0/0	0/0	0/0
Strategisen linjauksen tunnus: 3.2; 3.2.2								
Toimenpide: Millä toimenpiteillä tavoitteeseen on tarkoitus päästä: Henkilsötön osaaminen pidetään kehityksen kärjessä systemaattisella osaamisen johtamisella ja laajaan verkostoitumiseen kannustamalla (2.2.1)								

Kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta

Tehokas ja houkutteleva joukkoliikenne	Lähtötaso /vuosi	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	TA 2015	TS 2016	TS2017	TS2018
Joukkoliikenteen netto-ohjeluku		17,4 milj.e	-17,2 milj.e	-17,1 milj.e	-17,1 milj.e	-16,7 milj.e	-16,5 milj.e	-16,7 milj.e
Strategisen linjauksen tunnus: 3.3.7.								
Toimenpide: Panostetaan joukkoliikenteen markkinointiin, parannetaan entisestään matkustajainformaatiota ja joukkoliikenteen tuotteita ja helppokäyttöisyyttä, suunnitellaan tehokkaat autokierrot, käytetään standardikalustoa, vastataan laatulupauksiin. Tarvittaessa karsitaan ilta- ja viikonloppuliikennettä vähän käytetyiltä linjoilta.								
Lipputulot, Turku		20,2 milj.e	21,9 milj.e	27,2 milj.e	27,2 milj.e	28,6 milj.e	29,7 milj.e	30,5 milj.e
Strategisen linjauksen tunnus: 3.3.7.								
Toimenpide: Panostetaan joukkoliikenteen markkinointiin, parannetaan entisestään matkustajainformaatiota ja joukkoliikenteen tuotteita ja helppokäyttöisyyttä, vastataan laatulupauksiin.								

Kaupunkiseudun jätehuoltolautakunta

Saostus- ja umpikaivolietteiden jätehuollon järjestäminen	Lähtötaso /vuosi	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	TA 2015	TS 2016	TS2017	TS2018
1			%	%	%	%	%	%
Strategisen linjauksen tunnus: 3.3.6								
Toimenpide: Järjestämisen siirto TSJ Oy:lle								

Toimielimen määrärahat ja käyttötalousinvestoinnit 1 000 € kv

Kaupunkisuunnittelu- ja ympäristölautakunta

1.000 €	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	Kj:n TAE 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Kaupunkisuunnittelu- ja ympäristölautakunta							
Toimintatuotot	5.037	4.757	4.756	4.756	4.756	4.756	4.795
Valmistus omaan käyttöön							
Toimintakulut	12.452	12.175	12.078	11.907	11.512	11.485	11.613
Toimintakate	-7.416	-7.419	-7.322	-7.151	-6.756	-6.729	-6.818
Muutos-%		0,0	-1,3	-3,6	-5,5	-0,4	1,3
Investointikulut		100	100	100	100		
Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet							
Pysyvien vastaavien luovutustuotot							
NETTO		-100	-100	-100	-100		
Muutos-%			0,0	0,0	0,0		

Kj:n muutokset, 1.000 €	2015	2016	2017	2018
Sisäiset palvelut, nettomuutos	-172	-172	-172	-172
Menojen vähennys		-249	-205	-187
Yhteensä	-172	-421	-377	-359

Rakennuslautakunta

1.000 €	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	Kj:n TAE 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Rakennuslautakunta							
Toimintatuotot							
Valmistus omaan käyttöön							
Toimintakulut	101	109	109	109	107	107	107
Toimintakate	-101	-109	-109	-109	-107	-107	-107
Muutos-%		7,5	0,0	0,0	-2,1	0,4	0,2

Kj:n muutokset, 1.000 €	2015	2016	2017	2018
Menojen vähennys		-2	-2	-2

Kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta

1.000 €	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	Kj:n TAE 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta							
Toimintatuotot	21.478	27.511	34.911	34.911	36.270	37.487	38.407
Valmistus omaan käyttöön							
Toimintakulut	38.864	44.734	52.011	52.084	52.139	53.318	54.502

Toimintakate	-17.386	-17.223	-17.100	-17.174	-15.869	-15.831	-16.095
Muutos-%		-0,9	-0,7	-0,3	-7,6	-0,2	1,7
Investointikulut	604	1.500	1.500	1.500	500	500	500
Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet		852	856	856	307	307	307
Pysyvien vastaavien luovutustuotot							
NETTO	-604	-648	-645	-645	-193	-193	-193
Muutos-%		7,3	-0,6	-0,6	-70,0	0,0	0,0

Kj:n muutokset, 1.000 €	2015	2016	2017	2018
Vakanssin siirto Kh:lta ympäristötoimialalle	74	74	74	74
Menojen vähennys		-904	-743	-678
Yhteensä	74	-830	-669	-604

Kaupunkiseudun jätehuoltolautakunta

1.000 €	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	Kj:n TAE 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Kaupunkiseudun jätehuoltolautakunta							
Toimintatuotot	159	153	156	156	156	156	156
Valmistus omaan käyttöön							
Toimintakulut	160	153	156	156	156	156	156
Toimintakate	-1	0	0	0	0	0	0
Muutos-%							

Toimielimen investoinnit kv

	Toteutunut 2013	TAM 2014	TAE 2015	Kj:n TAE 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Tilainvestoinnit		100	100	100	100		

Työvoiman käyttö kv

Henkilötyövuosien kehitys								
Htv		TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	Kj:n TAE 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Ympäristötoimiala yhteensä – kaikki lautakunnat		172,2	177*)	175	175			
Kaupunkisuunnittelu- ja ympäristölautakunta	Sisältää myös rakennuslautakunnan ja kaupunkiseudun jätehuoltolautakunnan henkilökunnan	146,3	149,9	147,9	147,9			
<ul style="list-style-type: none"> Rakennuslautakunta Kaupunkiseudun jätehuoltolautakunta 								

Rakennuslautakunta	Henkilökunta sisältyy kaupunkisuunnittelu- ja ympäristö- lautakunnan talousarvioon	-	-	-	-	-	-	-
Kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta		25,97 hön palkka jaetaan seudullisesti (Turku 65%)	27,19 hön palkka jaetaan seudullisesti (Turku 65%)	27,110 hön palkka jaetaan seudullisesti (Turku 65%)	27,110 hön palkka jaetaan seudullisesti (Turku 65%)	seudullinen kustannustenjakko	seudullinen kustannustenjakko	seudullinen kustannustenjakko
Kaupunkiseudun jätehuoltolautakunta	Henkilökunta sisältyy kaupunkisuunnittelu- ja ympäristö- lautakunnan talousarvioon	Laskutetaan TSJ:ltä 2,5 htv	Laskutetaan TSJ:ltä 2,5 htv	Laskutetaan TSJ:ltä 2,5 htv	Salon seudun liittytyä yhteiseen jätehuolto-organisaatioon, laskutus muuttuu	Salon seudun liittytyä yhteiseen jätehuolto-organisaatioon, laskutus muuttuu	Salon seudun liittytyä yhteiseen jätehuolto-organisaatioon, laskutus muuttuu	Salon seudun liittytyä yhteiseen jätehuolto-organisaatioon, laskutus muuttuu

*)

Ympäristöterveydenhuolto

- eläinlääkintähuolto /valvontaeläinlääkäri 1 htv
 - palkkakustannukset laskutetaan valtiolta kokonaisuudessaan
 - sopimus Raision kanssa ja virka-alue Turku, Raisio, Rusko, Naantali
- eläinhoitola /kaksi eläinlääkintähoitajaa 2 htv
 - palkkakustannukset jaetaan 13 sopimuskunnan kesken asukaslukujen suhteessa, Turun osuus n. 50 %
- eläinhoitola/ eläinsuojeluvalvoja 0,5 htv
 - puolet palkkakustannuksista jaetaan 13 sopimuskunnan kesken asukaslukujen suhteessa, Turun osuus n. 75 %

*)

Ympäristönsuojelu

- ilmansuojeluyhteistyö 2,5 htv/ Raisio, Naantali, Kaarina ja Parainen sekä teollisuus maksavat noin 70 % yhteistyön menoista, Turku noin 30 %
- jätehuoltolautakunnan alaisen henkilökunnan palkkakustannukset 2,5 htv laskutetaan kokonaisuudessaan Turun Seudun Jätehuolto Oy:ltä

*)

Seudullinen esteettömyysasiamies

*)

Seudullinen joukkoliikenne

Ympäristötoimialan, Kiinteistötoimialan ja Vesiliikelaitoksen yhteiset maankäytön strategiset hankkeet (kaavoitus- ja suunnittelukustannukset sekä infra-, rakennus- ja taseinvestoinnit) kv

Käynnissä olevat maankäytön strategiset hankkeet:

Keskustan kehittäminen - pohjaa keskustan elinvoiman kehitykselle (3.3.1, 3.3.2)									
Fortuna –kortteli (Kh)	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Asemakaava KV								
KITO	Rakennusten myynti	1,5	Piharakenteet	-1,0					+ 0,5
Vesiliikelaitos	-----	-----		-----		-----		-----	
Kauppatori (Kh)	Kauppatorin miljöö kohotetaan arvoiseensa asuun (3.3.2). Tavoitteena on mm.: <ul style="list-style-type: none"> parantaa rakenteiden, rakennusten ja valaistuksen laatua ja ulkonäköä järjestää toimintoja siten, että saavutetaan hyvin toimiva ja kaunis kauppatori viedä joitakin toimintoja kuten pysäköinti maan alle muuttaa Yliopistonkatu kävelyalueeksi myös Kauppatorin kohdalla parantaa joukkoliikenteen palvelutasoa 								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €

YTO	Yleissuunnitelman tarkistus									
KITO	Suunnittelu, kilpailutus, kaivaukset	-0,85	infra	-5,0	infra	-5,0	infra	-10,0		-21,5
Vesilaitos	Suunnittelun valvonta	-0,03		-----		-----		-----		
Logomon silta ja parkki	Ratapihakeskustan varrella oleva pysäköintilaitos ja kävelysilta, joka yhdistää keskustan Logomon alueeseen ja mahdollistaa myös pääsyn asemalaitureille palvelien myös matkojen yhdistämisketjua.									
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus	
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €	
YTO	Asemakaava KV									
KITO	Suunnittelu	-0,3	Silta + parkkitalo	-1,8	Silta + parkkitalo	-3,7	Silta + parkkitalo	-1,7	-7,5	
Vesilaitos	Suunnittelun valvonta	-0,01		-----		-----		-----		
VR konepaja	Kaupunkikeskustan ja kulttuurialan laajentumisalue, missä mahdollista toteuttaa asuinrakennuksia (AK) 65.080 k-m ² /1300 asukasta, palveluja ja työpaikkoja (Logomo) 32.775 k-m ² / 550 työpaikkaa									
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus	
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €	
YTO										
KITO	Maankäyttösopimus, infra	1,2 -1,2	infra	2,0 -2,0	infra	3,0 -3,0	infra	0,6 -0,6	0,0	
Vesilaitos	Vesihuollon suunnittelu ja rakennuttaminen	-1,1	Vesihuollon rakennuttaminen	-1,0	-----	-----	-----	-----	-1,2	

Keskustan elinvoimaa - Kupittaa – Itäharju / kampus ja tiedepuisto (3.3.2, 3.3.4)										
TYKS U2	<p>Koko sairaalan kehittämisessä tavoitteena on mahdollisimman tehokas toiminta, jossa tilojen keskinäiset yhteydet eivät saa muodostua esteeksi. Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin (TYKS) sairaala-alueet Kiinamyllynmäellä ja Savitehtaankadun varrella on tarkoitus yhdistää Helsingin valtatie päälle rakennettavalla kannella. Kannelle on suunniteltu rakennettavan nykyisen U-sairaalan korvaavat tilat.</p> <p>Lääketieteellisen tiedekunnan, Medisiinan, laajennus on monialainen yhteishanke, joka rakentuu sairaalatiilojen viereen Karjaan radan varrelle.</p> <p>Kupittaa vanhan aseman tontilla on 5000 k-m² rakentamatonta rakennusoikeutta.</p> <p>Turun joukkoliikennesuunnittelussa tavoitellaan runkolinjojen kehittämistä nopeiksi yhteyksiksi. Yksi runkolinjoista Varissuolta keskustaan kulkee Hämeenkadulta Kiinamyllynkadun ja Joukahaisenkadunkautta Kupittaansillalle ja edelleen Kalevantielle. Tämän kaavanmuutoksen yhteydessä tulee tutkia runkolinjan tavoitteet, pysäkkien paikat ja katutilan mitoitus tällä, joukkoliikenteen käytön kannalta erittäin keskeisellä alueella.</p>									
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus	
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €	
YTO	Asemakaava KV									
KITO	MKS, suunnittelu	0								
Vesiliikelaitos	Vesihuollon suunnittelua	0		-----		-----		-----		
Palloiluhalli	Asemakaavan tavoitteena on määritellä tontille käyttötarkoitus, joka mahdollistaa kaupunginhallituksen hyväksymän tavoitteen mukaisesti palloiluhallin rakentamisen tontille ja toiminnan edellyttämien pysäköintipaikkojen sijoittamisen ensisijaisesti tontille. Tavoitteena on mahdollistaa myös nykyisen kaavan mukainen toiminta, mikäli palloiluhalli ei toteudu kyseiselle tontille.									
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus	
	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Kaavatalous netto xx €	
YTO	Asemakaava KV									

KITO									
Vesilaitos	----	----	----	----	----	----	----	----	
Pääskylvuorenrinne	Tavoitteena on toteuttaa uusi asuinalue, jonka yhteydessä tulee tarkastella alueen liittyminen olemassa olevaan katu-, kävely- ja pyörätieverkostoon. Jaaninpuiston merkitystä alueelle tulee vahvistaa. Suunnittelualueen maapohja on kaupungin omistuksessa.								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Asemakaava-vaehdotus		Asemakaava KV						
KITO					suunnittelu	-0,15			
Vesilaitos	----	----	----	----	Vesihuollon suunnittelu	-0,03	----	----	

Linnakaupunki – merellinen kaupunkikeskusta (3.3.1; 3.3.3; 3.3.4; 3.3.5; 3.3.9)									
Kirstinpuisto	Tavoitteena on kaupunkikeskustan laajentaminen ja merellisen kaupunkikeskusta kehittäminen. Pyrkimyksenä on strategian tavoitteiden mukaisesti luoda pohjaa kaupungin kasvulle, kehittää kaupunkikeskustan elinvoimaisuutta ja kilpailukykyä tarjoamalla mm. houkuttelevia asuin- ja työpaikkaympäristöjä. Veden läheisyys lisää kaupungin vetovoimaisuutta. Alueen pinta-ala on noin 17,3 ha.								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Asemakaava-luonnos		Asemakaava-vaehdotus		Asemakaava KV				
KITO			MKS				suunnittelu	-0,025	-0,025
Vesiliikelaitos	----	----	----	----	----	----	vesihuollon suunnittelu	-0,04	
Herttuankulma	Tavoitteena on kaupunkikeskustan laajentaminen ja merellisen kaupunkikeskusta kehittäminen. Pyrkimyksenä on strategian tavoitteiden mukaisesti luoda pohjaa kaupungin kasvulle, kehittää kaupunkikeskustan elinvoimaisuutta ja kilpailukykyä tarjoamalla mm. houkuttelevia asuin- ja työpaikkaympäristöjä. Veden läheisyys lisää kaupungin vetovoimaisuutta. Alueelle on tarkoitus sijoittaa palvelukeskus ja kerrostalovaltainen asuinalue yli 2000 asukkaalle. Kumppanuushanke (3.3.3). Alueen pinta-ala on noin 8 ha.								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Asemakaava-vaehdotus		Asemakaava KV						
KITO			MKS		Suunnittelu	-0,015	toteutus	-0,05	-0,65
Vesilaitos	----	----	----	----	vesihuollon suunnittelu	-0,02	toteutus	-0,05	
Vaasanpuisto	Tavoitteena on kaupunkikeskustan laajentaminen ja merellisen kaupunkikeskusta kehittäminen. Pyrkimyksenä on strategian tavoitteiden mukaisesti luoda pohjaa kaupungin kasvulle, kehittää kaupunkikeskustan elinvoimaisuutta ja kilpailukykyä tarjoamalla mm. houkuttelevia asuin- ja työpaikkaympäristöjä. Veden läheisyys lisää kaupungin vetovoimaisuutta. Linnakaupungin osayleiskaavan yleistavoitteena on ollut kehittää aluetta asumis-, toimisto- ja liiketiläkäyttöön, sekä luoda Turkuun ainutlaatuinen merellinen kaupunginosa. Kyseessä on eniten jätevedenpuhdistamon alue. Alueen pinta-ala on noin 10 ha.								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Kaavatalous netto xx €
YTO	Uusi asema-kaavaluonnos		Asemakaava-vaehdotus		Asemakaava KV				
KITO							Suunnittelu	-0,025	-0,025
Vesilaitos	----	----	----	----	----	----	Vesihuollon suunnittelu	-0,03	
Harppuunakortteli	Yleistavoitteena on kaupunkikeskustan laajentaminen ja merellisen kaupunkikeskusta kehittäminen. Pyrkimyksenä on strategian tavoitteiden mukaisesti luoda pohjaa kaupungin kasvulle, kehittää kaupunkikeskustan elinvoimaisuutta ja kilpailukykyä tarjoamalla tässä hankkeessa vetovoimainen, houkutteleva asuin ympäristö Turun linnan läheisyydestä linnan asemaa ja merkitystä kunnioittaen. Alueelle tarkoitus sijoittaa myös liike- ja toimistotilaa.								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus

	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Kaavatalous netto xx €
YTO	Asemakaava voimaan								
KITO									
Vesilaitos	-----	-----					-----	-----	
Linnanfältti	Linnanfältin alueen toteutuksen pääteemoja ovat kokeellinen puurakentaminen, kaupunkirakennetta eheyttävä (3.3.4) ympäristöönsä sopeutuva täydennysrakentaminen, visuaalinen ja toiminnallinen kaupunkikeskustamaisuus, asumisen uudet muodot (3.3.5) , hankkeen eri toimijoiden yhteistoiminta kehittämistyössä (3.3.3) sekä vahvan omaleimaisen imagon ja identiteetin luominen alueelle arkkitehtonisesti modernin yleisilmeen ja ympäristötaiteen avulla (3.3.10). Uudisrakentamisella on tarkoitus vahvistaa historian ja olemassa olevan rakennuskannan antamia lähtökohtia (2.3.7; 3.3.8).								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Kaavatalous netto xx €
YTO									
KITO	infra	-0,35	infra	-0,4	-----	-----	infra	-0,9	-2,6
Vesilaitos	vesihuollon toteutus	-0,06	-----	-----	-----	-----	-----	-----	

Skanssi – älykäs ja kestävä kaupunginosa (3.3.1; 3.3.6; 3.3.7)									
Itäskanssi	Skanssin alue on nimetty kaupungin strategiseksi hankkeeksi (Kh 5.11.2012 § 509). Tavoitteena on suunnitella vetovoimainen kestävä kehityksen periaatteen toimiva asuinalue. Alueelle suunnitellaan kerrostalovoittoisesti asuinrakennuksia noin 2.200 asukkaalle, sekä alueella tarvittavia palveluja, erityisesti päiväkotia ja koulua. Alueen pohjoisosaan suunnitellaan myös toimitilarakentamista. Alueen läpi suunniteltu raitiotielinjaus mahdollistaa tiiviin maankäytön pysäkkien läheisyydessä ja liikenteen tukeutumisen tehokkaaseen joukkoliikenteeseen (3.3.7). Alueelle suunnitellaan uusiutuvaa energiaa hyödyntäviä ratkaisuja (3.3.6). Alueen hulevesiratkaisut, liikuntapaikat (2.3.) ja viheralueiden suunnittelu ovat oleellinen osa kaavoitusta.								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Asemakaava- vaehdotus		Asemakaava KV						
KITO			MKS						
Vesiliikelaitos	-----	-----	-----	-----					
Skanssin Vallikatu	Skanssin alue on nimetty kaupungin strategiseksi hankkeeksi (Kh 5.11.2012 § 509). Tavoitteena on suunnitella vetovoimainen kestävä kehityksen periaatteen toimiva asuinalue. Alueen sivuitse suunniteltu raitiotielinjaus mahdollistaa tiiviin maankäytön ja liikenteen tukeutumisen tehokkaaseen joukkoliikenteeseen (3.3.7). Alueelle suunnitellaan uusiutuvaa energiaa hyödyntäviä ratkaisuja (3.3.6).								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Asemakaava KV								
KITO	MKS, suunnittelu	+ ? -0,05	Infra	-0,5	Infra	-0,8		-0,5	-1,85
Vesilaitos	Vesihuollon suunnittelu	-0,01	Vesihuollon rakennuttaminen	-0,2	-----	-----	-----	-----	

Halistenväylä (3.3.7)					
Koroistenkaari	Tavoitteena on muuttaa Koroistenkaaren ja Ohitustien väliin jäävän asemakaavoittamattoman alue pääosin liike- ja toimistorakennusten alueeksi. Uusi alue liitetään olemassa olevaan katuverkostoon Koroistenkaaren tietä jatkamalla Topinojan tieliittymään saakka. Tarkoituksena on myös selkiyttää alueen ulkoilu- ja virkistysreitistö. Samalla tutkitaan Kaarinan kaupungin puolelle sijoittuvan tuotanto- ja liikerakennusalueen liittämistä katuverkostoon Turun kautta.				
	TA 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018	Toteutus

	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Asemakaava KV								
KITO	MKS		Suunnittelu, infra	-0,35	-----	-----	Infra	-0,4	-5,0
Vesiliikelaitos	-----	-----	vesihuollon suunnittelu	-0,03	-----	-----	vesihuollon rakentaminen	-0,7	

LogiCity – pohjaa kasvulle (3.1.3; 3.3.1; 3.3.7)									
Maa-ainespui	Tavoitteena on ensisijaisesti laajan ylijäämämassojen sijoituspaikan sekä muiden maa-ainesten käsittelyä ja varastointia mahdollistavan alueen sijoittaminen Saramäkeen. Toisena tärkeänä tavoitteena on ajanmukaistaa alueella olevien teollisuuskortteleiden asemakaavat ja mahdollistaa uusien teollisuusrakennusten rakentaminen. Lisäksi on tarkoitus mahdollistaa Toijalan radan hyödyntäminen osana siihen rajoittuvien teollisuuskortteleiden toimintaa. Valmistelun yhteydessä tuli esiin tarve tutkia myös vaarallisten aineiden kuljetuksiin (VAK) liittyvän järjestelyratapihan sijoittamista Toijalan radan yhteyteen.								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Asemakaava KV								
KITO	infra	-0,25	Infra	-0,5	Infra	-0,8	Infra	-0,9	-2,45
Vesiliikelaitos	vesihuollon rakentaminen	-0,35	vesihuollon rakentaminen	-0,25	-----	-----	-----	-----	
Mustasuo	Tavoitteena on saada syntymään Toijalan radan ja Tampereen valtatie väliin yhtenäinen teollisuus- ja työpaikka-alue. Tähän päästään siirtämällä nykyisessä kaavassa Mustasuontielle varattu katualue pois radan varresta valtatie viereen. Näin muodostettavien työpaikkatonttien on mahdollista hyödyntää toiminnassaan junarataa. Valmistelun yhteydessä tuli esiin tarve tutkia myös vaarallisten aineiden kuljetuksiin (VAK) liittyvän järjestelyratapihan sijoittamista Toijalan radan yhteyteen.								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Asemakaava- vaehdotus		Asemakaava KV						
KITO	MKS/ maan- hankinta, suunnittelu	-0,025	-----	-----	Infra	-0,4	Infra	-1,37	-1,8
Vesilaitos	Vesihuollon suunnittelu	-0,02	-----	-----	Vesihuollon rakennutta- minen alkaa	-0,25	Vesihuollon rakennutta- minen	-0,3	

2015 Käynnistyvät maankäytön strategiset hankkeet:

Keskustan kehittäminen - pohjaa keskustan elinvoiman kehitykselle (3.3.1, 3.3.2)									
Turku Energian tontti	On jatkumo Linnankadun varren muille kehittämishankkeille – Harppuunakortteli ja Linnanfältti ja siten toteuttaa strategista tavoitetta luoda pohjaa kasvulle kehittämällä kaupunkia suurina kokonaisuuksina. Selvitetään säilyvän rakennuskannan uusia innovatiivisia käyttötarkoituksia ja mahdollisuuksia rakentaa alueelle uusia asuinrakennuksia.								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Asemakaava- luonnos		Asemakaava- vaehdotus		Asemakaava KV				
KITO	kumppanin valinta								
Vesiliikelaitos	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	
Eerikinkatu 32 – 34 /Vanha vedenjake- lu	Selvitetään alueen erilaisia käyttötarkoituksimahdollisuuksia eri keskustatoiminnoille. Toteuttaa strategista tavoitetta painottamalla kasvua keskustaan.								

	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO			Asemakaava- luonnos		Asemakaava- vaehdotus		Asemakaava KV		
KITO	Kumppanin valinta								
Vesilaitos	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	
Ruusukortteli (TVT)	Tavoitteena täydennysrakentaa eheyttäen olevaa kaupunkirakennetta ja mahdollistaa monimuotoisia asumisratkaisuja olevia palveluja hyödyntäen.								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Asemakaava- vaehdotus		Asemakaava KV						
KITO					toteutus + päiväkoti				
Vesilaitos	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	
Matkakeskus (Kh)	Tavoitteena on vahvistaa Turun asemaa logistisena solmukohtana, missä kaikki liikennemuodot yhdistyvät toisiinsa katkeamatta (3.1.3). Selvitetään hankkeen palvelukonsepti – eri käyttötarkoitukset ja rakentamisen määrä. Toteuttaa kestävän liikenteen ja liikkumisen kaupunkirakenteellisia edellytyksiä (3.3.7)								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Toiminnalliset selvitykset ja suunnitelmat		Toiminnalliset selvitykset ja suunnitelmat		Asemakaava- luonnos		Asemakaava- vaehdotus		
KITO	Toiminnalliset selvitykset ja suunnitelmat		Toiminnalliset selvitykset ja suunnitelmat						
Vesilaitos	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	
Uusi siirtolapuutarha	Kaupunginvaltuustossa hyväksytyn uudistamisohejelma 1:n mukainen hanke. Selvitetään mahdollinen Kupittaa siirtolapuutarhan korvaava paikka ja luodaan edellytykset sen toteuttamiselle.								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO			Asemakaava- luonnos		Asemakaava- vaehdotus		Asemakaava KV		
KITO	Korvaava siirtolapuutarha: suunnitelma + päätös (U1)								
Vesilaitos	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	

Kupittaa – Itäharju / kampus ja tiedepuisto (Kh) (3.3.1)									
Aluekokonaisuus, joka on yksi viidestä strategisista maankäytön hankkeista. Tavoitteena liittää alusta alkaen mukaan älykkäät palvelukanava- ja teknologiaratkaisut.									
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
Konsernihallinto	Ohjelmointi, kehittämissuunnitelma- käynnistämispäätös KH								
YTO	Kehittämissuunnitelma		Asemakaava- luonnos		Asemakaava- vaehdotus		Asemakaava KV		
KITO	Kehittämissuunnitelma								
Vesiliikelaitos	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	

Halistenväylä (3.3.7)									
Koroinen	Liikenteellisesti tavoitteena on mahdollistaa uuden katu-yhteyden rakentaminen Markulantieltä Halistensillalle sekä tämän kadun yhdistäminen Koroistenkaareen. Samalla Gregorius XI:n tien liikennejärjestelyä kehitetään. Vanhan Tampereentien ja rautatien tasoristeyksen tilalle suunnitellaan alikulkua nykyistä tasoristeystä etelämäksi. Vanhan Maarian Kirkkosillan on tarkoitus jäädä kevyen liikenteen käyttöön. Rautatien osalta kaavoituksen yhteydessä selvitetään kaksirataistamista sekä mahdollisten paikallisjunapysäkkien.								
	Tarkoituksena on mahdollistaa uudisrakentaminen soveltuvilla alueilla sekä luoda edellytyksiä jokivarren aktiivisemmalle virkistyskäytölle.								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Asemakaava-luonnos		Asemakaava-vaehdotus		Asemakaava KV				
KITO									
Vesiliikelaitos	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	

Blue Industry Park – pohjaa kasvulle (Kh) (3.3.1)									
	Tavoitteena suunnitella Pernoon meri- ja metalliteollisuuden keskittävää tuotannollista kohdetta. Aluekokonaisuus, joka on yksi viidestä strategisista maankäytön hankkeesta ja muiden ohella tukee Turun asemaa osana pohjoista kasvukäytävää.								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
Konsernihallinto	Ohjelmointi, kehittämissuunnitelman käynnistämispäätös KH								
YTO	Kehittämissuunnitelma		Asemakaava-luonnos		Asemakaava-vaehdotus		Asemakaava KV		
KITO	Kehittämissuunnitelma								
Vesiliikelaitos	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	

Täydentävät strategiset tavoitteet kh

Kaupunkisuunnittelu- ja ympäristölautakunta

	Lähtötaso /vuosi	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	TA 2015	TS 2016	TS2017	TS2018
Raitiotien yleissuunnitelma Strategisen linjauksen tunnus: 3.3.7				Yleissuunnitelma valmistuu ja raitiotiestä tehdään päätös	Yleissuunnitelma valmistuu ja raitiotiestä tehdään päätös			
Seudullinen liikennejärjestelmätyö Strategisen linjauksen tunnus: 3.3.7				Osallistutaan aktiivisesti seudun jatkuvaan ljs-työhön. Laaditaan seudun ljs-suunnitelman pohjalta Turun toimenpideohjelma	Osallistutaan aktiivisesti seudun jatkuvaan ljs-työhön. Laaditaan seudun ljs-suunnitelman pohjalta Turun toimenpideohjelma			

Kävelyn ja pyöräilyn kehittämistä ohjaava asiakirja huomioiden erityisesti koulu- ja työmatkareitistöt Strategisen linjauksen tunnus: 3.3.7 2.1 Terve ja hyvinvoiva kaupunkilainen – lasten ja nuorten ylipaino; 2.3.1 aktiivinen kaupunkilainen	Laaditaan kehittämisasiakirja ja siitä tehdään päätös	Laaditaan kehittämisasiakirja ja siitä tehdään päätös
Itämeren suojele - Itämerihaaste Strategisen linjauksen tunnus:3.3.9	Itämerihaasteen koordinoiti kaupungin organisaatiossa	Itämerihaasteen koordinoiti kaupungin organisaatiossa
Hulevesien hallinnan kehittäminen Strategisen linjauksen tunnus 3.3.6	Hulevesiohjelman päivitys	Hulevesiohjelman päivitys
Kaupungin kasvihuonekaasulaskenta ja ilmastomuutostyö Strategisen linjauksen tunnus 3.3.6	Osallistuminen kaupungin kasvihuonekaasupäästöjen laskentaan sekä ilmastomuutostyöhön	Osallistuminen kaupungin kasvihuonekaasupäästöjen laskentaan sekä ilmastomuutostyöhön
Ruissalon Tammenterhon luontokoulu ja opastuskeskus Strategisen linjauksen tunnus 3.3.6	Luontokouluopetus ja Ruissaloo koskevan tiedon jakaminen	Luontokouluopetus ja Ruissaloo koskevan tiedon jakaminen
Energianeuvonta Strategisen linjauksen tunnus 3.3.6	Jatkuu vuoden 2015 ajan – 1 htv/ulkopuolinen rahoitus	Jatkuu vuoden 2015 ajan – 1 htv/ulkopuolinen rahoitus

Rakennuslautakunta

Digitaalisia palveluja kehitetään laajalla ja avoimella yhteistyöllä 3.2.3	Lähtötaso /vuosi	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	TA 2015	TS 2016	TS2017	TS2018
Sähköinen asiointi, eService Strategisen linjauksen tunnus: 3.2.3		Ei käytössä	Otettu käyttöön	10 % hakemuksista	10 % hakemuksista	15 % hakemuksista	20 % hakemuksista	25 % hakemuksista
Sähköinen arkisto Strategisen linjauksen tunnus: 3.2.3		Ei käytössä	Aloitus	Sähköinen arkistointi	Sähköinen arkistointi	Sähköinen arkistointi	Myyntiä sähköisestä arkistosta	Myyntiä sähköisestä arkistosta
Rakennusjärjestyksen päivittäminen Strategisen linjauksen tunnus::		Voimassa oleva rakennusjärjestys	Voimassa oleva rakennusjärjestys	Tarkistus ja hyväksyntä	Tarkistus ja hyväksyntä			

Kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta

	Lähtötaso /vuosi	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	TA 2015	TS 2016	TS2017	TS2018
Bussien runkolinjaston toteuttamissuunnitelma Strategisen linjauksen tunnus: 3.3.7	0				%	%	%	%

Henkilöstön hyvinvointi ja työelämän laatu

Vuoden 2015 tavoitteet painopistealueittain ovat:

Painopistealue	Alatavoite
Turussa jokaisen tulee voida kokea, että työ lisää hyvinvointia	Tehtävänkuvat (sis. perustehtävän määrittelyn) ja vastualueet ovat selkeät – joka tehtävälle tulee löytyä tehtävänkuvauus
Aktiivinen osaamisen ennakointi	Resurssien sijoittuminen on tarpeita vastaavaa ja joustavaa. Tätä tuetaan yhteisen, kaikki toimialat kattavalla palkkausjärjestelmällä
Turku on vetovoimainen työnantaja	Vastuullinen työyhteisökäyttäytyminen ja motivoiva esimiestyö

Toiminnan kehittämishankkeet

Ohjausasiakirja	Strateginen linjaus, uudistamisohjelma U1/U2, muu viite	2015	2016	2017	2018
Toimialan merkittävimmät strategiset kehittämishankkeet					
Kaupunkisuunnittelu- ja ympäristölautakunta:	Kaavoitustaksan uudistaminen (U1)	Kv:n päätös uusista maksu- rusteista ja yksikköhinnoista	Taksan toimeenpano päätöksen jälkeen jätettyjen kaava-aloitteiden osalta	Taksan toimeenpano päätöksen jälkeen jätettyjen kaava-aloitteiden osalta	Taksan toimeenpano päätöksen jälkeen jätettyjen kaava-aloitteiden osalta
	Yleiskaavaprosessin uudistaminen	Ns. rullaa- van yleis- kaava: perustietojen määrittely ja ylläpito	Yleiskaava- van perus- tietojen ylläpito	Yleiskaava- van perus- tietojen ylläpito	Yleiskaava- van perus- tietojen ylläpito
	Kaavapäiväkirjan uudistaminen ja laajentaminen maankäytön projekteihin	Määrittely	Hankinta ja käyttöönotto	Seuranta	Seuranta
	Ympäristösuojeluviranomaisen valvontaohjelman ja taksan uudistaminen	Kv:n päätös uudesta taksasta ja ltk:n päätös valvontaohjelmasta	Taksan ja valvontaohjelman toimeenpano	Taksan ja valvontaohjelman toimeenpano	Taksan ja valvontaohjelman toimeenpano
	Liikenne- ja katusuunnittelujärjestelmän kehittäminen tietokantapohjaiseksi	Työn määrittely ja käynnistäminen	Hankinnan valmistelu ja mahd. pilotointi	Käyttöönotto aloitetaan	Uusi järjestelmä on käytössä
Rakennuslautakunta:	Taksojen ajanmukaisuus	Arviointi ja toimenpiteet	Arviointi ja toimenpiteet	Arviointi ja toimenpiteet	Arviointi ja toimenpiteet
Kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta:	Tuotekehitys	Jatkuvaa	Jatkuvaa	Jatkuvaa	Jatkuvaa
Kaupunkiseudun jätehuoltolautakunta:	Jätetaksat ja -maksut	Ltk:n päätös	Ltk:n päätös	Ltk:n päätös	Ltk:n päätös
Konsernihallinnon omistamat, koko kaupunkia koskevat merkittävimmät strategiset kehittämishankkeet					
	Matriisit, Drive Turku, Paikalla –palvelu, Monitori				
Kaupunkisuunnittelu- ja ympäristölautakunta:	Maankäytön toimintamalli	Toimintamallin käyttöönotto: Projektityöskentely maankäytön projekteissa	Projektityöskentely maankäytön projekteissa	Projektityöskentely maankäytön projekteissa	Projektityöskentely maankäytön projekteissa
	Tonttutuotanto- ja palveluverkkoprosessin yhteen soveltaminen (Kymppi-Moni) osana maankäytön toimintamallia	Kaavavaranotto (määrittely, työkalun hankinta ja käyttöönotto)	Kaavavaranotto ylläpito Väestöennusteet		
	Paikalla -palautepalvelu	Paikalla- palvelun käyttö	Paikalla- palvelun käyttö	Paikalla- palvelun käyttö	Paikalla- palvelun käyttö
	Sähköinen arkistointi				

	Älykäs sähköinen liikenne - ensimmäinen sähköajoneuvoilla toteutettu bussilinja	Sähköbus-silinjan suunnittelu ja konseptointi, latauspaikkojen edellytysten varmistaminen maankäytössä ja liikennesuunnittelussa	Latauspaikkojen toteutuminen	Liikennöinti alkaa	
Rakennuslautakunta:	Sähköinen arkistointi				
Kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta:	DriveTurku –pilottikohde (Föli-nettisivut)	Käytössä, reittiopas toteutus	Käytössä	Käytössä	Käytössä
	DriveTurku: nettikaupan toteuttaminen, kaupunkilaisten yhteinen tunnistautuminen, palvelupaketit	Toteutus	Toteutus	Käytössä	Käytössä
	Paikalla-palautepalvelu	Paikalla-palvelun käyttö	Paikalla-palvelun käyttö	Paikalla-palvelun käyttö	Paikalla-palvelun käyttö
	Älykäs sähköinen liikenne - ensimmäinen sähköajoneuvoilla toteutettu bussilinja	sähköbus-silinjan suunnittelu ja konseptointi, liikenneoperaattoriratkaisu	kalustoratkaisut ja koeajot	liikennöinti alkaa	
Kaupunkiseudun jätehuoltolautakunta:	Seudulliset jätehuoltomääräykset hyväksytään jätehuoltolautakunnassa	Määräykset voimassa	Määräykset voimassa	Määräykset voimassa	Määräykset voimassa
Muiden toimialojen strategiset hankkeet, joihin toimialan pitää varata resursseja					
Kaupunkisuunnittelu- ja ympäristölautakunta:	InfraBIM/ Kiinteistöliikelaitos				
Rakennuslautakunta:	-				
Kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta:	-				
Kaupunkiseudun jätehuoltolautakunta:	-				
Muut hankkeet ja projektit, joiden kokonaiskustannusarvio ylittää 2.milj euroa					
Kaupunkisuunnittelu- ja ympäristölautakunta:	-				
Rakennuslautakunta:	-				
Kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta:	Maksu- ja informaatiojärjestelmä 4,0 milj. e.	1,5 milj.e.			
Kaupunkiseudun jätehuoltolautakunta:	-				

7. TOIMIELINKOHTAISET TIEDOKSI ANNETTAVAT TUNNUSLUVUT

Kaupunkisuunnittelu- ja ympäristölautakunta

Tunnusluku	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Tuottavuus ja taloudellisuus							
• €/asukas	36,06	33,37	33,65	40,69	40,61		
Kaupunkisuunnittelu							
• Hyväksytyt asemakaavat yhteensä (lkm) kv/ksyl	12/12	6/7	19/4	11/8			
• Asemakaavat, joiden hyväksymispäätöksestä on valitettu oikeusasteisiin (lkm/ %-osuus hyväksytyistä kaavoista)	3/13 %	2/15 %	8/35 %	5/26 %			
• Hyväksymispäätösten pittävyys %	100 %	100 %	100% (1 ratkaisematta)	100 % (2 ratkaisematta)			

<ul style="list-style-type: none"> Kaavoituksen kesto (med/kk) käynnistämistä ehdotuksen hyväksymiseen lautakunnassa, vähäiset / merkittävät kaavat 	6,7/13,4	5,4/17,5	10,8/15,4	6,3/24,2			
<ul style="list-style-type: none"> Asemakaavojen sisältämä kerrosala yhteensä (kem2) 	231.925	107.908	277.000	345.000			
- Kerrostalot (AK)	10.600	48.666	116.000	148.000			
- Pientalot (AP, AR)	24.536	4.200	26.000	65.000			
- Omakotitalot (AO)	24.272	7.810	37.000	22.000			
- Palvelut, työpaikat	172.517	47.232	98.000	110.000			
<ul style="list-style-type: none"> Poikkeamisluvat (kpl, kaavoitettu/ kaavoittamaton alue) 	74/75	80/35	47/26	50/27			
Ympäristönsuojelu							
<ul style="list-style-type: none"> Ympäristöluvat ja muut päätökset 	43	58	60	66	71	75	
<ul style="list-style-type: none"> Ympäristötarkastukset 	616	551	564	570	570	600	
<ul style="list-style-type: none"> Tammerhön luontokoulun kävijämäärä (hlö) 	3775	3730	3380	4047	3900	3900	
Ympäristöterveys							
<ul style="list-style-type: none"> Eläinhoitolan maksulliset hoitopäivät 				7854	8000	8000	8000
<ul style="list-style-type: none"> Tehtyjen tarkastusten määrä 				2668	2400	2400	2400
<ul style="list-style-type: none"> Myönnetty luvat kpl 				348	350	350	350
Tilojen käyttö (m2)	6068,40	6068,40	6068,40	6444,50	6444,50	6444,50	
<ul style="list-style-type: none"> sisältää maatutkimuslaboratorion, Tammerhön luontokeskuksen, Aurajoen opastuskeskuksen ja eläinhoitolan tilat 1866,10 m2 							

Rakennuslautakunta

Tunnusluku	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Tuottavuus ja taloudellisuus							
<ul style="list-style-type: none"> €/asukas 							
Muut							
<ul style="list-style-type: none"> Myönnetty luvat, m2 	177.449	215.953	195.366	142.145	140.000		
<ul style="list-style-type: none"> Myönnetty luvat, kpl 	1459	1517	1628	1516	1600		
<ul style="list-style-type: none"> Myönnetty asunnot, pientalot/muut, kpl 	127/744	148/1140	128/1104	105/606	100/800		
<ul style="list-style-type: none"> Valmistuneet rakennukset m2 	188.535	200.288	193.165	155.545	150.000		
<ul style="list-style-type: none"> Valmistuneet asunnot, pientalot/muut kpl 	130/669	110/999	157/950	108/571	100/600		

Kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta

Tunnusluku	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Tuottavuus ja taloudellisuus							
kustannukset / asukas (Turku)	84,15	86,92	92,46	96,00	-	-	-

matkat / asukas (Turku)	112	114	117	115	-	-	-
matkamäärä milj. matkaa (Turku)	19,9	20,4	21,0	21,0	20,0	22,0	22,0
matkamäärä kaupunkiseutu (sis. Turku)	-	-	-	-	24,0	27,0	27,0
asiakastytyväisyys kaupunkiseutu	4,0	4,0	3,9	4,0	4,0	4,0	4,0
korttimatkojen osuus kaikista, kaupunkiseutu, % (30.6.2014 saakka vain Turku)	84,1	84,6	85,1	86,7	85,0	86,0	87,0
nettilatausten määrä, kaupunkiseutu (30.6.2014 saakka vain Turku)	12.065	20.957	26.152	49.971	lisääntyy	lisääntyy	lisääntyy
kausikorttimatkat/kunta (1.7.2014 alkaen)	-	-	-	-	-	lisääntyy	lisääntyy
Muut							
linja-autoliikenteen kokonaiskustannusindeksi	173,3 3,9 %	182,5 5,3 %	191,7 5,0 %	193,1 0,8 %	-	-	-
ostoliikenteen kustannus, keskiarvo, e/ajotunti, kaupunkiseutu (30.6.2014 saakka vain Turku)	52,6	54,2	61,2	62,1	-	-	-
Tilojen käyttö (m2) palvelutoimisto	90,0	120,4	120,4	120,4	120,4	120,4	120,4
varasto/työtila	55,5	55,5	55,5	55,5	130,0+64,5	130,0	130,0

Kaupunkiseudun jätehuoltolautakunta

Tunnusluku	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Tuottavuus ja taloudellisuus							
Jättemaksujen kohtuullistamispäätökset (kpl)	-	-	-	562	500	500	500

8. RISKIENHALLINTA

Kaupunkisuunnittelu- ja ympäristölautakunta, rakennuslautakunta ja kaupunkiseudun jätehuoltolautakunta

Riski	Seuraukset	Toden- näköisyys	Vaikutus	Merkitä- vyys	Nykyinen varautuminen	Toimenpiteet	Vastuuhlö/ aikataulutus
Tietojärjestelmät eivät käytettävissä							
Henkilöstöresurssit							
Toimitilat eivät käytettävissä							

Kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta

Riski	Seuraukset	Toden- näköisyys	Vaikutus	Merkitä- vyys	Nykyinen varautuminen	Toimenpiteet	Vastuuhlö/ aikataulutus
Maksujärjestelmän kaatuminen							
Henkilöstöresurssit; avainhenkilöt vaihtavat työpaikkaa tai henkilöstön voimavarat eivät riitä koko ajan lisääntyneeseen työhön seudullisen tehtävän seurauksena							
Kustannusten yllättävä kasvu; Indeksien hallitsematon kasvu, valtiontuen pieneneminen, vääristynyt kilpailutilanne markkinoilla, matkamäärän lasku							

9. MUUT KAUPUNKITASON OHJAUSASIAKIRJAT JA RESURSSIEN PITKÄN AIKAVÄLIN OHJAUS

Ohjausasiakirja	Ohjaustieto
Kaupunkisuunnittelu- ja ympäristölautakunta:	Arkkitehtuuripoliittinen ohjelma, Rakennusperintöohjelma, Itämerihaasteen toimenpideohjelma; MAL -aiesopimus
Rakennuslautakunta:	
Kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta:	Kaupunkiseudun kuntien välinen yhteistoimintasopimus ja sen liite 1
Kaupunkiseudun jätehuoltolautakunta:	Kaupunkiseudun kuntien sopimus yhteisestä jätehuoltolautakunnasta (valmisteilla)

KIINTEISTÖLIIKELAITOS

1. SOPIMUSOSAPUOLET

Tämän sopimuksen osapuolia ovat Turun kaupunginhallitus ja Turun kiinteistöliikelaitoksen johtokunta.

2. SOPIMUKSEN TARKOITUS

Tällä sopimuksella kaupunginhallitus ja kiinteistöliikelaitoksen johtokunta sopivat johtosäännössä määriteltyä kiinteistötoimialaa koskevista toiminnan lähtökohdista, kehittämistavoitteista ja resursseista.

3. LYHYT KUVAUS TOIMINNASTA

Kiinteistöliikelaitos vastaa kaupungin kiinteään ja rakennetun omaisuuden hallinnasta ja kehittämisestä sekä tarjoaa toimintaympäristöjä ja toimitiloja.

Kiinteistöliikelaitos vastaa myös yleisten alueiden ylläpidosta ja rakennuttamisesta, kaupungin omistamien rakennusten ylläpidosta ja rakennuttamisesta sekä kiinteistöjen käyttöön liittyvistä palveluista, kiinteistönpidosta, kiinteistöomaisuuden hankkimisesta, vuokraamisesta, myymisestä ja kehittämisestä.

4. TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOSTEKIJÄT

Kiinteistöliikelaitoksen toimintaympäristö on kehittynyt viime vuosina voimakkaasti. Muutoksia aiheuttavat mm. asuntotuotannon hiipuminen, haastava taloudellinen tilanne, lainsäädännön muutokset ja harmaan talouden torjunta. Kaupunki on jatkamassa myynti ja takaisin vuokraus -järjestelyn käyttöä. Uutena piirteenä rahoitusmalleihin on tullut ns. "Remontti Oy". Rakennetulla ympäristöllä sekä kiinteistöjen ylläpidolla ja käytöllä on huomattava vaikutus taloudelliseen ja sosiaaliseen hyvinvointiin. Ympäristökysymyksistä vesihuoltolain tuomat velvoitteet kasvattavat kaupungin investointeja ja ylläpitomenoja. Rakennetulla ympäristöllä on myös suuri painoarvo kestäväen kehityksen edistämässä koko yhteiskunnan tasolla.

5. TOIMINNAN KEHITTÄMISSUUNNITELMA JA STRATEGISET PAINOPISTEET kv

KIINTEISTÖT

- Omaisuuden arvon hallinta ja kehittäminen, korjausvelka
- Käynnistetään nykyaikaisen matkakakeskuksen rakentaminen. (3.1.3)
- Kaupungin kiinteistöomistuksia ja -hankintoja tarkastellaan kriittisesti, ja niitä ryhdytään johtamaan aiempaa suurempina kokonaisuuksina. (3.2.7)
- Kaupungin käytössä olevaa tilamäärää vähennetään karsimalla toimipisteverkkoa, lisäämällä yhteispalvelupisteitä ja luopumalla tiloista, joita ei tarvita kaupungin omaan käyttöön. (3.2.7)
- Toimitilaratkaisuissa hyödynnetään ensisijaisesti kaupungin välittömästi ja välillisesti omistamaa tilakantaa ja tilojen yhteiskäyttöä lisätään. (3.2.7)
- Hankkeiden käynnistämisen perustaksi laaditaan tarkoituksenmukaisessa laajuudessa esiselvitykset, joiden pohjalta voidaan arvioida hankkeiden taloudellisia ja toiminnallisia kokonaisvaikutuksia. (3.3.3)

MAANKÄYTTÖ JA KAUPUNKIRAKENNE

- Strategisiksi maankäytön hankkeiksi nostetaan keskustan kehittämisen rinnalle neljä tärkeintä aluekokonaisuutta, jotka kaikki tukevat Turun asemaa osana pohjoista kasvukäytävää: kaupunkikeskustaa meren suuntaan laajentava Linnakaupunki, työpaikka-alueena kiinnostava Itäharjun kampus- ja tiedepuisto, Skanssin älykäs ja kestävä kaupunginosa sekä lentokentän, logistiikan ja tuotannollisten toimialojen Logi City ja Blue Industry Park. (3.3.1)
- Keskustan asemaa kaupunkilaisten yhteisenä ja viihtyisänä olohuoneena kehitetään parantamalla korkeatasoisia julkisia kaupunkitiloja ja kävelypainotteisia alueita erityisesti jokirannassa, Kauppiaskadulla, Kauppahallin korttelissa ja Fortuna-korttelissa. (3.3.2)
- Kauppatorin miljöö kohotetaan arvoiseensa asuun. (3.3.2)
- Varmistetaan keskustan saavutettavuus ja liikkumisen sujuvuus kaikilla liikennemuodoilla ja kävelyn sekä pyöräilyn edellytyksiä parannetaan. (3.3.2)
- Maankäytön toimintamallissa korostetaan ja kehitetään kokonaisvaltaista raja-aitoja ylittävää projektimaista työskentelytapaa. (3.3.3)
- Nostetaan kumppanuuksilla kaupunkiympäristön laatutasoa ja jalostetaan kumppanuus koskemaan koko prosessia suunnittelusta rakennetun ympäristön ylläpitoon ja palvelu-kanaviin. (3.3.3)
- Kaupunki hankkii tarvittaessa käyttöönsä raakamaata ja edistää rakentamista maankäyttö-sopimuksin. (3.3.3)
- Tarjotaan uusilla alueilla aktiivisesti kehitysalustoja kannustaen toimijoita innovatiivisuuteen ja uusien mahdollisuuksien etsimiseen. (3.3.3)
- Hankkeissa ja alueilla varmistetaan tarkoituksenmukainen ja riittävä ympäristörakentamisen ja infrastruktuurin mitoitus ja laatutaso. (3.3.3)
- Kaupunkirakennetta eheytetään monipuolisesti asumistoiveisiin ja elinkeinoelämän tarpeisiin vastaten. (3.3.4)
- Kaupungin kasvun painotus suunnataan keskustaan ja sitä kehystävälle kaupunki-uudistusalueille. (3.3.4)
- Kaupunkirakenteen painopistettä laajennetaan kaupunkirakenteen kehittymisen myötä kohti merta. (3.3.4)
- Tiivistyvillä kaupunkialueilla korostetaan rakennetun kaupunkiympäristön laatua. (3.3.4)

ELINKEINOELÄMÄ JA KUNTALAISET

- Elinkeinoelämän kilpailuetua kasvatetaan vahvistamalla Turun logistista asemaa ja logistiikkapalveluja. (3.1.3)
- Asiakkaiden itsepalvelumahdollisuuksia lisätään tarjoamalla digitaalisia ajasta ja paikasta riippumattomia palveluita. (3.2.3)
- Luodaan kansallisen yhteistyön kautta digitaalisten palvelujen alusta, jonka varaan rakentuvat kaikki kaupungin tulevat digitaaliset palvelut. (3.2.3)
- Sovitaan kaupunkitason periaatteet rajapintojen ja datan avoimuudelle ja noudatetaan näitä periaatteita kaikessa ICT-kehittämisessä ja hankinnoissa. (3.2.3)
- Toimintatapojen muuttamisella ja uusien teknologioiden käyttöönotolla vähennetään kaupungin tilatarvetta. (3.2.7)
- Edistetään hyvin toteutetulla avoimella osallisuudella yhteisen kaupunkiympäristönäkemyksen vahvistumista. (3.3.3)

6. TAVOITTEET

Toimielimen strategiset tavoitteet (ml. toimielimet ylittävät strategiset horisontaaliset tavoitteet) kv

Taloudelliset tavoitteet	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	TA 2015	TS 2016	TS2017	TS2018
Korvaus peruspääomasta	22 042	22 042	21 278	21 278	21 008	21 008	21 008
Liikelylijäämä/-alijäämä + poistot	90 339	88 583	88 222	88 222	82 951	84 227	85 528
Toimenpide: <i>Aktiivisella kiinteistöjen jalostus- ja luovutustoiminnalla sekä tiukalla kulukurilla ja tarkoituksenmukaisella laatutason mitoituksella.</i>							

	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	TA 2015	TS 2016	TS2017	TS2018
Infrastruktuurin rakentamisen ja hoidon laatumitoitus Strategisen linjauksen tunnus:3.3.4 Toimenpide: <i>Periaatteiden laadinta ja kh:n päätettäväksi saattaminen</i>			Mitoi- tus- periaat- teiden laadinta	Mitoi- tus- periaat- teiden laadinta ja käyt- töönotto			
Rakennusten korjausvelka / uudishinta (%) Strategisen linjauksen tunnus: (Alle hyväksyttävän kuntosuorituksen (75 %) olevien rakennusten korjausvelka suhteutettuna koko rakennuskannan uudishintaan) Toimenpide: <i>Luopumalla ja purkamalla epäkuranttia rakennuskantaa, panostamalla järkevästi ja riittävästi rakennuskannan uudistamiseen</i>	12,80	13,08	13,12	13,12	11,62	11,58	10,75
Maankäytön uuden toimintamallin jalkauttaminen Strategisen linjauksen tunnus:3.3.3 Toimenpide: <i>Hankkeiden projektisointi ja esisuunnittelu</i>			Maan- käytön toimin- tamallin yhteen- sovitta- minen kau- pungin uuden toimin- tamallin kanssa ja käyt- töönotto	Maankäy- tön toi- mintamal- lin yh- teensovit- taminen kaupun- gin uuden toiminta- mallin kanssa ja käyttöö- nto			

Työvoiman käyttö kv

Henkilötyövuosien kehitys

Htv	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	Kj:n TAE 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Kiinteistöliikelaitos	230,4	221,5	212	212	212	212	212

Toimielimen määrärahat ja käyttötalousinvestoinnit kv (1 000 €)

1.000 €	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	Kj:n TAE 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Kiinteistöliikelaitoksen johtokunta							
Toimintatuotot	206.394	202.075	202.976	201.772	200.823	204.480	208.211
Valmistus omaan käyttöön	2.568	1.000	1.000	1.000	1.020	1.040	1.061
Toimintakulut	118.624	114.503	115.754	114.560	116.543	119.366	121.984
Toimintakate	90.339	88.573	88.222	88.212	85.300	86.155	87.288
Muutos-%		-2,0	-0,4	-0,4	-3,3	1,0	1,3
Investointikulut	99.492	65.667	66.500	52.625	56.511	57.042	53.342
- <i>Infrainvestoinnit</i>			31.500	23.788	29.850	29.200	29.200
- <i>Tilainvestoinnit</i>			31.500	25.337	23.161	24.342	20.642
- <i>Kiinteän omaisuuden hankinnat</i>		3.500	3.500	3.500	3.500	3.500	3.500
Satamalta siirretty omaisuus	21.981						
Rahoitusosuudet	1.454	8.700	686	686			
Pysyvien vastaavien luovutustuotot	13.141	37.910	40.000	40.000	22.500	22.500	22.500
Investointien rahavirta	-84.897	-19.057	-25.814	-11.939	-34.011	-34.542	-30.842
Muutos-%		-80,3	35,5	-37,4	-184,9	1,6	-10,7

Kj:n muutokset, 1.000 €	2015	2016	2017	2018
Sisäiset palvelut, nettomuutos	10	10	10	10
Menojen vähennys		-2.359	-1.938	-1.769
Yhteensä	10	-2.349	-1.928	-1.759
Palvelumaksun tason muutos				
- tulot	-1.204	-1.204	-1.204	-1.204
- menot	-1.204	-1.204	-1.204	-1.204
- netto	0	0	0	0
Investointikulujen muutos	-13.875	-6.744	-9.214	-9.295

Käynnissä olevat maankäytön strategiset hankkeet:

Keskustan kehittäminen - pohjaa keskustan elinvoiman kehitykselle (3.3.1, 3.3.2)									
Fortuna –kortteli (Kh)	Kaupunkikeskustan elinvoimaisuutta lisätään ja kaupunkilaisten yhteisiä kaupunkitiloja sekä kävelyn alueita parannetaan kehittämällä korttelia luovaa taloutta, kauppaa ja matkailua palvelevaksi alueeksi. Ratkaistaan rakennusten suojelun ja täydennysrakentamisen pääperiaatteet								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Asemakaava KV								
KITO	Rakennusten myynti	1,5	Piharakenteet	-1,0					+ 0,5
Vesiliikelaitos	-----	-----		-----		-----		-----	
Kauppatori (Kh)	Kauppatorin miljöö kohotetaan arvoiseensa asuun (3.3.2). Tavoitteena on mm.: - parantaa rakenteiden, rakennusten ja valaistuksen laatua ja ulkonäköä - järjestää toimintoja siten, että saavutetaan hyvin toimiva ja kaunis Kauppatori - viedä joitakin toimintoja kuten pysäköinti maan alle - muuttaa Yliopistonkatu kävelyalueeksi myös Kauppatorin kohdalla - parantaa joukkoliikenteen palvelutasoa								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Yleissuunnitelman tarkistus								
KITO	Suunnittelu, kilpailutus, kaivaukset	-0,85	infra	-5,0	infra	-5,0	infra	-10,0	-21,5
Vesilaitos	Suunnittelun valvonta	-0,03		-----		-----		-----	
Logomon silta ja parkki	Ratapihankadun varrella oleva pysäköintilaitos ja kävelysilta, joka yhdistää keskustan Logomon alueeseen ja mahdollistaa myös pääsyn asemalaitureille palvelleen myös matkojen yhdistämisketjua.								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Asemakaava KV								
KITO	Suunnittelu	-0,3	Silta + parkkitalo	-1,8	Silta + parkkitalo	-3,7	Silta + parkkitalo	-1,7	-7,5
Vesilaitos	Suunnittelun valvonta	-0,01		-----		-----		-----	
VR konepaja	Kaupunkikeskustan ja kulttuurielämän laajentumisalue, missä mahdollista toteuttaa asuinkerrostaloja (AK) 65.080 k-m2 /1300 asukasta, palveluja ja työpaikkoja (Logomo) 32.775 k-m2/ 550 työpaikkaa								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO									
KITO	Maankäyttö-sopimus, infra	1,2 -1,2	infra	2,0 -2,0	infra	3,0 -3,0	infra	0,6 -0,6	0,0
Vesilaitos	Vesihuollon suunnittelu ja rakennuttaminen	-1,1	Vesihuollon rakennuttaminen	-1,0	-----	-----	-----	-----	-1,2

Keskustan elinvoimaa - Kupittaa – Itäharju / kampus ja tiedepuisto (3.3.2, 3.3.4)									
TYKS U2	<p>Koko sairaalan kehittämisessä tavoitteena on mahdollisimman tehokas toiminta, jossa tilojen keskinäiset yhteydet eivät saa muodostua esteeksi. Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiriin (TYKS) sairaala-alueet Kiinamyllynmäellä ja Savitehtaankadun varrella on tarkoitus yhdistää Helsingin valtatieen päälle rakennettavalla kannella. Kannella on suunniteltu rakennettavan nykyisen U-sairaalan korvaavat tilat.</p> <p>Lääketieteellisen tiedekunnan, Medisiinan, laajennus on monialainen yhteishanke, joka rakentuu sairaalatilojen viereen Karjaan radan varrelle.</p> <p>Kupittaa vanhan aseman tontilla on 5000 k-m2 rakentamatonta rakennusoikeutta.</p> <p>Turun joukkoliikennesuunnittelussa tavoitellaan runkolinjojen kehittämistä nopeiksi yhteyksiksi. Yksi runkolinjoista Varissuolta keskustaan kulkee Hämeenkadulta Kiinamyllynkadun ja Joukahaisenkadun kautta Kupittaansillalle ja edelleen Kalevantielle. Tämän kaavanmuutoksen yhteydessä tulee tutkia runkolinjan tavoitteet, pysäkkien paikat ja katutilan mitoitus tällä, joukkoliikenteen käytön kannata erittäin keskeisellä alueella.</p>								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
	YTO	Asemakaava KV							
KITO	MKS, suunnittelu	0							
Vesiliikelaitos	Vesihuollon suunnittelua	0		----			----	----	
Palloiluhalli	<p>Asemakaavan tavoitteena on määritellä tontille käyttötarkoitus, joka mahdollistaa kaupunginhallituksen hyväksymän tavoitteen mukaisesti palloiluhallin rakentamisen tontille ja toiminnan edellyttämien pysäköintipaikkojen sijoittamisen ensisijaisesti tontille. Tavoitteena on mahdollistaa myös nykyisen kaavan mukainen toiminta, mikäli palloiluhalli ei toteudu kyseiselle tontille.</p>								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Kaavatalous netto xx €
	YTO	Asemakaava KV							
KITO									
Vesiliikelaitos	----	----	----	----	----	----	----	----	
Pääskylvuorenrinne	<p>Tavoitteena on toteuttaa uusi asuinalue, jonka yhteydessä tulee tarkastella alueen liittyminen olemassa olevaan katu-, kävely- ja pyörätieverkostoon. Jaanipuiston merkitystä alueelle tulee vahvistaa. Suunnittelualueen maapohja on kaupungin omistuksessa.</p>								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Kaavatalous netto milj. €
	YTO	Asemakaavaehdotus		Asemakaava KV					
KITO					suunnittelu	-0,15			
Vesiliikelaitos	----	----	----	----	Vesihuollon suunnittelu	-0,03	----	----	

Linnakaupunki – merellinen kaupunkikeskusta (3.3.1; 3.3.3; 3.3.4; 3.3.5; 3.3.9)									
Kirstinpuisto	<p>Tavoitteena on kaupunkikeskustan laajentaminen ja merellisen kaupunkikeskusta kehittäminen. Pyrkimyksenä on strategian tavoitteiden mukaisesti luoda pohjaa kaupungin kasvulle, kehittää kaupunkikeskustan elinvoimaisuutta ja kilpailukykyä tarjoamalla mm. houkuttelevia asuin- ja työpaikkaympäristöjä. Veden läheisyys lisää kaupungin vetovoimaisuutta. Alueen pinta-ala on noin 17,3 ha.</p>								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
	YTO	Asemakaava-luonnos		Asemakaavaehdotus		Asemakaava KV			
KITO			MKS				suunnittelu	-0,025	-0,025
Vesiliikelaitos	----	----	----	----	----	----	vesihuollon suunnittelu	-0,04	

Herttuankulma	Tavoitteena on kaupunkikeskustan laajentaminen ja merellisen kaupunkikeskusta kehittäminen. Pyrkimyksenä on strategian tavoitteiden mukaisesti luoda pohjaa kaupungin kasvulle, kehittää kaupunkikeskustan elinvoimaisuutta ja kilpailukykyä tarjoamalla mm. houkuttelevia asuin- ja työpaikkaympäristöjä. Veden läheisyys lisää kaupungin vetovoimaisuutta. Alueelle on tarkoitus sijoittaa palvelukeskus ja kerrostalovaltainen asuinalue yli 2000 asukkaalle. Kumppanuushanke (3.3.3). Alueen pinta-ala on noin 8 ha.									
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus	
	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Kaavatalous netto milj. €	
YTO	Asemakaava-vaehdotus		Asemakaava KV							
KITO			MKS		Suunnittelu	-0,015	toteutus	-0,05	-0,65	
Vesiliikelaitos	-----	-----	-----	-----	vesihuollon suunnittelu	-0,02	toteutus	-0,05		
Vaasanpuisto	Tavoitteena on kaupunkikeskustan laajentaminen ja merellisen kaupunkikeskusta kehittäminen. Pyrkimyksenä on strategian tavoitteiden mukaisesti luoda pohjaa kaupungin kasvulle, kehittää kaupunkikeskustan elinvoimaisuutta ja kilpailukykyä tarjoamalla mm. houkuttelevia asuin- ja työpaikkaympäristöjä. Veden läheisyys lisää kaupungin vetovoimaisuutta. Linnakaupungin osayleiskaavan yleistavoitteena on ollut kehittää aluetta asumis-, toimisto- ja liiketiläkäyttöön, sekä luoda Turkuun ainutlaatuinen merellinen kaupunginosa. Kyseessä on entinen jätevedenpuhdistamon alue. Alueen pinta-ala on noin 10 ha.									
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus	
	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Kaavatalous netto xx €	
YTO	Uusi asemakaavaluonnos		Asemakaava-vaehdotus		Asemakaava KV					
KITO							Suunnittelu	-0,025	-0,025	
Vesiliikelaitos	-----	-----	-----	-----	-----	-----	Vesihuollon suunnittelu	-0,03		
Harppuunakortteli	Yleistavoitteena on kaupunkikeskustan laajentaminen ja merellisen kaupunkikeskusta kehittäminen. Pyrkimyksenä on strategian tavoitteiden mukaisesti luoda pohjaa kaupungin kasvulle, kehittää kaupunkikeskustan elinvoimaisuutta ja kilpailukykyä tarjoamalla tässä hankkeessa vetovoimainen, houkutteleva asuin ympäristö Turun linnan läheisyydestä linnan asemaa ja merkitystä kunnioittaen. Alueelle tarkoitus sijoittaa myös liike- ja toimistotilaa.									
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus	
	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Kaavatalous netto xx €	
YTO	Asemakaava voimaan									
KITO										
Vesiliikelaitos	-----	-----					-----	-----		
Linnanfältti	Linnanfältin alueen toteutuksen pääteemoja ovat kokeellinen puurakentaminen, kaupunkirakennetta eheyttävä (3.3.4) ympäristöönsä sopeutuva täydennysrakentaminen, visuaalinen ja toiminnallinen kaupunkikeskustamaisuus, asumisen uudet muodot (3.3.5) , hankkeen eri toimijoiden yhteistoiminta kehittämistyössä (3.3.3) sekä vahvan omaleimaisen imagon ja identiteetin luominen alueelle arkkitehtonisesti modernin yleisilmeen ja ympäristötaiteen avulla (3.3.10).Uudisrakentamisella on tarkoitus vahvistaa historian ja olemassa olevan rakennuskannan antamia lähtökohtia (2.3.7; 3.3.8).									
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus	
	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Kaavatalous netto xx €	
YTO										
KITO	infra	-0,35	infra	-0,4	-----	-----	infra	-0,9	-2,6	
Vesiliikelaitos	vesihuollon toteutus	-0,06	-----	-----	-----	-----	-----	-----		

Skanssi – älykäs ja kestävä kaupunginosa (3.3.1; 3.3.6; 3.3.7)

Itäskanssi	Skanssin alue on nimetty kaupungin strategiseksi hankkeeksi (Kh 5.11.2012 § 509). Tavoitteena on suunnitella vetovoimainen kestävä kehityksen periaattein toimiva asuinalue. Alueelle suunnitellaan kerrostalovoittoisesti asuinrakennuksia noin 2.200 asukkaalle, sekä alueella tarvittavia palveluja, erityisesti päiväkotia ja koulua. Alueen pohjoisosaan suunnitellaan myös toimitilarakentamista. Alueen läpi suunniteltu raitiotielinjaus mahdollistaa tiiviin maankäytön pysäkkien läheisyydessä ja liikenteen tukeutumisen tehokkaaseen joukkoliikenteeseen (3.3.7). Alueelle suunnitellaan uusiutuvaa energiaa hyödyntäviä ratkaisuja (3.3.6). Alueen hulevesiratkaisut, liikuntapaikat (2.3.) ja viheralueiden suunnittelu ovat oleellinen osa kaavoitusta.									
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus	
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Kaavatalous netto milj. €	
YTO	Asemakaava-vaehdotus		Asemakaava KV							
KITO			MKS							
Vesiliikelaitos	-----	-----	-----	-----						
Skanssin Vallikatu	Skanssin alue on nimetty kaupungin strategiseksi hankkeeksi (Kh 5.11.2012 § 509). Tavoitteena on suunnitella vetovoimainen kestävä kehityksen periaattein toimiva asuinalue. Alueen sivuitse suunniteltu raitiotielinjaus mahdollistaa tiiviin maankäytön ja liikenteen tukeutumisen tehokkaaseen joukkoliikenteeseen (3.3.7). Alueelle suunnitellaan uusiutuvaa energiaa hyödyntäviä ratkaisuja (3.3.6).									
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus	
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €	
YTO	Asemakaava KV									
KITO	MKS, suunnittelu	+ ? -0,05	Infra	-0,5	Infra	-0,8		-0,5	-1,85	
Vesiliikelaitos	Vesihuollon suunnittelu	-0,01	Vesihuollon rakentaminen	-0,2	-----	-----	-----	-----		

Halistenväylä (3.3.7)

Koroistenkaari	Tavoitteena on muuttaa Koroistenkaaren ja Ohitustien väliin jäävän asemakaavoittamattoman alue pääosin liike- ja toimistorakennusten alueeksi. Uusi alue liitetään olemassa olevaan katuverkostoon Koroistenkaaren tietä jatkamalla Topinojan tieliittymään saakka. Tarkoituksena on myös selkiyttää alueen ulkoilu- ja virkistysreitistö. Samalla tutkitaan Kaarinan kaupungin puolelle sijoittuvan tuotanto- ja liikerakennusalueen liittämistä katuverkoston Turun kautta.									
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus	
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €	
YTO	Asemakaava KV									
KITO	MKS		Suunnittelu, infra	-0,35	-----	-----	Infra	-0,4	-5,0	
Vesiliikelaitos	-----	-----	vesihuollon suunnittelu	-0,03	-----	-----	vesihuollon rakentaminen	-0,7		

LogiCity – pohjaa kasvulle (3.1.3; 3.3.1; 3.3.7)

Maa-ainespuisto	Tavoitteena on ensisijaisesti laajan ylijäämämassojen sijoituspaikan sekä muiden maa-ainesten käsittelyä ja varastointia mahdollistavan alueen sijoittaminen Saramäkeen. Toisena tärkeänä tavoitteena on ajanmukaistaa alueella olevien teollisuuskortteleiden asemakaavat ja mahdollistaa uusien teollisuusrakennusten rakentaminen. Lisäksi on tarkoitus mahdollistaa Toijalan radan hyödyntäminen osana siihen rajoittuvien teollisuuskortteleiden toimintaa. Valmistelun yhteydessä tuli esiin tarve tutkia myös vaarallisten aineiden kuljetuksiin (VAK) liittyvän järjestelyratapihan sijoittamista Toijalan radan yhteyteen.									
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus	
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Kaavatalous netto milj. €	
YTO	Asemakaava KV									
KITO	infra	-0,25	Infra	-0,5	Infra	-0,8	Infra	-0,9	-2,45	
Vesiliikelaitos	vesihuollon rakentaminen	-0,35	vesihuollon rakentaminen	-0,25	-----	-----	-----	-----		

Mustasuo	Tavoitteena on saada syntymään Toijalan radan ja Tampereen valtatie väliin yhtenäinen teollisuus- ja työpaikka-alue. Tähän päästään siirtämällä nykyisessä kaavassa Mustasuontielle varattu katualue pois radan varresta valtatie viereen. Näin muodostettavien työpaikkatonttien on mahdollista hyödyntää toiminnassaan junarataa. Valmistelun yhteydessä tuli esiin tarve tutkia myös vaarallisten aineiden kuljetuksiin (VAK) liittyvän järjestelytapin sijoittamista Toijalan radan yhteyteen.								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Asemakaava-vaehdotus		Asemakaava KV						
KITO	MKS/ maanhankinta, suunnittelu	-0,025	-----	-----	Infra	-0,4	Infra	-1,37	-1,8
Vesiliikelaitos	Vesihuollon suunnittelu	-0,02	-----	-----	Vesihuollon rakennuttaminen alkaa	-0,25	Vesihuollon rakennuttaminen	-0,3	

2015 Käynnistyvät maankäytön strategiset hankkeet:

Keskustan kehittäminen - pohjaa keskustan elinvoiman kehitykselle (3.3.1, 3.3.2)									
Turku Energian tontti	On jatkumo Linnankadun varren muille kehittämishankkeille – Harppuunakortteli ja Linnanfältti ja siten toteuttaa strategista tavoitetta luoda pohjaa kasvulle kehittämällä kaupunkia suurina kokonaisuuksina. Selvitetään säilyvän rakennuskannan uusia innovatiivisia käyttötarkoituksia ja mahdollisuuksia rakentaa alueelle uusia asuinrakennuksia.								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Asemakaava-luonnos		Asemakaava-vaehdotus		Asemakaava KV				
KITO	kumppanin valinta								
Vesiliikelaitos	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	
Eerikinkatu 32 – 34 /Vanha vedenjakelu	Selvitetään alueen erilaisia käyttötarkoituksimahdollisuuksia eri keskustatoiminnoille. Toteuttaa strategista tavoitetta painottamalla kasvua keskustaan.								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO			Asemakaava-luonnos		Asemakaava-vaehdotus		Asemakaava KV		
KITO	Kumppanin valinta								
Vesiliikelaitos	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	
Ruusukortteli (TVT)	Tavoitteena täydennysrakentaa eheyttäen olevaa kaupunkirakennetta ja mahdollistaa monimuotoisia asumisratkaisuja olevia palveluja hyödyntäen.								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Asemakaava-vaehdotus		Asemakaava KV						
KITO					toteutus + päiväkot				
Vesiliikelaitos	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	
Matkakeskus (Kh)	Tavoitteena on vahvistaa Turun asemaa logistisena solmukohtana, missä kaikki liikennemuodot yhdistyvät toisiinsa katkeamatta (3.1.3). Selvitetään hankkeen palvelukonsepti – eri käyttötarkoitukset ja rakentamisen määrä. Toteuttaa kestävä liikenteen ja liikkumisen kaupunkirakenteellisia edellytyksiä (3.3.7)								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Toiminnalliset selvitykset ja suunnitelmat		Toiminnalliset selvitykset ja suunnitelmat		Asemakaava-luonnos		Asemakaava-vaehdotus		
KITO	Toiminnalliset selvitykset ja suunnitelmat		Toiminnalliset selvitykset ja suunnitelmat						
Vesiliikelaitos	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	

Uusi siirtolapuutarha	Kaupunginvaltuustossa hyväksytyn uudistamisohjelma 1:n mukainen hanke. Selvitetään mahdollinen Kupittaaan siirtolapuutarhan korvaava paikka ja luodaan edellytykset sen toteuttamiselle.								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO			Asemakaava-luonnos		Asemakaava-vaehdotus		Asemakaava KV		
KITO	Korvaava siirtolapuutarha: suunnitelma + päätös (U1)								
Vesiliikelaitos	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----

Kupittaa – Itäharju / kampus ja tiedepuisto (Kh) (3.3.1)									
	Aluekokonaisuus, joka on yksi viidestä strategisista maankäytön hankkeista. Tavoitteena liittää alusta alkaen mukaan älykkäät palvelukanava- ja teknologiaratkaisut.								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
Konsernihallinto	Ohjelmointi, kehittämissuunnitelma-käynnistämispäätös KH								
YTO	Kehittämissuunnitelma		Asemakaava-luonnos		Asemakaava-vaehdotus		Asemakaava KV		
KITO	Kehittämissuunnitelma								
Vesiliikelaitos	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----

Halistenväylä (3.3.7)									
Koroinen	Liikenteellisesti tavoitteena on mahdollistaa uuden katuyhteyden rakentaminen Markulantieltä Halistensillalle sekä tämän kadun yhdistäminen Koroistenkaareen. Samalla Gregorius XI:n tien liikennejärjestelyjä kehitetään. Vanhan Tampereentien ja rautatien tasoristeyksen tilalle suunnitellaan alikulkua nykyistä tasoristeystä etelämäksi. Vanhan Maarian Kirkkosillan on tarkoitus jäädä kevyen liikenteen käyttöön. Rautatien osalta kaavoituksen yhteydessä selvitetään kaksirataistamista sekä mahdollisia paikallisuunapysäkkejä. Tarkoituksena on mahdollistaa uudisrakentaminen soveltuvilla alueilla sekä luoda edellytyksiä jokivarren aktiivisemmalle virkistyskäytölle.								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Asemakaava-luonnos		Asemakaava-vaehdotus		Asemakaava KV				
KITO									
Vesiliikelaitos	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----

Blue Industry Park – pohjaa kasvulle (Kh) (3.3.1)									
	Tavoitteena suunnitella Pernoon meri- ja metalliteollisuuden keskittävää tuotannollista kohdetta. Aluekokonaisuus, joka on yksi viidestä strategisista maankäytön hankkeesta ja muiden ohella tukee Turun asemaa osana pohjoista kasvukäytävää.								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
Konsernihallinto	Ohjelmointi, kehittämissuunnitelman käynnistämispäätös KH								
YTO	Kehittämissuunnitelma		Asemakaava-luonnos		Asemakaava-vaehdotus		Asemakaava KV		
KITO	Kehittämissuunnitelma								
Vesiliikelaitos	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----

Kiinteistöliikelaitoksen investointiohjelmat 2015 (Kh)

KIINTEISTÖLIKELAITOS, TILAINVESTOINNIT 2015

Info	Kustannus- arvio	TA 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018	Toteutus- vuodet	
KONSERNIHALLINTO							
PERUSKORJAUSKOHTEET							
Valtuustosalin restaurointimaalaus (ei sisällä julkisivuja) (KH)	SIDOTTU	1 320 000	100 000	305 000	305 000	305 000	2015-2021
Kaupungintalon siipirakennus (KH)	SIDOTTU	1 840 000	750 000	1 090 000			2015-2018
HYVINVOINTITOIMIALA							
PERUSKORJAUSKOHTEET							
Sairaala-alueen vesikatot, jatkuva	PIENI		200 000				
Sairaala-alueen ikkunakorjaukset, jatkuva	PIENI		250 000				
Sairaala-alueen julkisivukorjaukset, jatkuva	PIENI		300 000				
Mäntymäen sairaala-alue:							
Rak.4, märkätilojen kunnostus (koko talo, 2/kr)	PIENI	750 000	150 000				
Mäntymäen sairaala-alueen rak. 5, kosteuskorjaus+ julkisivu	SIDOTTU	4 000 000	3 256 000				2014-2017
Sairaala-alue hissit	PIENI		200 000				
Mäntymäen perhekeskus vesikaton korjaus	PIENI	300 000	300 000				
Mäntyrinteen vanhainkoti(julkis.vesikatko, salaojat) suunn.	PIENI		40 000				
Varissuon TA:							
viemäreiden uusiminen (tot 2015)	PIENI		295 000				
WC tilojen korjaus	PIENI		150 000				
hissi	PIENI		100 000				
SIVISTYSTOIMIALA							
UUDISRAKENNUSKOHTEET							
Yli-Maarian koulu	SIDOTTU	12 500 000			200 000		2018-2022
Infoteekkirakennus, Peltolan koulutalo	SIDOTTU	800 000	200 000				2012-2017
Braheskolan	SIDOTTU	5 050 000	1 000 000				2012-2016
PERUSKORJAUSKOHTEET							
Pallivahan koulun peruskorjauksen loppuosa	SIDOTTU	3 400 000	898 000	879 000	369 000	937 000	2011-2020
Luostarivuoren koulun peruskorjauksen loppuosa	SIDOTTU	1 350 000	1 250 000	200 000			2009-2018
Puopellon koulun peruskorjauksen loppuosa	SIDOTTU	3 337 000	1 575 000	1 811 000	905 000		2010-2019
Katedralskolan, peruskorjaus	SIDOTTU	7 720 000	4 513 000	2 872 000			2012-2018
Puolalan koulukiinteistö	SIDOTTU	12 490 000		300 000	6 000 000	4 200 000	2016-2020
Luokkien pinnat ja valaistus à 60 000 , jatkuva	PIENI		480 000				
Aurakatu 11, julkisivut	PIENI	600 000	600 000				
C.O.Malmin koulu, vesikatteen uusiminen (huopa)	PIENI	150 000					
Julkisivu- ja kattokorjaukset (päiväkodit) (jatkuva)	PIENI		300 000				
Hepokullan koulu(julkisivut ja ikkunat, pääraKEN- nus ja liikuntasali)suunn.	PIENI		10 000				
Kerttulin lukio, inva-vessat	PIENI	40 000	40 000				
Klassikon koulu:							
vesikatko (liikuntasali)	PIENI	80 000	80 000				
Koulukatu 12 hissi	PIENI	90 000	90 000				
Lausteen koulu, lattian kuivaus	PIENI		80 000				
Murkionkujan pk (Sävelkuja 2):							
märkäeteisten uusiminen	PIENI		250 000				
vesijohtojen uusinta	PIENI		80 000				
Pansion koulun ikkunat	PIENI		80 000				
Rieskalähteen koulu, vaihe 6	PIENI		125 000				

Ruiskatu 2, pk eteis- ja ryhmätilojen sekä wc-tilojen kunnostukset	PIENI		456 000			
Koulujen ja päiväkotien pihat ja aidat (jatkuva)	PIENI		200 000			
Peltola, rakennusautomaation uusiminen	PIENI		180 000			
Aninkaisten koulutalo:						
putket	PIENI	700 000	700 000			
Tommilankadun korvaavat tilat	PIENI	500 000	500 000			
VAPAA-AIKATOIMIALA						
PERUSKORJAUSKOHTEET						
Sampalinnan maauimala	SIDOTTU	6 484 000		3 376 000	2 763 000	2016-2019
Kupittaa urheiluhalli, saunaosaston peruskorjaus	PIENI	550 000	470 000			
Entisen Hostelin korjaus (Linnankatu 39)	PIENI		80 000			
Varissuo halli, lauhduttimien uusiminen	PIENI		259 000			
Runosmäen nuorisotalon vesikatto, vaihe 2	PIENI		150 000			
KONSERNIN YHTIÖT JA YHTEISÖT						
PERUSKORJAUSKOHTEET						
Sepänkatu 1 AMK:n moottorilaboratorion korjaukset	PIENI		150 000			
MUUT						
Osakkeiden ostot mm. Sävelkodin lunastus 2015 / 665 000 €	SIDOTTU		1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
ERILLISET KEITTIÖKORJAUKSET						
Nummenpakan koulu (Nummen koulukiint.), keittiö pk (kosteusvaurio)	PIENI		980 000			
Kerttulin vk, keittiön peruskorjaus (valmistus pysy)	PIENI		600 000			
Vesikattojen uusiminen ja maalaaminen (jatkuva)	PIENI		400 000			
Kiinteistöliikelaitoksen tilamuutokset	PIENI		970 000			
Sitomattomat	PIENI		500 000			
SIDOTUN KUSTANNUKSEN HANKKEET YHTEENSÄ			14 542 000	11 833 000	11 342 000	6 642 000
PIENET TILAINVESTOINNIT YHTEENSÄ			10 795 000	11 328 000	13 000 000	14 000 000
TILAINVESTOINNIT YHTEENSÄ			25 337 000	23 161 000	24 342 000	20 642 000

Infrapalvelujen investointiohjelma

	TA 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Uus- ja laajennusinvestoinnit	12 427 000	19 138 000	19 503 000	20 270 000
Alfa Barker kaava-alue	400 000			
Iso-Haarla 1	450 000			
Kaava-al. kesk.er. katual.(budjetointi)	300 000			
Kakola kaava-alue	150 000			
Linnanfaltti	350 000			
Vaiste	180 000			
Peippola	150 000			
Sakomaki - kaava-alue	50 000			
Telakkarannan kaava-alue	50 000			
Vakiniittu	150 000			
Valaisimien vaihto	700 000			
VR-konepaja-alue (kaava-alue)	1 200 000			
Suvilinna kaava-alue	150 000			
Haarlanlahden lajitusalue	30 000			
Lauttarannan lajitys	50 000			
Mustasuo	25 000			
Itaharju 60	-			

Suikkilan kartano	675 000			
Villenpuiston kaava-alue	100 000			
Hansakatu-kaava	180 000			
Takamaantien kaava-alue	130 000			
Tietoliikenneverkko	460 000			
Munttismaen kaava-alue	10 000			
Logomonsilta	100 000			
Jakarlan Kailan meluvalli	40 000			
Marjamaki	40 000			
L-tehdas ja kaasukello	75 000			
Hirvensalon koulun kaava-alue (käynnistämislupa tarvitaan kh)	50 000			
Kirkkotie-kaava-alue	15 000			
Arola	130 000			
Kanslerintie -kaava-alue	30 000			
Toijalan rata, Virusmaent. AKK (MAL)	1 350 000			
Mt1821 Friskala oikaisu ja klv jar. MAL	1 000 000			
Ratapihankadun pysäköintilaitos	50 000			
Tavastinkenta	15 000			
Kuninkaanlaakson palvelutalo -kaava	10 000			
Sorvarinkulma	50 000			
Kukola-Lansi	20 000			
Skanssi	100 000			
Arolankaari-Toijaistent./Sarkilahdent.	81 000			
Maanlajitysalueet	50 000			
Ruissalon rantareitti	320 000			
Pansionrannan rantareitti	70 000			
Kaarninko	50 000			
Valaistuksen ohjausjärjestelmä	135 000			
Kaava-al. Kesk.er. viheral.(budjetoint)	200 000			
Taimisto	160 000			
Kupittaaanpuisto (lisätty rahoitus patsaspuistolle, muuten turvallisuuskorjaus)	270 000			
Vihertakuutyöt (uusinv.)	60 000			
Lasten liikennekaupunki	-			
Liikuntalautakunnan kohteet	145 000			
Pansion kisapuisto	330 000			
Kauppatori	731 000			
Runkobussilinjojen kehittäminen	170 000			
Barkerinpuisto	400 000			
Auraj rantavayl val:Agricolank-Tehtaank	15 000			
Maa-ainespuisto	70 000			
Tampereen vt:n ja Markulantien risteys uusiminen (405)	105 000			
Arola II	50 000			
Korvaus- ja ylläpitoinvestoinnit	11 361 000	10 712 000	9 697 000	8 930 000
Katurakenteen korjaus	1 066 000			
Liikennevalot (lisätty Kauppiask.-Linnank. risteys)	750 000			
Paallysteet	2 450 000			
Sillat	70 000			
Sorapintaiset kadut	1 525 000			
Valaistus	690 000			
Varusteet, laitteet ja kalusteet	210 000			
Ympäristörakenteet	540 000			

Kevyen liikenteen reitit	45 000			
Pienet peruskorjaukset (katu)	150 000			
Liikenneverkon toimivuutta jne	201 000			
Korvattavat katupuut	30 000			
Pahaniemen kevyen liikenteen ylik.kayt.	250 000			
Jalkakäytävien peruskorjauksia	200 000			
Pienet liikenteenohjaustyöt	100 000			
Pysäköintimittarit	200 000			
Satakunnantien AKK	1 000 000			
Leikkipaikat (turvallisuuskorjauksia ym)	494 000			
Puistot	300 000			
Puistokäytävät ja -aukiot	100 000			
Vihertakuutyöt (korvausinv.)	80 000			
Ympäristotaide	30 000			
Korvattavat puistopuut	50 000			
Viheralueiden hulevesikorjaukset	50 000			
Halisten lahiympäristön parantaminen	50 000			
Pansio-Perno lahiympäristön parantaminen	-			
Ulkoilualueet	-			
Ulkoilusaaret	15 000			
Forin ympäristö ja laiturit	50 000			
Samppalinna	-			
Vartiovuorenpuisto	400 000			
Aurakatu vali Maariank-Taidemuseo	38 000			
Yliopistonk. vali: Kasityölaisk-Ursinink	57 000			
Humalistonk vali: Yliopistonk-Ratapihank	20 000			
Kauppahallin kujanne	150 000			

Infrapalvelujen investoinnit 2015

"Tuloa tuottavat"
Toimintoja tukevat
Korjausvelkaa/ylläpitoa alentavat
Liikenteen toimivuus & turvallisuus
Kevyen liikenteen väylät
Asukasviihtyisyyttä parantavat, viherkohteet
Liikuntapaikat
Mal-hankkeet
Ara-hankkeet

Täydentävät strategiset tavoitteet kh

Strateginen tavoite	Lähtötaso /Vuosi	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	TA 2015	TS 2016	TS2017	TS2018
Luovutuksessa olevien tonttien määrä suhteessa kysyntään % Strategisen linjauksen tunnus 3.3.4				100	100	100	100	100

Sähköinen asiointi ja avoimet datan rajapinnat Strategisen linjauksen tunnus: 3.2.3,	Otettu käyttöön useita uusia palveluita	Otettu käyttöön useita uusia palveluita
Toimintojen ja tilatehokkuuden parantaminen Strategisen linjauksen tunnus: 3.2.7	On otettu monitorilakonsepti käyttöön	On otettu monitorilakonsepti käyttöön
Toimenpide: <i>Millä toimenpiteillä tavoitteeseen on tarkoitus päästä</i>		

Henkilöstön hyvinvointi ja työelämän laatu

Painopistealue	Alatavoite	2015
Turussa jokaisen tulee voida kokea, että työ lisää hyvinvointia	Tehtäväkuvat (sis. perustehtävän määrittelyn) ja vastualueet ovat selkeät – joka tehtävälle tulee löytyä tehtäväkuvaus	Tehtäväkuvat käydään läpi.
Aktiivinen osaamisen ennakointi	Resurssien sijoittuminen on tarpeita vastaavaa ja joustavaa. Tätä tuetaan yhteisen, kaikki toimialat kattavalla palkkausjärjestelmällä	Resurssien sijoittamista käydään läpi.
Turku on vetovoimainen työnantaja	Vastuullinen työyhteisökäyttäytyminen ja motivoiva esimiestyö	Työyhteisökäyttäytymiseen ja esimiestyöhön kiinnitetään huomiota.

Infrastruktuurin ylläpidon tavoitetasot (liitteeksi sisäinen palvelumaksusopimus 2015)

Tavoitetasot/ tavoitteet	TA 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
PERUSTUOTTEET	13 832 800			
Talvihoito	6 027 800			
Viheralueiden hoito	3 550 000			
Liikennealueiden hoito	755 000			
Puhtaanapito	2 270 000			
Kalusteiden ja varusteiden hoito	320 000			
Rakenteiden hoito	910 000			
ERILLISTUOTTEET	9 603 000			
Kunnossapito	3 200 000			
Talvihoidon erillistuote	1 125 000			
Kunnossa- ja puhtaanapidon erillistuote	280 000			
Leikkipaikkojen hoito ja kunnossapito	500 000			
Talousmetsien hoito	200 000			
Erytysalueiden hoito ja kunnossapito	4 298 000			
ERITYISTUOTTEET JA YLEISKULUT	1 899 200			
Erytystuotteet	984 500			
Yleiskulut	914 700			

Toiminnan kehittämishankkeet

Kehittämishanke	Strateginen linjaus, uudistamisohjelma U1/U2, muu viite	2015	2016	2017	2018
Toimialan merkittävimmät strategiset kehittämishankkeet					
Toimintojen tehostaminen tilamuutoksilla	U2, 3.2.7	0,2	0,2	0,2	0,2
Selvitetään uudelleenorganisointimahdollisuudet	U2, 3.2.2	0,1	0,1	0,1	0,1
Varastojen yhdistäminen	U2, 3.2.7	0,1	0,1	0,1	0,1
Peritään vuokrasopimuksen mukainen vuokra (liittyy kv 15.12.1986 § 29)	U2, 3.2.4	0,7	0,7	0,7	0,7
Kiinteistökehitystoiminnan tehostaminen	U1 ja U2, 3.3.3	0,1	0,1	0,1	0,1
Infran mitoitusten uudistaminen	U2, 3.3.10	-	-	0,1	0,1
Pienvenesatamien hoidon ja vuokrauksen ulkoistaminen	U2, 3.2.1	0,1	0,1	0,1	0,1
Toteutetaan valaistussuunnitteluun liittyvä hanke yhteistyössä toimialojen kanssa	U2, 3.2.1	0,1	0,1	0,1	0,1
Vanhojen urheilukenttien vähentäminen ja vuokraaminen urheiluseuroille 100 % käyttöön	U2, 3.2.1	0,1	0,1	0,1	0,1
Pieninvestointi kokonaisuuden kriittinen läpikäynti	U2, 3.2.4	-	-	-	-
Muiden toimialojen strategiset hankkeet, joihin toimialan pitää varata resursseja					

7. TOIMIELINKOHTAISET TIEDOKSI ANNETTAVAT TUNNUSLUVUT

Tunnusluku	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Tuottavuus ja taloudellisuus							
Liikevaihto per/ htv	810	769	817	844	861	878	895
Resurssien käyttö							
Tilapalvelujen neliöt 1 000 m2	1 104	1 100	1 023	1 006	999	1 008	1 003
Infrapalvelujen ylläpidettävä pinta-ala ha	3 717	3 757	3 832	3 908	3 986	4 065	4 146
Muut							

8. RISKIENHALLINTA

Riski	Seuraukset	Todennäköisyys	Vaikutus	Merkittävyys	Nykyinen varautuminen	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö/aikataulukko
Korjausvelka (rakennukset, kadut, sillat, rantapenkereet)							
Myyntitulojen ja taloudellisten tavoitteiden saavuttaminen							
Tilaamistoimintaan ja valvontaan liittyvä osaaminen ja resurssointi							

9. MUUT KAUPUNKITASON OHJAUSASIAKIRJAT JA RESURSSIEN PITKÄN AIKAVÄLIN OHJAUS (LUETTELO)

Ohjausasiakirja	Ohjaustieto
Asunto- ja maankäyttöohjelma	Kaavoitussuunnitelma
Maakuntastrategia	Maakunnan kehittämisen pitkän aikavälin hankkeet
Tilastrategia	Kaupungin tilojen käyttö
Ilmasto- ja ympäristöohjelma	Kestävä kehitys
Maankäytön, asumisen ja liikenteen aiesopimus	Kuntien ja valtion yhteinen tahtotila
Turun kaupungin sisäisen vuokrauksen periaatteet	Kiinteistöliikelaitoksen ja toimialojen välinen maksujärjestely
Tilahankkeiden tarveselvitys- ja hankesuunnitteluohje	Investointiohjelma